

จินตภาพแห่งสายใยความผูกพัน

IMAGERY OF BONDS

วิรายุทธ เสี่ยงเพราะ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์

บัณฑิตศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

พ.ศ. 2566

ลิขสิทธิ์ของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

จินตภาพแห่งสายใยความผูกพัน

วิรายุทธ เลียงเพราะ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์

บัณฑิตศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

พ.ศ. 2566

ลิขสิทธิ์ของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

IMAGERY OF BONDS

ATHESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF FINE ARTS PROGRAM IN VISUAL ARTS
GRADUATE BUNDITPATANASILAPA INSTITUTE OF FINE ARTS
YEAR 2023

COPYRIGHT OF BUNDITPATANASILAPA INSTITUTE OF FINE ARTS

วิทยานิพนธ์

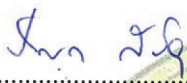
จินตภาพแห่งสายใยความผูกพัน

โดย วิจารณ์ เสี่ยงเพราะ

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

วันที่ 25 พฤษภาคม 2566

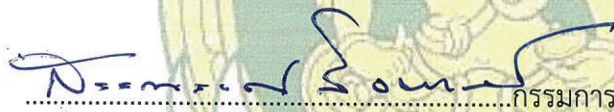
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ (ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก)

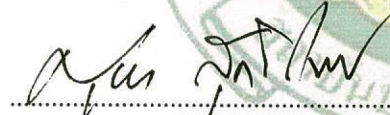
(ศาสตราจารย์เกียรติคุณปริญญา ตันติสุข)

.....กรรมการ (ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก)

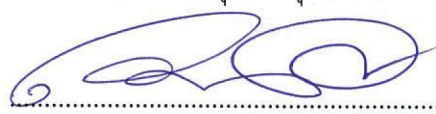
(อาจารย์ ดร.วิจิตร อภิชาติเกรียงไกร)

.....กรรมการ

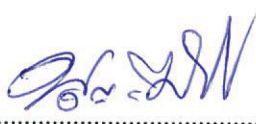
(รองศาสตราจารย์สรณรงค์ สิงห์เสนี)

.....กรรมการ (อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก)

(รองศาสตราจารย์ศุภชัย สุกชีโชติ)

.....กรรมการ (อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม)

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เมตตา สุวรรณศรี)

.....

คณบดีคณะศิลปวิจิตร

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญพาด ชั่งคะมะโน)

Thesis

Imagery of Bounds

By Wirayut Siangproh

The thesis committee has unanimously approved this thesis as a partial fulfillment of
the requirements for The Degree of Master of Fine Arts Program in Visual Arts
at Bunditpatanasilpa Institute of Fine Arts

May 25, 2023

Thesis Committee

P. Tantisuk

.....Chairman (External Expert)

(Emeritus Prof. Parinya Tantisuk)

W. Apichatkriengkrai

.....Committee (External Expert)

(Dr. Wijit Apichatkriengkrai)

S. Singhaseni

.....Committee

(Assoc. Prof. Sannarong Singhaseni)

Supachai Sukkeechote

.....Committee (Thesis Advisor)

(Assoc. Prof. Supachai Sukkeechote)

Metta Suwanasorn

.....Committee (Thesis Co-advisor)

(Asst. Prof. Dr. Metta Suwanasorn)

Boonpard Cangkamano

Dean of the Faculty of Fine Arts

(Asst. Prof. Boonpard Cangkamano)

ชื่อวิทยานิพนธ์	จินตภาพแห่งสายใยความผูกพัน
63121301	นายวิรายุทธ เสี่ยงเพราะ
ปริญญา	ศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชา ทัศนศิลป์
พ.ศ.	2566
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	รองศาสตราจารย์ ศุภชัย สุกชีโชติ
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เมตตา สุวรรณศรี

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมนูนในหัวข้อ “จินตภาพแห่งสายใยความผูกพัน” แสดงให้เห็นถึงความรักความห่วงใยของคนในครอบครัวที่มีให้กับ โดยศึกษาทฤษฎีความรักความผูกพัน ร่วมกับการศึกษาขนมลา และศิลปะเส้นใย 2) เพื่อสร้างสรรค์ ผลงานในเทคนิคประติมากรรมนูน โดยใช้เส้นใยจากธรรมชาติและเส้นใยสังเคราะห์ที่มีลักษณะเฉพาะตน 3) เพื่อให้ผู้คนเห็นถึงความสำคัญของคุณค่า ความรัก ความอบอุ่นจากครอบครัวอันเป็นพื้นฐานสำคัญ ของสังคม

ผลการศึกษาพบว่า การสร้างสรรค์ผลงานโดยใช้เทคนิคการถัก พัน สาน เส้นใยธรรมชาติและ เส้นใยสังเคราะห์สีขาว เพื่อแสดงออกให้เห็นถึง ความรัก ความผูกพัน ความอบอุ่นอันบริสุทธิ์ที่ได้รับ จากครอบครัว การถักสานเกาะเกี่ยวเส้นใยเส้นเล็ก ๆ แต่ละเส้นที่มีความอ่อนแอ บอบบาง เมื่อเกาะ เกี่ยวกันเป็นจำนวนมาก จึงสามารถสร้างความแข็งแรงให้กับรูปทรง ประดุจสายสัมพันธ์ที่แข็งแรงของ ครอบครัว จนเกิดเป็นผลงานประติมากรรมนูน จากการศึกษาการทำขนมลา ทฤษฎีความรัก ความ ผูกพันนั้นช่วยให้สามารถถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกที่แสดงออกในด้านบวก การมองโลกในแง่ดี รวมทั้งในขั้นตอนการถักยังช่วยสร้างความสงบทางใจในเวลาที่เกิดถึงบ้าน การสร้างสรรค์ผลงานชุดนี้ ต้องการนำเสนอมุมมองให้ผู้คนในสังคมหันมาเห็นคุณค่าของความรักความผูกพันของคนในครอบครัว อันเป็นพื้นฐานสำคัญแห่งชีวิตที่คอยบ่มเพาะให้จิตใจอัมเอดด้วยความรัก ส่งผลให้มีแนวทาง การดำเนินชีวิตที่ดีงาม

คำสำคัญ: จินตภาพ, สายใย, ความผูกพัน, ประติมากรรมนูน

Thesis Title	Imagery of Bounds
63121301	Mr. Wirayut Siangproh
Degree	Master of Fine Arts Program in Visual Arts
Year	2023
Advisor	Assoc. Prof. Supachai Sukkeechote
Co-advisor	Asst. Prof. Dr. Metta Suwanasorn

ABSTRACT

This thesis has the following objectives: 1) to create a soft sculpture on the topic "Imagination of bonding" to show the affection and caring of family members. The research was conducted by studying the theory of love and attachment as well as the knowledge of *Khanom La* (a traditional Thai dessert from southern Thailand) together with the fibre arts, 2) to create works in soft sculpture techniques by using unique natural and synthetic fibres, and 3) to motivate people to be aware of the importance of love and warmth from a family which is the foundation of every society.

The results of the study revealed that the creation of works using knitting, intertwining, and weaving techniques with natural fibres and white synthetic fibres expresses love, bonding, and pure warmth from family. The weaving of the delicate fibres in large quantities can create strength for the shape, similar to the bond within a strong family, and hence becoming a soft sculpture. From the study of making *Khanom La*, the theory of love and attachment contributes to the expression of emotions in a positive and optimistic way of thinking. The knitting process also signifies peace of mind when homesick. This work is intended to remind people in society to be aware of the value of love and bond in the family, which is the foundation of life that fulfils peoples' minds with love for the virtue and quality of living.

Keywords: imagery, bonding, attachment, soft sculpture

133 pages

กิตติกรรมประกาศ

การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ในชื่อชุด “จินตภาพแห่งสายใยความผูกพัน” ได้สำเร็จล่วงไปด้วยดีนั้นต้องขอขอบคุณสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม ที่มีส่วนช่วยอำนวยความสะดวกและดูแลตลอดการศึกษา ขอขอบคุณ รองศาสตราจารย์ศุภชัย สุกชีโชติ ประธานกรรมการบริหาร หลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญพาด ชังคะมะโน คณบดี คณะศิลปวิจิตร ที่ให้ความช่วยเหลือ ดูแล เอาใจใส่ ในการพัฒนาและต่อยอดสู่ความเข้มแข็งในวงการศิลปะตลอดมา

ขอขอบคุณ รองศาสตราจารย์ศุภชัย สุกชีโชติ (อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เมตตา สุวรรณศรี (อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม) รองศาสตราจารย์สรณรงค์ สิงห์เสนี ผู้ช่วยศาสตราจารย์เด่น หวานจริง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดวงหทัย พงศ์ประสิทธิ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุทธาสินี สุวฒโท ที่ทุ่มเทแรงกาย แรงใจ ให้ความรู้จนบรรลุผลการศึกษาตลอดจนความรู้ความสามารถในการพัฒนาตนเอง สู่การต่อยอดทางผลงานศิลปะต่อไป

ขอขอบคุณครอบครัวและบุคคลอันเป็นที่รัก ที่มีส่วนสนับสนุนและเป็นแรงผลักดันให้ได้ทำการศึกษาวิจัยนี้ และให้ความเมตตาแก่ผู้วิจัยไม่ให้ขาดตกบกพร่องมาโดยตลอด คอยเป็นกำลังใจสำคัญที่ทำให้การศึกษาวิจัยฉบับนี้สำเร็จล่วงได้ด้วยดี

ท้ายนี้ ผู้สร้างสรรค์ ขออำนาจแห่งคุณพระศรีรัตนตรัย และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายในสากลโลก และขอน้อมรำลึก ถึงคุณบิดามารดาและคุณครูอาจารย์ ที่ได้อบรมสั่งสอนวิชาความรู้ และความเมตตาปราณี อันเป็นที่พึงพิงให้ผู้สร้างสรรค์ มีสติปัญญาและความคิดสร้างสรรค์ ในการจัดทำผลงานสร้างสรรค์ตลอดจนวิทยานิพนธ์ให้สำเร็จล่วงไปได้ด้วยดีสืบไป

วิรายุทธ เสียงเพราะ

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	(ค)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	(ง)
กิตติกรรมประกาศ.....	(จ)
สารบัญ.....	(ฉ)
สารบัญภาพ.....	(ญ)
สารบัญตาราง.....	(ฎ)
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1. ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
2. วัตถุประสงค์ของการสร้างสรรค์.....	2
3. คำถามในการสร้างสรรค์.....	2
4. ขอบเขตการสร้างสรรค์.....	2
5. ขั้นตอนการสร้างสรรค์.....	3
6. วิธีดำเนินการสร้างสรรค์.....	4
7. สมมุติฐานการสร้างสรรค์.....	5
8. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
9. นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับผลงานสร้างสรรค์.....	7
1. ความเป็นมาและแนวคิดในการสร้างสรรค์.....	7
1.1 ทฤษฎีและกรอบความคิดในการสร้างสรรค์.....	8
1.2 ทฤษฎีความรักและความผูกพัน.....	9
2. การศึกษาจากสภาพแวดล้อมและการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะที่เกี่ยวข้อง.....	10

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
2.1 อิทธิพลจากธรรมชาติและวิถีชีวิตของผู้สร้างสรรค์.....	10
2.2 อิทธิพลจากช่วงเวลาความผูกพันในครอบครัวของผู้สร้างสรรค์.....	11
2.3 อิทธิพลจากขนบลา.....	13
2.4 อิทธิพลจากศิลปะไฟเบอร์อาร์ต (Fiber art).....	14
Yarn Bombing.....	16
3. แนวคิดทางเทคนิคประติมากรรมนุ่ม (Soft Sculpture).....	17
3.1 ผลงานศิลปนิพนธ์การศึกษา.....	18
3.1.1 อิมหทัย สุวัฒน์ศิลป์.....	18
3.1.2 สุนันทา ผาสมวงศ์.....	20
3.1.3 เนริ อ็อกซ์แมน (Neri Oxman).....	23
3.1.4. ซึงโม ปาร์ค (Seung Mo Park).....	25
3.1.5 ดู โฮ ซู (Do Ho Suh).....	27
4. แนวคิดทางศิลปะจัดวาง (Installation Art).....	29
5.จิตวิทยาของสี.....	29
สรุป.....	36
บทที่ 3 วิธีการสร้างสรรค์ผลงาน.....	37
แนวคิดในการสร้างสรรค์.....	37
ข้อมูลในการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์.....	38
ข้อมูลจากประสบการณ์ตรงของผู้สร้างสรรค์.....	38
ที่มาของแรงบันดาลใจในเทคนิคการสานเส้นใย.....	39
เทคนิคและวัสดุที่ใช้ในการสร้างสรรค์.....	41
1. เทคนิคการทำแม่พิมพ์ด้วยปูนปลาสเตอร์.....	41
2. เทคนิคการชุบด้วยกาว.....	46

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
ขั้นตอนกระบวนการสร้างสรรค์.....	49
ขั้นตอนกระบวนการสร้างสรรค์.....	54
1. การสร้างสรรค์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ (Terminal Project).....	54
ผลงานชิ้นที่ 1 Tree of Cost	54
ผลงานชิ้นที่ 2 Seedling of Life.....	62
ผลงานชิ้นที่ 3 Growth with the Flow.....	70
ผลงานชิ้นที่ 4 Care to Grow.....	77
2. การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ (Thesis).....	87
สรุป.....	96
บทที่ 4 การวิเคราะห์และการพัฒนาผลงานวิทยานิพนธ์.....	97
1. การวิเคราะห์ที่มาแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์.....	97
2. การวิเคราะห์ข้อมูลจากทฤษฎีที่ใช้ในการสร้างสรรค์.....	97
3. การวิเคราะห์ศิลปินที่ทำการศึกษายกย่องเกี่ยวกับงานสร้างสรรค์.....	98
4. วิเคราะห์การสร้างสรรค์และเทคนิควิธีการสร้างสรรค์.....	99
5. การค้นคว้าและทดลองเทคนิคสร้างสรรค์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์.....	101
5.1 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ (Terminal Project) ชิ้นที่ 1.....	101
5.2 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ (Terminal Project) ชิ้นที่ 2.....	103
5.3 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ (Terminal Project) ชิ้นที่ 3.....	105
5.4 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ (Terminal Project) ชิ้นที่ 4.....	107
6. วิเคราะห์การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ (Thesis).....	109
การวิเคราะห์ผลงานวิทยานิพนธ์ ชุด “จินตภาพแห่งสายใยความผูกพัน”	111
การวิเคราะห์แนวคิดทางวิชาการ เรื่องความผูกพัน.....	111
การวิเคราะห์กรอบทฤษฎีคิดวิเคราะห์ทฤษฎีความรัก.....	112

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
การวิเคราะห์แนวคิดตามหลักทัศนธาตุ.....	117
สรุป.....	122
บทที่ 5 สรุปผลงานสร้างสรรค์.....	124
1. สรุปแนวความคิดผลการศึกษาศึกษาการสร้างสรรค์.....	125
2. สรุปทฤษฎีที่ใช้ในการสร้างสรรค์.....	125
3. อภิปรายผล.....	126
4. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ประโยชน์.....	128
5. ข้อเสนอแนะสำหรับการสร้างสรรค์ครั้งต่อไป.....	128
บรรณานุกรม.....	129
ภาคผนวก.....	131
ประวัติผู้วิจัย.....	133

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1. ทฤษฎีและกรอบความคิดในการสร้างสรรค์.....	9
2. การทำสวนปาล์มของครอบครัว.....	10
3. การทำสวนปาล์มของครอบครัว.....	11
4. ภาพถ่ายครอบครัว.....	12
5. การทำขนมลา.....	13
6. Magda Sayeg covered the world in yarn.....	16
7. Claes Oldenburg.....	17
8. ภาพผลงานของ อิ่มหทัย สุวัฒน์ศิลป์.....	20
9. The State of suffering.....	22
10. สภาวะของความทุกข์.....	22
11. SILK SPUN ON A REMOVABLE SCAFFOLDING STRUCTURE.....	24
12. Maya 6469.....	26
13. Yeon-gi 8460.....	26
14. Staircase-V 2008.....	28
15. Staircase-V 2008.....	28
16. ภาพสีขาว.....	30
17. ภาพถ่ายสวนปาล์ม.....	38
18. ภาพข้อมูลต้นปาล์มน้ำมัน.....	39
19. การทำภาพร่าง.....	49
20. การทำภาพร่าง.....	50
21. การทำภาพร่าง.....	50

สารบัญภาพ(ต่อ)

ภาพที่	หน้า
22. การขึ้นโครงสร้างของผลงาน.....	51
23. การขึ้นโครงสร้างของผลงาน.....	52
24. การประกอบและติดตั้งชิ้นงาน.....	53
25. ผลงานสร้างสรรค์ ชุด “จินตภาพแห่งสายใยความผูกพัน” ผลงานระยะก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 1.....	60
26. ผลงานสร้างสรรค์ ชุด “จินตภาพแห่งสายใยความผูกพัน” ผลงานระยะก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 1.....	61
27. ผลงานสร้างสรรค์ ชุด “จินตภาพแห่งสายใยความผูกพัน” ผลงานระยะก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 2.....	68
28. ผลงานสร้างสรรค์ ชุด “จินตภาพแห่งสายใยความผูกพัน” ผลงานระยะก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 2.....	69
29. ผลงานสร้างสรรค์ ชุด “จินตภาพแห่งสายใยความผูกพัน” ผลงานระยะก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 3.....	76
30. ผลงานสร้างสรรค์ ชุด “จินตภาพแห่งสายใยความผูกพัน” ผลงานระยะก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 4.....	85
31. ผลงานสร้างสรรค์ ชุด “จินตภาพแห่งสายใยความผูกพัน” ผลงานระยะก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 4.....	86
32. ผลงานสร้างสรรค์ ชุด “จินตภาพแห่งสายใยความผูกพัน” ผลงานวิทยานิพนธ์.....	94
33. ผลงานสร้างสรรค์ ชุด “จินตภาพแห่งสายใยความผูกพัน” ผลงานวิทยานิพนธ์.....	95
34. ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์ ผลงานชั้นที่ 1.....	101
35. ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์ ผลงานชั้นที่ 2.....	103
36. ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์ ผลงานชั้นที่ 3.....	105
37. ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์ ผลงานชั้นที่ 4.....	107
38. ภาพผลงานสร้างสรรค์เสร็จสมบูรณ์ของวิทยานิพนธ์.....	109
39. ภาพผลงานสร้างสรรค์เสร็จสมบูรณ์ของวิทยานิพนธ์.....	132

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. การเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างของการสร้างสรรค์ระหว่างงานศิลปะของผู้สร้างสรรคกับศิลปินที่นำมาศึกษา.....	31
2. วิธีการทำขนมลา.....	40
3. วิธีการทำแม่พิมพ์ด้วยปูนปลาสเตอร์.....	41
4. วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์.....	43
5. ขั้นตอนและวิธีการพันด้าย.....	46
6. การสร้างสรรค์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 1 ชื่องาน Tree of Cost.....	54
7. การสร้างสรรค์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 2 ชื่องาน Seedling of Life.....	62
8. การสร้างสรรค์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 3 ชื่องาน Growth with the Flow.....	70
9. การสร้างสรรค์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 4 ชื่องาน Care to Grow.....	77
10. การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ Imagery of Bonds.....	87
11. การวิเคราะห์แนวคิดทางวิชาการ เรื่องความผูกพัน.....	111
12. การวิเคราะห์กรอบทฤษฎีจิตวิเคราะห์ทฤษฎีความรัก.....	112
13. การวิเคราะห์กรอบทฤษฎีจิตวิเคราะห์ทฤษฎีความผูกพัน.....	113
14. การวิเคราะห์แนวคิดศิลปะเส้นใย.....	114
15. การวิเคราะห์แนวคิดศิลปะจัดวาง (Installation).....	116
16. การวิเคราะห์เส้น.....	117
17. การวิเคราะห์รูปทรงและขนาด.....	118
18. การวิเคราะห์สี.....	119
19. การวิเคราะห์พื้นผิว.....	120
20. การวิเคราะห์พื้นที่ว่างและแสง.....	120
21. การวิเคราะห์เทคนิคและวิธีการ.....	121

บทที่ 1

บทนำ

สถาบันครอบครัว เป็นสถาบันพื้นฐานแรกที่สุดและมีความสำคัญยิ่งของสังคม ดังจะเห็นได้จากครอบครัวไทยในอดีตนั้น เป็นครอบครัวแบบขยาย คือประกอบไปด้วย ปู่ ย่า ตา ยาย ลูกหลาน เหลน อยู่ร่วมชายคาเดียวกัน เช่นเดียวกับครอบครัวผู้สร้างสรรค์เองนั้นก็เกิดและเติบโตมาในครอบครัวใหญ่ ทำให้ในวัยเด็กของผู้สร้างสรรค์ ถูกหล่อหลอมมาด้วยความรักความอบอุ่น นั้นนับว่าครอบครัวจึงมีความสำคัญต่อตัวผู้สร้างสรรค์มาก แม้ในปัจจุบันสังคมจะเปลี่ยนแปลงไปจากครอบครัวขยายกลายเป็นครอบครัวเดี่ยว ที่ประกอบไปด้วยพ่อ แม่ ลูก เท่านั้น อาจสร้างความเหงาทางความรู้สึกได้มากกว่า จากที่กล่าวมานั้น ครอบครัวจึงเป็นสถาบันแรกที่สร้างคนให้ออกไปเผชิญโลกกว้างในแบบที่ต่างกันไปในสังคมที่มีการแข่งขันเป็นอย่างสูงนั้น การต่อสู้เพียงลำพังเป็นสิ่งที่หนักหน่วงสำหรับคนที่ไม่มีครอบครัวคอยสนับสนุน พลังแห่งรักและความห่วงใยของครอบครัวนั้นจึงเป็นสิ่งที่เราสามารถขับเคลื่อนกิจกรรมให้เดินหน้าไปได้

1. ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ครอบครัวไทยในปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก อันเกิดจากการเจริญรุดหน้าทางเทคโนโลยีทำให้ผู้คนต้องดิ้นรน เพื่อได้มาซึ่งสิ่งที่ต้องการในชีวิต จนหลงลืมเอาเวลาให้คนที่รัก ให้ครอบครัว จนเกิดเป็นปัญหาสังคมในวงกว้าง ดังจะเห็นได้จากจำนวนการหย่าร้างเพิ่มจำนวนขึ้น เด็กเร่ร่อนเพราะขาดคนดูแล ปัญหาเด็กติดยาเสพติดเพราะขาดคำชี้แนะและความรักความอบอุ่นจากครอบครัว จากที่กล่าวมานั้นตัวผู้สร้างสรรค์เองก็เป็นผู้หนึ่งที่ต้องใช้ชีวิตอยู่เพียงลำพัง โดยปราศจากคนที่รัก เนื่องมาจาก พ่อและแม่ของผู้สร้างสรรค์ได้จากไปแล้วด้วยโรคมะเร็งทั้งสองคน ทำให้ครอบครัวที่เคยมีกัน พ่อ แม่ ลูกนั้น เหลือเพียงตัวผู้สร้างสรรค์เพียงคนเดียว ทำให้เกิดความรู้สึกแค้น ขว้าง เหวง คิดถึงพ่อและแม่ แต่โชคชะตาของผู้สร้างสรรค์นั้น เกิดมาในครอบครัวต่างจังหวัดที่เป็นครอบครัวใหญ่ มี ปู่ ย่า ตา ยาย ลุง ป้า น้า อา อยู่ในพื้นที่เดียวกัน รวมทั้งมีญาติที่คอยดูแลให้กำลังใจ คอยสนับสนุน อุ้มชู ดูแล ทดแทนความรักที่ขาดหายไปจากการสูญเสีย พ่อและแม่ จากที่กล่าวมานั้นทำให้

ผู้สร้างสรรค์เกิดความรู้สึกประทับใจ ในความรักที่ได้รับจากญาติพี่น้องทางบ้าน จึงเป็นแรงบันดาลใจที่จะสร้างสรรค์ผลงานโดยหยิบเอาต้นปาล์มอันเป็นต้นไม้แห่งชีวิต ที่หล่อเลี้ยงให้ครอบครัวผู้สร้างสรรค์ให้มีกินมีใช้ เป็นอาชีพ เป็นรายได้หลักของครอบครัวมาเป็นสัญลักษณ์เพื่อบอกกล่าวแทนคำขอบคุณกับความรักที่ได้รับมานั้น และต้องการกระตุ้นเตือนให้ผู้คนในสังคมหันมาเห็นคุณค่าของความรักความผูกพันของคนในครอบครัว อันเป็นพื้นฐานสำคัญแห่งชีวิตที่คอยบ่มเพาะให้จิตใจอัมเอดด้วยความรัก ส่งผลให้มีแนวทางการดำเนินชีวิตที่ดีงาม

2. วัตถุประสงค์ของการสร้างสรรค์

2.1 เพื่อสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ในหัวข้อ “จินตภาพแห่งสายใยความผูกพัน” เพื่อแสดงให้เห็นถึงความรักความห่วงใยของคนในครอบครัวที่มีให้กัน โดยศึกษาทฤษฎีความรักความผูกพัน

2.2 เพื่อสร้างสรรค์ผลงานในเทคนิคประติมากรรมนุ่ม โดยใช้เส้นใยจากธรรมชาติและเส้นใยสังเคราะห์ เคลือบขาว pva 1 ชุด

2.3 เพื่อให้เห็นถึงคุณค่า ความรักความผูกพัน และความอบอุ่นที่ได้รับจากครอบครัวอันเป็นพื้นฐานที่สำคัญของชีวิต

3. คำถามในการสร้างสรรค์

ผู้สร้างสรรค์สามารถสร้างผลงานประติมากรรมนุ่มโดยใช้เส้นใย อันแสดงออกถึงความรักความผูกพันในครอบครัวได้หรือไม่

4. ขอบเขตการสร้างสรรค์

เพื่อดำเนินการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์หัวข้อ “จินตภาพแห่งสายใยของความผูกพัน” ที่เป็นผลงานประติมากรรมนุ่มด้วยวัสดุประเภทเส้นใย โดยแสดงถึงลักษณะดังต่อไปนี้

4.1 เพื่อสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์หัวข้อ “จินตภาพแห่งสายใยความผูกพัน”

4.2 เพื่อสร้างสรรค์เทคนิคงานประติมากรรมนุ่มด้วยเส้นใยธรรมชาติและเส้นใยสังเคราะห์ โดยสร้างขึ้นจากรูปทรงที่เป็นลักษณะทางธรรมชาติที่สื่อความหมายถึงครอบครัว

4.3 ต้องการสร้างสรรค์ผลงานเพื่อแสดงให้เห็นถึงมุมมองสะท้อนในด้านความรัก และการดูแลเอาใจใส่ซึ่งกันและกันในครอบครัว

นอกจากนี้ผลงานชุด “จินตภาพแห่งสายใยของความผูกพัน” 1 ชุด จะนำเสนอผลงานเผยแพร่ออกสู่สาธารณะเพื่อเป็นการสร้างความเคลื่อนไหวให้แก่วงการศิลปะร่วมสมัยโดยมีจุดประสงค์เพื่อกระตุ้นเตือนให้ผู้คนตระหนักถึงคุณค่าของความรักความห่วงใยจากครอบครัวอันเป็นพื้นฐานสำคัญของชีวิต

กิจกรรมที่คาดว่าจะดำเนินการ ได้แก่

1. จัดนิทรรศการศิลปะในหอศิลป์ของสถาบันการศึกษาทางด้านศิลปะ และจัดพิมพ์หนังสือสุจิตร์ รวมถึงการแสดงนิทรรศการออนไลน์
2. นำเสนอผลงานผ่านสื่อสาธารณะต่าง ๆ เช่น วิทยุ สิ่งพิมพ์ สื่อออนไลน์ ฯลฯ
3. นำเสนอในรูปแบบของบทความทางศิลปะและการบรรยายในสถานศึกษา

5. ขั้นตอนการสร้างสรรค์

การสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ในหัวข้อ “จินตภาพแห่งสายใยความผูกพัน” ประกอบด้วย การศึกษาค้นคว้าข้อมูลทางวิชาการ ทั้งจากตำรา และศึกษาดูผลงานที่เกี่ยวข้อง เรื่องที่มีเนื้อหาด้านรูปทรงของความสัมพันธ์ เพื่อรวบรวมเป็นภาพรวมของข้อมูลพื้นฐาน เรื่องความรักความห่วงใยที่ได้รับจากคนในครอบครัวซึ่งมีให้กัน จากการศึกษาหนังสือ ตำรา อินเทอร์เน็ต และการศึกษาดูงานจากสถานที่จริง รวมถึงศึกษาจากผลงานและแนวคิดจากศิลปินที่สร้างสรรค์ผลงานลักษณะดังกล่าว ขั้นตอนของการศึกษาและการสร้างสรรค์ เพื่อการนำเสนอผลงานหัวข้อ “จินตภาพแห่งสายใยของความผูกพัน” ที่สมบูรณ์ในฐานะผลงาน วิทยานิพนธ์ โดยสามารถจัดแบ่งขั้นตอนของการศึกษาและการสร้างสรรค์ได้ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสารทางวิชาการ

1.1 ทฤษฎีครอบครัวและความสัมพันธ์

1.2 ทฤษฎีความรัก

1.3 ข้อมูลอิทธิพลจากรูปทรงทางธรรมชาติ

1.4 ข้อมูลเส้นใย

1.5 เก็บข้อมูลศิลปินที่ได้รับแรงบันดาลใจจากศิลปินไทยและศิลปินต่างประเทศที่

สร้างสรรค์ผลงานด้วยการใช้เส้นใย ประกอบด้วย อิมฮัย สุวัฒน์ศิลป์, Do Ho Suh, Ryuji Nakamura, Seung Mo Park และ Yoshitomo Nara

2. เรียนรู้เทคนิคในการสร้างสรรค์

2.1 ศึกษาเทคนิควิธีการทำขนมลา (เทคนิคอันนำไปสู่แนวทางการสร้างสรรค์ผลงานใน)

2.2 ศึกษาเทคนิคการใช้เส้นใยหลายวิธีการ

2.3 ศึกษาและทดลองการติดตั้งด้วยเทคนิควิธีการ ดังต่อไปนี้

2.3.1 ติดตั้งแบบห้อยแขวน

2.3.2 ติดตั้งกับพื้นระนาบ

2.3.3 ติดตั้งบนฐาน

2.3.4 ติดตั้งกับฝาผนัง

2.3.5 ศึกษารูปแบบและวิธีการนำเสนอ

3. วิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบเพื่อนำมาวิเคราะห์เป็นภาพร่างของผลงานที่ตรงตามวัตถุประสงค์ในการสร้างสรรค์

4. สร้างสรรค์ผลงานจริง ตามภาพร่างในแบบ 3 มิติ ประติมากรรมนุ่มจากเส้นใยธรรมชาติ และเส้นใยสังเคราะห์ (ภาคเอกสาร)

5. เสนอและเรียบเรียงผลงานการค้นคว้าในรูปแบบของงานวิจัยสร้างสรรค์

6. นำเสนอผลงาน “จินตภาพแห่งสายใยของความผูกพัน” ในที่สาธารณะ

6. วิธีดำเนินการสร้างสรรค์

6.1 ศึกษาการสร้างสรรค์รูปแบบประติมากรรมนุ่มด้วยเทคนิคการพันเส้นด้าย

6.2 ศึกษาการสร้างสรรค์ผลงานแบบประติมากรรมนุ่มภายใต้หัวข้อ จินตภาพแห่งสายใย ความผูกพันเพื่อแสดงให้เห็นถึงความรักความผูกพันในครอบครัว

6.3 ศึกษาประวัติความเป็นมาทางเทคนิคประติมากรรม ทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อให้เห็นถึงลักษณะหลากหลายรูปแบบที่ถูกนำเสนอในบริบทใหม่ รวมทั้งศึกษาการใช้วัสดุ ประเภทเดียวกัน คือ เส้นใย เพื่อใช้ในการพัฒนาผลงานอย่างเป็นระบบ ขั้นตอน นำไปสู่ผลงานที่มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับ

6.4 ศึกษาข้อมูลจากศิลปินที่สร้างสรรค์ผลงานในเทคนิคประติมากรรมนุ่ม และศิลปะจากเส้นใยเพื่อแสดงให้เห็นถึงความรักความผูกพัน จากรูปแบบศิลปะประเภทต่าง ๆ

6.5 ศึกษาหลักทฤษฎีและกรอบแนวคิดของนักปรัชญาระดับโลกที่ได้รับการยอมรับ และนำมาพัฒนาแนวคิดให้มีลักษณะเฉพาะตัว รวมถึงผลงานมีการพัฒนาในระดับสูงได้ต่อไป

6.6 เรียนรู้อุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์ อันประกอบไปด้วยอุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้าง ภาพร่าง เพื่อเป็นเครื่องมือในการสร้างสรรค์เบื้องต้น อันเป็นที่มาของแนวความคิดหลัก และเรียนรู้เทคนิควิธีการในการสร้างสรรค์ทางประติมากรรม เพื่อหาลักษณะเฉพาะที่แสดงออกได้ตรงตามวัตถุประสงค์

6.7 นำผลงานภาพร่างที่สร้างสรรค์มาวิเคราะห์ วิจัยโดยคณาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิ ทางด้านทัศนศิลป์ เพื่อให้ผลงานมีการพัฒนาต่อยอดนำไปสู่ผลงานที่มีคุณภาพในระดับสูงต่อไป

6.8 สร้างสรรค์ผลงานจริงด้วย กระบวนการเทคนิคทางประติมากรรมภายในหัวข้อที่กำหนด โดยศึกษาเทคนิคและลักษณะการนำเสนออย่างมีระบบ เพื่อให้ผลงานตรงตาม แนวความคิดมากที่สุด

6.9 ทำการวิเคราะห์ผลงานสร้างสรรค์อย่างเป็นระบบขั้นตอนในภาคเอกสาร (วิทยานิพนธ์) และผลงานจริง นำเสนอผลงานสร้างสรรค์ที่เสร็จสมบูรณ์ออกเผยแพร่สู่สาธารณชน ในรูปแบบนิทรรศการ

6.10 ศึกษาความเป็นมาของเทคนิคประติมากรรมนูน จากข้อมูลในประเทศและต่างประเทศ เพื่อให้เห็นถึงความเป็นมาของงานประติมากรรม

7. สมมุติฐานการสร้างสรรค์

ผู้สร้างสรรค์สามารถสร้างสรรค์ผลงานที่มีรูปลักษณะจินตภาพแห่งสายใยความผูกพัน อันแสดงออกให้เห็นถึงลักษณะของรูปทรงที่ได้แนวคิดมาจากต้นปาล์มน้ำมัน ซึ่งเป็นพืชที่สร้างอาชีพหลักหล่อเลี้ยงครอบครัว และกระชับความสัมพันธ์อันดีให้เกิดขึ้น ซึ่งถือเป็นการปลูกจิตสำนึกให้ผู้คนเรียนรู้ถึงความรักความห่วงใยของคนในครอบครัว

8. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

8.1 สร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมสื่อผสมภายใต้หัวข้อ “จินตภาพแห่งสายใยความผูกพัน” ที่มีลักษณะเฉพาะตนที่สามารถแสดงออกให้เห็นถึงความรักความห่วงใยของคนครอบครัว

8.2 กระตุ้นเตือนให้คนเห็นถึงคุณค่าของความรัก ความปรารถนาดี ความห่วงใยที่มีให้กันของคนในครอบครัว

8.3 สร้างสรรค์ผลงานออกสู่สาธารณะชน เพื่อส่งเสริมให้มีการสร้างความเคลื่อนไหวให้กับวงการศิลปะร่วมสมัยในประเทศไทย

9. นิยามศัพท์เฉพาะ

ครอบครัวขยาย หมายถึง ครอบครัวที่ประกอบไปด้วยผู้คน 3 รุ่นขึ้นไป คือ รุ่นปู่ย่า ตายาย รุ่นพ่อแม่ และรุ่นหลาน

ความผูกพัน หมายถึง ความรู้สึกที่เกิดขึ้นจากการใช้เวลาด้วยกัน ณ ช่วงเวลาหนึ่ง เกิดขึ้นได้ทั้งคน สัตว์ หรือแม่แต่สิ่งของ

ประติมากรรมนุ่ม หมายถึง ประติมากรรมที่สร้างรูปทรงด้วยวัสดุเนื้ออ่อนนุ่มเช่นผ้าเชือก พลาสติกหรือรูปทรงที่บรรจุด้วยวัสดุอ่อนนุ่ม

ศิลปะจัดวาง หมายถึง การนำเสนอวัตถุให้เกิดความสัมพันธ์กับพื้นที่เพื่อสร้างความหมายควบคู่กันไป

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับผลงานสร้างสรรค์

การเติบโตขึ้นของมนุษย์นั้นต้องได้รับการเลี้ยงดูจาก พ่อ แม่ รวมถึงเครือญาติที่เกี่ยวข้องกัน โดยสายเลือด ย่อมสร้างความผูกพันอันแน่นแฟ้น สายสัมพันธ์นี้เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวให้คนในครอบครัว รักกัน ห่วงใยกัน พร้อมจะดูแลช่วยเหลือแม้เวลาที่ตกทุกข์ได้ยาก ก็จะไม่ทิ้งกัน เช่นเดียวกับผู้สร้างสรรค์ ที่ต้องขาดเสาหลักของชีวิต เพราะบิดามารดาต้องมาจากผู้สร้างสรรค์ไปตั้งแต่วัยเยาว์ทำให้ผู้สร้างสรรค์ ขาดที่พึ่งพิง โดดเดี่ยวและไม่คิดว่าจะสามารถผ่านช่วงเวลาเลวร้ายนั้นไปได้ แต่ด้วยความรักของเครือญาติ ทุกคนที่มาโอบอุ้ม ชูบเลี้ยง ปลอดภัย จนผู้สร้างสรรค์มีกำลังใจจนทุกวันนี้ อยากจะพัฒนาตนเอง ให้ดีขึ้น เพื่อสร้างความภาคภูมิใจให้กับคนที่ดูแล แม้จะไม่ใช่บิดามารดาแต่ผู้สร้างสรรค์ก็รักเคารพ ประดุจผู้ให้กำเนิด จากที่กล่าวมานั้น การศึกษาสร้างสรรค์ผลงานชุดนี้จึงจำเป็นต้องศึกษาหาข้อมูล ที่เกี่ยวข้องเพื่อแสดงออกให้เห็นถึงคุณค่าของสายใยรักของครอบครัว

1. ความเป็นมาและแนวคิดในการสร้างสรรค์

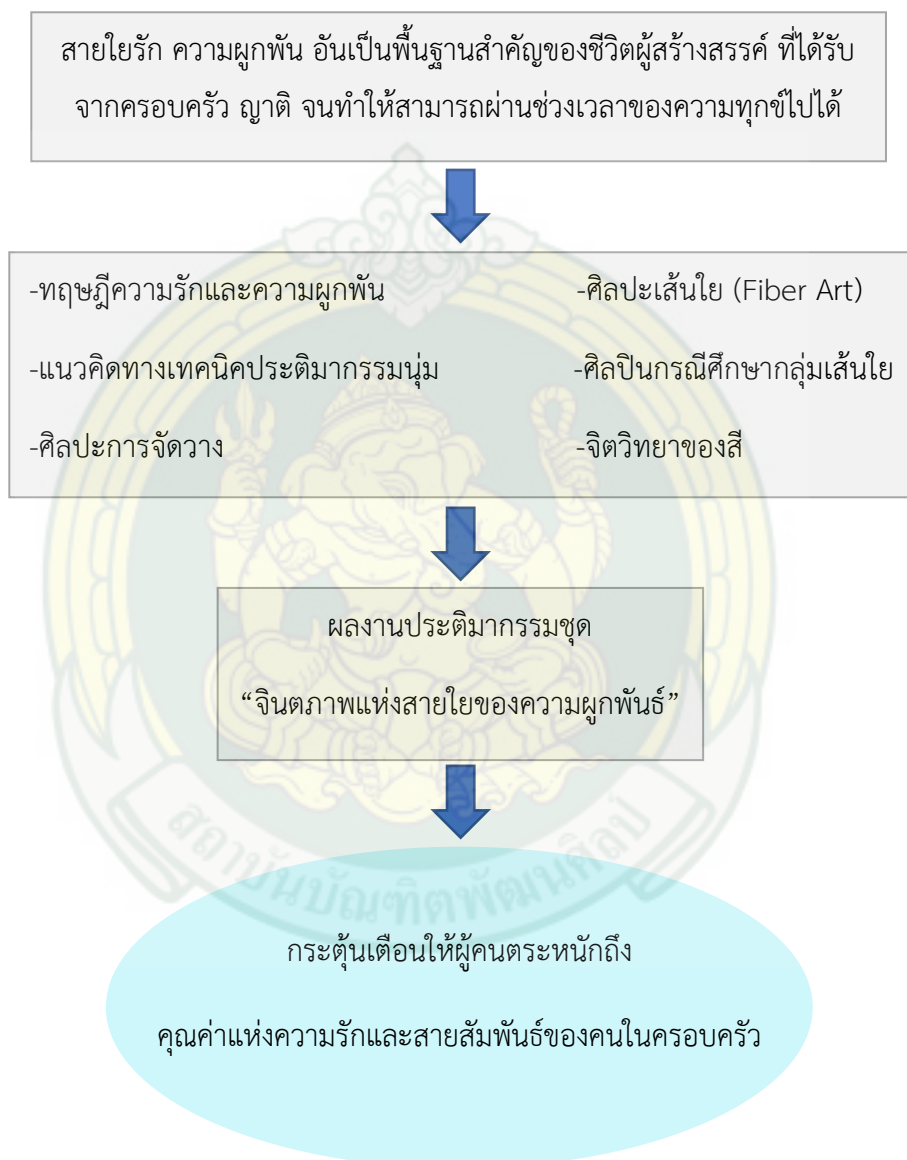
ในการทำวิทยานิพนธ์นี้ ผู้สร้างสรรค์เกิดและเติบโตในจังหวัดนครราชสีมาซึ่งเป็นจังหวัด ทางภาคใต้ของประเทศไทย ที่มีภูมิปัญญาและวัฒนธรรมที่สั่งสมอย่างยาวนาน ประกอบกับภูมิอากาศ ที่ร้อนชื้น ทำให้มีฝนตกอยู่ตลอดทั้งปี จึงมีความเหมาะสมในการทำเกษตรกรรมปาล์มน้ำมัน ยางพารา ซึ่งผู้คนทางภาคใต้นิยมประกอบอาชีพนี้กันเป็นส่วนใหญ่ จนสามารถเรียกได้ว่าการทำสวนปาล์ม และยางพาราเป็นรายได้หลักของระบอบเศรษฐกิจหนึ่งของภาคใต้

จากที่กล่าวมานั้น คุณค่าแห่งวิถีชีวิตการทำเกษตรชุมชนเหล่านี้ดำเนินไปอย่างสงบสุข สมาชิกในครอบครัวของผู้สร้างสรรค์เองก็ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ทำให้ครอบครัวได้ทำกิจกรรม ร่วมกัน เกิดเป็นความรักความผูกพันที่ได้ร่วมสุขร่วมทุกข์ แบ่งปันเรื่องราวที่เกิดขึ้นให้ฟังซึ่งกันและกัน

แรงบันดาลใจจากความประทับใจในความผูกพันที่ได้รับจากครอบครัว อันเป็นบ่อเกิด แห่งสายใยของความรักที่เหนียวแน่น ไม่ว่าวันเวลาจะผ่านไปเพียงใด กระทั่งบิดามารดาจะสูญเสีย หรือจากไปแล้วก็ตามแต่สายสัมพันธ์และสายใยนั้นยังเกาะเกี่ยวเชื่อมโยงกัน ไม่เฉพาะแต่ในสายเลือด

โดยตรง แต่เชื่อมโยงกับญาติพี่น้องหรือบุคคลที่อยู่ใกล้ชิด อันนำพาซึ่งความรู้สึกให้ผู้สร้าง
สรรค์รู้สึกอบอุ่นใจทุกครั้งที่ได้สนทนากับคนในครอบครัว

1.1 ทฤษฎีและกรอบความคิดในการสร้างสรรค์

ภาพที่ 1 ทฤษฎีและกรอบความคิดในการสร้างสรรค์

ที่มา: ผู้สร้างสรรค์

1.2 ทฤษฎีความรักและความผูกพัน

รูปแบบความสัมพันธ์ไม่ว่าจะในระยะยาวหรือระยะสั้น ความผูกพันมักเป็นการสนองความสัมพันธ์ โดยมีแรงจูงใจให้เราเข้าหาผู้คนที่ใกล้ชิด คู่กันเคย เมื่อเราได้รับความกลัวหรือผิดหวัง โดยคาดหวังว่าจะได้รับการคุ้มครองและการปลอบใจ จอห์น โบลบี้ (John Bowlby, 2546) เชื่อว่า “ความโน้มเอียงของมนุษย์ที่จะผูกพันกับคนเลี้ยงที่คุ้นเคย เป็นผลของความกดดันทางวิวัฒนาการ เพราะว่าพฤติกรรมผูกพันอำนวยความสะดวกเมื่อเผชิญกับอันตรายเช่นการถูกล่าหรือต้องเผชิญกับสิ่งแวดล้อม” สอดคล้องกับบทความของ Landa Duschinsky ที่ชื่อว่า Review of General Psychology (Duschinsky Landa, 2013) ที่ว่า “มนุษย์จำเป็นต้องสร้างความสัมพันธ์กับใครสักคนเพื่อเรียนรู้การอยู่ในสังคม โดยเฉพาะเรื่องอารมณ์และการควบคุมที่มนุษย์พึงมีให้เป็นไปในทิศทางที่ดี”

ความผูกพันระหว่างมนุษย์กับครอบครัวเกิดขึ้นจากความรู้สึกที่ตอบสนองซึ่งกันและกัน มีผลให้เกิดความไว้วางใจรวมถึงการมีสุขภาพจิตที่ดีและเกิดขึ้นเมื่อเราสามารถพึ่งพากัน ปลอบใจกัน และเป็นรูปแบบที่จิตสำนึกพิจารณาแล้วว่าดีที่สุด โดยมีแบบวัดความผูกพันจากความสัมพันธ์แบบคู่รัก ความสัมพันธ์กับพ่อแม่ และความสัมพันธ์กับเพื่อน เป็นการจัดหมวดความผูกพันและรูปแบบโดยใช้ประสบการณ์ในวัยเด็ก พฤติกรรมความผูกพันและความมั่นใจเกี่ยวกับพ่อแม่และเพื่อนที่มีต่อกัน (Shaver, 2008, p. 599 – 634) ความรักและความผูกพัน จึงต่างเป็นสิ่งที่เราสะสมมาด้วยกันตั้งแต่ลืมตาดูโลก ได้รับความรักการเอาใจใส่ และมอบให้กันระหว่างตนเองกับคนในครอบครัว สอดคล้องกับทฤษฎีโครงสร้างและหน้าที่ครอบครัว ของ ฟรีดแมน (Friedman Milton, 1998) ฟรีดแมนได้ทำการศึกษาถึงโครงสร้างของครอบครัวที่มีลักษณะองค์ประกอบย่อยมี 4 ด้าน คือ การสื่อสาร โครงสร้างอำนาจ บทบาท และค่านิยมครอบครัว ดังนั้นโครงสร้างและหน้าที่ของคนในครอบครัว อาจเรียกได้ว่าเป็นสิ่งสำคัญในการทำให้ครอบครัวนั้นสามารถดำเนินต่อไปได้ดังที่ ฟรีดแมน กล่าวว่า

เนื่องจากระบบครอบครัวประกอบด้วยบุคคลซึ่งมีส่วนร่วมในการติดต่อสื่อสารซึ่งกันและกัน โดยในครอบครัวที่มีการสื่อสารที่ดีจะช่วยส่งเสริมอบรมเลี้ยงดู ทำให้สมาชิกในครอบครัวรู้สึกมีคุณค่าในตนเองเพิ่มขึ้น มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน มีการรับรู้ข่าวสารความคิดเห็น ค่านิยม ตลอดจนรับรู้อารมณ์และความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น ซึ่งจะเป็นแนวทางในการทำให้รู้จักตนเองและสมาชิกในครอบครัวได้ดีขึ้น (Friedman Milton, 1998, p. 85)

จากที่กล่าวมานั้นการสร้างสรรค์ผลงานให้ตรงตามแนวความคิดมากที่สุดจำเป็นต้องค้นคว้า ศึกษาหาข้อมูลจากวัสดุหลักที่ผู้สร้างสรรค์ใช้ คือ แนวคิดทางประติมากรรมนูน

2. การศึกษาจากสภาพแวดล้อมและการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะที่เกี่ยวข้อง

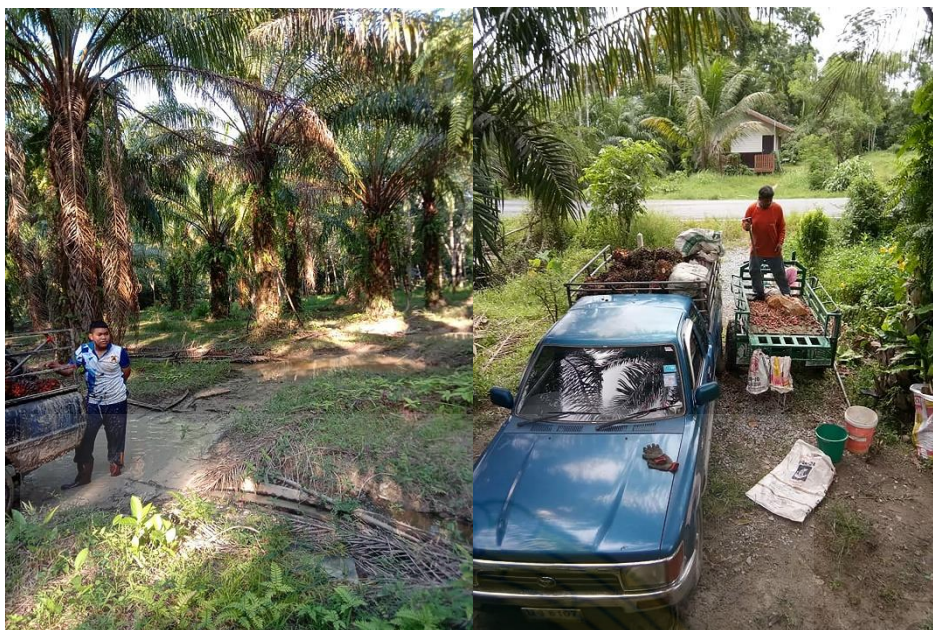
2.1 อิทธิพลจากธรรมชาติและวิถีชีวิตของผู้สร้างสรรค์

ผู้สร้างสรรค์เติบโตในชนบทเมืองทางภาคใต้ ที่ยังมีธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ ผู้คนโอบอ้อมอารี มีน้ำใจให้กันและกัน การดำเนินชีวิตที่เป็นไปด้วยความราบเรียบ ไม่รีบร้อน ครอบครัวมีอาชีพเกษตรกรรมปาล์มน้ำมัน ทำให้ผู้สร้างสรรค์มีความรักความผูกพัน เพราะได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมของครอบครัว สอนปาล์มน้ำมันเป็นรายได้หลักในการเลี้ยงปากท้องคนในครอบครัว จึงเป็นส่วนหนึ่งที่เสริมสร้างให้ครอบครัวดำเนินชีวิตต่อไปได้อย่างไม่ขัดสน

ภาพที่ 2 การทำสวนปาล์มของครอบครัว

ที่มา: ผู้สร้างสรรค์

ภาพที่ 3 การทำสวนปาล์มของครอบครัว
ที่มา: ผู้สร้างสรรค์

2.2 อิทธิพลจากช่วงเวลาความผูกพันในครอบครัวของผู้สร้างสรรค์

ครอบครัวคือบ้านหลังแรกที่เกิดชีวิตให้ผู้สร้างสรรค์ ได้เกิดและเติบโตอยู่ท่ามกลางวิถีชีวิตที่อบอุ่น เป็นสายสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นจากสายโลหิต ส่งถ่ายสู่จิตใจของบุคคลในครอบครัวทุกคน ให้มีความรัก สามัคคี เอื้ออาทรต่อกัน แม้ว่าวันเวลาหนึ่งนั้นชีวิตจะเกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางใด ก็จะทำให้ไม่รู้สึกโดดเดี่ยว จวบจนเวลาผ่านไปนานเท่าใดก็ไม่สามารถคลายความผูกพันนั้นลงได้

จากสภาพสังคมในปัจจุบันที่มีการแข่งขันสูงขึ้น ก่อให้เกิดความกดดัน เพื่อแก่งแย่งแข่งขัน เอารอดเอาเปรียบ หวังเพียงได้มาซึ่งสิ่งที่ต้องการ ทำให้ร่างกายและจิตใจเหนื่อยล้า ทดท้อ จนในที่สุดมนุษย์ก็ต้องหากำลังใจมาเติมเต็ม จากการที่ผู้สร้างสรรค์ต้องจากบ้านมาใช้ชีวิตในเมืองหลวงที่เต็มไปด้วยผู้คนนานนับปี กว่าจะได้มีโอกาสกลับไปเยี่ยมบ้าน ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่แสนสุข และมีความหมายต่อจิตใจเป็นอย่างมาก ที่ได้ใช้เวลาร่วมกันกับคนในครอบครัวอย่างมีความสุข ได้รับฟังปัญหา พูดคุยเรื่องราว สุข ทุกข์ ก่อเกิดสายใยสัมพันธ์จากการเล่าสู่กันฟังในเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในวันเวลาที่ห่างไกลบ้าน การได้ร่วมประกอบอาหารและรับประทานอาหารในมือที่พร้อมหน้า ช่างเป็นช่วงเวลาที่ยิ่งใหญ่กับการเติมพลังร่างกายแรงใจจากความเหนื่อยล้าที่สั่งสมมาเป็นเวลานาน ความวิตกกังวลและความทุกข์ที่เกิดขึ้นก็ค่อยคลายลง จากการได้กลับสู่อ้อมกอด

แห่งบ้านและครอบครัว ครอบครัวจึงกลายเป็นที่พักพิงทางใจ เพื่อคลายความเหงา เปล่าเปลี่ยวอ้างว้าง จากปัญหา และความคิดถึงบ้านเกิด ฝัารอวันที่ได้กลับบ้านมาพร้อมหน้ากันในช่วงเทศกาลต่าง ๆ ดังภาพต่อไปนี้

(1)

(2)

(3)

(4)

ภาพที่ 4 ภาพถ่ายครอบครัว

- (1) ภาพทานข้าวร่วมกันในวันขึ้นปีใหม่
- (2) ภาพถ่ายในวันสงกรานต์
- (3) ภาพทำบุญร่วมกัน
- (4) ภาพถ่ายครอบครัวในวัยเด็ก

ที่มา: ผู้สร้างสรรค์

2.3 อิทธิพลจากขนมลา

ขนมลาคือขนมทางภาคใต้ที่ทำจากแป้งข้าวเจ้ามีมาอย่างช้านาน ไม่ปรากฏหลักฐานแน่ชัดว่าเกิดขึ้นเมื่อใด ทำขึ้นเพื่อใช้แทนแพรรณอุทิศให้บรรพบุรุษผู้ล่วงลับ ด้วยลักษณะการทอดผานของเส้นขนมลารวกับเส้นไหมที่มีริ้วเป็นสีทองอันวิจิตรจากช่างทอผ้าผู้มีความชำนาญ โดยใช้กะลาเจาะเป็นรูเล็ก ๆ หลายรู เพื่อตักแป้งแล้วแกว่งในกระทะเป็นวงกลม เส้นแป้งมีความต่อเนื่องไม่ขาดสาย เหมือนเส้นด้ายที่มีสีแวววาวเป็นประกายสะท้อนแสงกับน้ำมัน ด้วยความเชื่อที่ว่าเส้นแป้งที่ขนาดใหญ่เกินไปเปรตในอบายภูมิไม่สามารถกินได้ จากความเชื่อดังกล่าวผู้สร้างสรรค์มีความสนใจในลักษณะของรูปแบบการใช้เส้นใยที่มีลักษณะยาวต่อเนื่องกัน และคนโบราณก็สามารถนำความเชื่อมาทอดผานให้เกิดเป็นแนวคิดทางศาสนาเพื่อสอนและเตือนใจคน ซึ่งตัวผู้สร้างสรรค์นั้นในวัยเยาว์ ขนมลาก็เป็นดังของหวานที่ทรงคุณค่า トラตรึง และชวนให้นึกถึงวันเวลาอันหอมหวานราวกับกลิ่นขนมลาซึ่งหาทานได้เฉพาะช่วงเทศกาลเดือนสิบ ความผูกพันของวันเวลาทำให้บรรยากาศแห่งกันแบ่งปัน หยอกล้อ สนุกสนานจากการได้กินหรือแม้แต่ตอนร่วมกันทำขนมลา หรืออีกนัยยะหนึ่งของการถักทอเส้นขนมลาที่ทับกันไปมา จนเกิดความเหนียวแน่น เหมือนญาติพี่น้องที่ไม่ว่าอยู่ไกลหรือใกล้ แห่งไหนใด เมื่อถึงงานบุญเดือนสิบก็จะต้องกลับมาพบปะกันอย่างพร้อมเพรียงคงให้เห็นถึงคุณค่าแห่งสายใยในครอบครัวที่เมื่อรวมกลุ่มกันก็สามารถสร้างความเข้มแข็งให้เกิดขึ้นได้

ภาพที่ 5 การทำขนมลา
ที่มา: ผู้สร้างสรรค์

2.4 อิทธิพลจากศิลปะไฟเบอร์อาร์ต (Fiber art)

ในโลกศิลปะในปัจจุบันนี้ การค้นหาและค้นพบวิธีนำเสนอใหม่ ๆ เพื่อถ่ายทอดให้เห็นถึงคุณค่า มุมมอง ทักษะและวิธีคิดของศิลปินที่มีต่อโลกในแง่มุมต่าง ๆ ศิลปินกลุ่มไฟเบอร์อาร์ตก็เป็นอีกกลุ่มหนึ่ง ที่นำเสนอวิธีการผ่านรูปแบบที่ใช้เส้นใยจากธรรมชาติและเส้นใยสังเคราะห์ โดยเส้นใยเหล่านั้นอาจมีผิวมันวาว กระด้าง โปร่งใส ทึบตัน ยืดหดได้ หรือเส้นใยที่เปราะบาง ศิลปินสร้างวิธีการทำงานและถ่ายทอดผลงานโดยการสอด ผูก มัด เย็บ ปัก ถัก ร้อย ดุน กระทั่ง หรือวิธีอีกมากมายที่สามารถนำมาใช้กับเส้นใยได้ ตามประสบการณ์ วิธีชีวิต หรือแนวความคิดเพื่อเพื่อตอบสนองความคิดปลดปล่อยจินตนาการและภูมิรู้ของศิลปินให้ผู้คนได้ชื่นชม

องค์ประกอบที่เล็กที่สุดของผ้าคือเส้นใย ถักทอขึ้นเพื่อเป็นเครื่องนุ่งห่มหรือประกอบพิธีกรรมในงานทัศนศิลป์พบว่าเริ่มมีการนำมาใช้ราวศตวรรษที่ 14 - 16 ซึ่งเป็นยุคทองของศิลปะมากที่สุด คือ ศิลปะสมัยเรอเนซองส์ เริ่มมีการนำผ้าใบมาเป็นวัสดุรองรับในงานจิตรกรรม ในช่วงศตวรรษที่ 16 ศิลปะจิตรกรรมในยุโรปเริ่มใช้ผ้าเป็นวัสดุรองรับงานจิตรกรรมมากขึ้นและเป็นจิตรกรในตระกูลเบลลินี (The Bellini) ให้อิทธิพลการใช้ผ้ารองรับงานจิตรกรรมในศิลปะถึงยุคต่อไป (กักร สุนพงษ์ศรี, 2551, น. 45)

จากงานฝีมือสิ่งทอ สู่อิทธิพลจากเส้นใยมีระยะเวลายาวนานนับพันปี โดยมีการศึกษาประวัติศาสตร์พบว่ามีการใช้เส้นใยตั้งแต่ก่อนยุคประวัติศาสตร์และวิวัฒนาการมาเรื่อย ๆ จนถึงศตวรรษที่ 20 ในสมัยก่อนประวัติศาสตร์เส้นใยธรรมชาติเป็นเส้นใยที่นิยมใช้กันมาก ส่วนใหญ่ทำมาจากใยฝ้าย หรือ ขนสัตว์โดยมนุษย์รู้จักนำมาใช้ประโยชน์จริงในชีวิตประจำวัน มีการพัฒนาการทอผ้าจากวัตถุดิบที่กล่าวมาข้างต้น และสร้างสรรค์เครื่องมือในการถัก ทอ หรือเย็บเส้นใยขึ้น ในประเทศไทยพบหลักฐานตามแหล่งโบราณคดีต่าง ๆ เช่น แหล่งโบราณคดีบ้านเชียง ตำบลบ้านเชียง อำเภอนองหาน จังหวัดอุดรธานี พบเศษผ้าจากป่านใบกล้วยชาติติดอยู่กับกำไลสำริด โดยมีสนิมของทองแดงเป็นตัวยึด และป้องกันการเน่าเปื่อยพบเครื่องมือในการทอผ้าหลายชนิด (วิบูลย์ ลี้สุวรรณ, 2532, น. 9)

ภูมิปัญญาถูกถ่ายทอดและต่อยอดสืบต่อกันมาด้วยความเข้าใจในพันธุ์พืชหรือวัสดุท้องถิ่นที่นำมาใช้หลากหลายประเภทพัฒนารูปแบบและสีสันทไปใช้ในงานตามความต้องการเพื่อประดับตกแต่งและสร้างลวดลายอย่างวิจิตรบรรจง กระทั่งช่วงหลังสงครามโลกส่งอิทธิพลหลายด้านให้เกิดการเปลี่ยนแปลงก่อกำเนิดใยสังเคราะห์หรือไหมเทียมขึ้นและได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก เหล่านี้ก่อรูปแบบที่ได้รับอิทธิพลศิลปะริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งทอให้มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น

ศิลปินกลุ่มเส้นใยมักใช้เส้นใยที่รูปร่างสามารถเปลี่ยนแปลงได้ คุณสมบัติอ่อนนุ่มหรือยืดหยุ่น ในการนำมาสร้างสรรค์ผลงานอย่างมากมายโดย แอนนา เฮอเกรท (Anna Hergert) ศิลปินกลุ่มเส้นใย ให้ความหมายว่า “ศิลปะจากเส้นใยหมายถึงรูปแบบของงานศิลปะที่ใช้สิ่งทอเช่นผ้า เส้นด้าย เส้นใย ธรรมชาติ และเส้นใยสังเคราะห์” (Hergert Anna, 2016, p. 14)

โดยสอดคล้องกับการกล่าวถึงความหมายของศิลปะจากเส้นใยที่ว่า “ศิลปะจากเส้นใย คือ ศิลปะ ที่สร้างขึ้นโดยใช้เส้นใยธรรมชาติหรือเส้นใยสังเคราะห์ด้วยเทคนิคแบบดั้งเดิม ที่เกี่ยวข้องกับงานหัตถกรรมเช่น การเย็บ การถัก การทอ” โดยเว็บไซต์ที่ชื่อ Fiber Art Now ซึ่งเป็นเว็บไซต์ ที่รวบรวมและให้ความรู้ผลงานศิลปะเส้นใยและสิ่งทอร่วมสมัย ในงานเส้นใยโดยทั่วไปมักจะถูกเรียกรวม ว่าเป็น “สิ่งทอ” ซึ่งค่อนข้างต่างจากความหมายของเส้นใยในงานศิลปะที่จะเรียกรวมความหมาย ครอบคลุมทั้งสิ่งทอและผ้า โดยอาจเรียกศิลปะกลุ่มเส้นใยว่าศิลปะผ้า (Aabric Art) หรือศิลปะสิ่งทอ (Textiles Art) ซึ่งในการนิยามกลุ่มหรือผลงานที่ศิลปินสร้างสรรค์ขึ้นย่อมเกิดจากการเรียกของผู้สร้างเอง จากการศึกษาพบว่าศิลปะจากเส้นใยเกิดขึ้นพร้อม ๆ กับศิลปะเพื่อสวมใส่ (Wearable Art) การเย็บผ้าทาบชิ้น การพิมพ์ลายผ้า การปะติด ตัด ต่อ การถักไหมพรมแบบโครเชต์ หรือนิตติ้ง เพราะอิทธิพลจากศิลปะส่งไปถึงวงการแฟชั่น บรรดานักออกแบบจึงมีทัศนคติที่แปลกใหม่ขึ้น กระแสด้านแฟชั่นจึงมีอิทธิพลในการรับส่งกันไปมาในกลุ่มศิลปะจากเส้นใย

กลุ่มไฟเบอร์อาร์ต (Fiber Art) ถูกเรียกขึ้นโดยภัณฑารักษ์และนักประวัติศาสตร์ศิลป์ เพื่ออธิบายการทำงานศิลปะของศิลปินในยุค 80 ที่สะท้อนแนวคิด การแสดงออก และอัตลักษณ์ ที่ทดลองนำวัสดุเส้นใยหลายประเภทมาสร้างสรรค์ เส้นใยในงานไฟเบอร์อาร์ตที่พัฒนาแนวคิดไปเรื่อย ๆ ตามอิทธิพลจากยุคโพสโมเดิร์น นำเสนอภาพลักษณ์ที่แตกต่างออกไปจากงานช่างฝีมือในอดีต ผ่านการถักทอ ขยายเพิ่มเติมซึ่งสร้างความตื่นตาตื่นใจให้ผู้ชมรับรู้ผ่านแนวความคิดเรื่องความรัก ความเชื่อ หรือความชื่นชอบของศิลปินได้อย่างมีประสิทธิภาพ

“ศิลปินและนักเขียน นักวิจารณ์ต่างเห็นด้วยที่จะใช้คำว่า ศิลปะจากเส้นใยมากกว่าศิลปะผ้า หรือสิ่งทอเพราะมีลักษณะความหมายที่ครอบคลุมทั้งผ้าและสิ่งทอด้วย” เป็นความเห็นของลัวส์ ลูนิญ ที่สรุปเกี่ยวกับศิลปะเส้นใยใน The Descriptive Challenges of Fiber Art Fabrics และนักวิชาการ ศิลปะรวมถึงศิลปินส่วนใหญ่เห็นตรงกันว่าศิลปะจากเส้นใยสามารถอธิบายลักษณะที่สร้างผลงานได้

Yarn Bombing

อีกประเภทหนึ่งของศิลปะเส้นใยคือ Yarn Bombing รวมถึงบางกลุ่มก็เรียกว่า Yarn Storming, Guerrilla Knitting, Urban Knitting และ Graffiti Knitting ซึ่งถือกำเนิดขึ้นมาเป็นความน่ารักของการใช้เส้นใยถักห่อหุ้มวัตถุต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันแล้วพลันให้เกิดแรงบันดาลใจในการห่อหุ้มวัตถุที่อยู่ในพื้นที่สาธารณะมากขึ้น งานศิลปะ Yarn Bombing ไม่ได้มีเพียงความสวยงามที่ผู้ชมมองเห็นหรือสัมผัสได้ ด้วยผลงานที่สามารถถอดออกได้และไม่คงทนถาวรจึงไม่ได้ทำลายทัศนียภาพหรือวัตถุที่ไปห่อคลุม ในรัฐ Texas มีศิลปินที่รู้จักกันอย่างกว้างขวางคือ Knitta Please และ Magda Sayeg เป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวางจากการถักหุ้มสถาปัตยกรรม เสาไฟ ป้ายจราจร และสิ่งสาธารณะอื่น ๆ อีกมาก ปัจจุบันศิลปะ Yarn Bombing กระจายตัวอยู่บนพื้นที่ต่าง ๆ มากมายทั่วทุกมุมโลกในการสร้างนัยยะที่แตกต่างกันไป และเพื่อเปลี่ยนสิ่งอันคุ้นชินให้แตกต่างแปลกตาออกไป ทั้งยังเป็นส่วนในการทำให้ผู้คนหันมาสนใจและมีความสัมพันธ์กับสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ รอบตัวได้ดียิ่งขึ้น (ภาพที่ 6)

ภาพที่ 6 Magda Sayeg covered the world in yarn

ที่มา: Domestika (2021, Online)

3. แนวคิดทางเทคนิคประติมากรรมนุ่ม (Soft Sculpture)

ประติมากรรมนุ่มเป็นแนวทางการสร้างสรรค์ให้ประติมากรรมมีความละมุน ซึ่งมีการใช้คำไม่ค่อยแพร่หลายนัก มักใช้คำว่า Soft Sculpture เพื่งให้ความหมายของงานประติมากรรมที่เปลี่ยนไป ด้วยความที่ต้องแข็งแรงหนักแน่นและมั่นคงเป็นสัญลักษณ์แห่งเพศชายตรงกันข้ามกับ Soft Sculpture ที่มีความนุ่มนวล บางเบา แปรเปลี่ยนไปได้ทุกสถานที่ราวกับสตรี

Soft Sculpture เป็นประติมากรรมที่ถูกสร้างขึ้นจากวัสดุที่มีความละมุนสัมผัสบางเบา ราวกับเครื่องนอน เช่น ผ้าหรือเส้นใยชนิดต่าง ๆ จากความชื่นชอบหรือความต้องการนำเสนอของศิลปิน "ประติมากรรมนุ่ม หมายถึงประติมากรรมประกอบด้วยวัสดุที่อ่อนนุ่ม เช่น ยาง ผ้า ซึ่งเป็นการทำลายความคิดดั้งเดิมเกี่ยวกับประติมากรรม จากปกติจะทำด้วยวัสดุที่มีความแข็งแรง ทนทาน และชั้นสูง เช่น หินอ่อน บรอนซ์" (สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย, 2561)

จากแนวความคิดข้างต้นทำให้เห็นถึงความกล้าหาญของศิลปินในการเลือกใช้วัสดุที่แตกต่างจากรูปแบบดั้งเดิม โดยอาจมีหรือไม่มีโครงสร้างภายในก็ได้ ทำให้รูปแบบผลงานเป็นภาพปรากฏใหม่จากประติมากรรมแบบดั้งเดิม (ภาพที่ 7)

ภาพที่ 7 Claes Oldenburg, Floor Burger, 1962

ที่มา: Portland garment factory (2016, Online)

3.1 ผลงานศิลปินกรณีการศึกษา

แรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานทั้งด้านรูปแบบ เนื้อหาสาระ และแนวความคิดจากศิลปินไทยและต่างประเทศประกอบด้วย อิมหทัย สุวัฒน์ศิลป์, สุนันทา ผาสมวงศ์, เนริ อ็อกซ์แมน (Neri Oxman), ซึงโม ปาร์ค (Seung Mo Park) และ ดู โฮ ซู (Do Ho Suh) มีที่มาดังต่อไปนี้

3.1.1 อิมหทัย สุวัฒน์ศิลป์

อิมหทัย สุวัฒน์ศิลป์ เกิดเมื่อ 28 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2524 สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีและปริญญาโทคณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร อีกทั้งยังได้รับทุนการศึกษาแลกเปลี่ยนไปศึกษาที่ปารีสฝรั่งเศสในปี พ.ศ. 2548 และทุนรัฐบาลอิตาลีในปี พ.ศ. 2552 จึงได้เป็นอาจารย์ประจำ ที่คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากรเป็นเวลา 6 ปี จึงตัดสินใจลาออกจากราชการเพื่อทำงานศิลปะในสตูดิโอส่วนตัวที่จังหวัดลำพูนในปี พ.ศ. 2560 เขาใช้เส้นผมเป็นวัสดุหลักในการสร้างสรรค์ผลงานด้วยวิธีการถักโครเชต์โดยเชื่อมโยงเนื้อหาเรื่องราวเกี่ยวกับความเป็นมนุษย์ในแง่มุมต่าง ๆ ชวนให้ขบคิดถึงคำถามมากมายจากผู้ชม อีกทั้งยังสอดแทรกการวิพากษ์สังคม ความซับซ้อนของสังคมไทยจารีตประเพณีที่หล่อหลอมวิถีคิดจนปรากฏเป็นบุคลิกภาพแล้วพฤติกรรมของผู้คน

โดยจุดเริ่มต้นเกิดจากประสบการณ์ส่วนตัวที่ศิลปินมีต่อบุคคลในครอบครัว ทั้งที่มีชีวิตอยู่และล่วงลับไปแล้ว นำให้ผลงานศิลปะมุ่งสู่แนวคิดที่เกี่ยวกับสายใยแห่งครอบครัว โดยอาศัยเส้นผมที่เป็นส่วนประกอบหลักแสดงออกถึงตัวตนและบุคลิกภาพของมนุษย์ อีกทั้งเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ที่บ่งชี้พันธุกรรมและความสัมพันธ์ทางสายเลือด ศิลปินมองเห็นเรื่องของวันเวลา และการเปลี่ยนแปลงในวัสดุที่นำมาใช้ไม่ว่าจะเป็นขนาค สี การหลุดร่วง และงอกขึ้นใหม่ เปรียบเสมือนเส้นผมที่อยู่บนร่างกาย มีการงอกยาว หลุดร่วง ที่มีความรักความอบอุ่นและความผูกพันระหว่างกัน จึงหยิบยกเอาเส้นผมมาทำการเรียบเรียงด้วยการ มัด เย็บ ปัก ถัก ผูก ร้อย และการคลุมห่อเข้าด้วยกันเหมือนต้นไม้ที่งอกเงยขึ้นใหม่ราวกับชีวิตที่ผ่านร้อนผ่านหนาว เช่นเดียวกันกับคนในครอบครัว

นอกจากเส้นผมที่ศิลปินเลือกใช้แล้วยังประกอบไปด้วยวัสดุสิ่งของที่คนในครอบครัวใช้สอย ณ ช่วงเวลาหนึ่ง ด้วยความเชื่อที่ว่า “ทุกสิ่งล้วนมีประสบการณ์ร่วม ให้วนระลึกถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นต่อวัตถุและผู้ใช้ในเวลานั้น” เช่น การนำหมอนใบหนึ่งที่ผู้เป็นบิดาใช้รองศีรษะแทนความรู้สึกในขณะที่เป็นบิดาของศิลปินป่วย ราวกับการดูดซับความเจ็บปวดทางร่างกายกดทับลงบน

รอยนูนที่ยุบลงไปอย่างอวาร์ หมอนใบใหญ่ที่ผ่านการใช้งานอย่างยาวนานของมารดา สะท้อนเรื่องราวของความเศร้าและคราบน้ำตาของการดำเนินชีวิตในช่วงเวลาอันแสนลำบากนั้นถ่ายทอดสู่ผู้ชมได้เป็นอย่างดี ตึกตาผ้าเก่าแก่กับของเล่นในวัยเยาว์ที่มีความผูกพันสะท้อนความใกล้ชิดสนิทสนมกับผู้เป็นฝาแฝดของศิลปิน โดยอาศัยลักษณะเฉพาะของวัตถุที่มีความนุ่มละมุน อ่อนโยน และเป็นสัญลักษณ์แห่งปฐมวัยมานำเสนอในงานสร้างสรรค์สะท้อนความสดใส ไร้เดียงสา และความโหยหาแห่งวัยอันล่วงเลย ศิลปินสร้างสรรค์ผลงานเพื่ออุทิศให้แก่สมาชิกในครอบครัวอันเป็นที่รักยิ่ง โดยเริ่มใช้เส้นผมที่หลุดร่วงของตนเองเพื่อแทนสายใยของครอบครัว แล้วมีการพัฒนารูปแบบเทคนิค วิธีการเพื่อหยิบยกเอาศิลปะวัตถุในความหมายของสายใยแห่งครอบครัว ประกอบกับการนำภาพถ่ายที่บ้านทึบเวลาอันมีค่า มีความหมาย อารมณ์ ความรู้สึก และเหตุการณ์ที่สอดคล้องกับผลงานแต่ละชิ้นจัดแสดงร่วมกัน แสดงออกด้วยการผูก มัด เย็บ ปัก ถัก ร้อย คลุม และห่อผสมผสานกับวัตถุของผู้คนในครอบครัวที่มีความผูกพันกัน

สิ่งที่ผู้สร้างสรรค์ได้รับจากศิลปินเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างสรรค์คือ การนำเสนอแรงบันดาลใจที่เกิดจากความรักความอบอุ่น วัตถุที่เป็นข้าวของเครื่องใช้ในชีวิตประจำวันของคนในครอบครัวมาเป็นแรงบันดาลใจตั้งต้นในการสร้างสรรค์ และรูปแบบวิธีใช้เส้นใยในการถักร้อยให้เกิดรูปทรง สะท้อนให้รู้สึกถึงความโหยหาความรักความอบอุ่นที่เกิดขึ้นภายในครอบครัวในช่วงเวลาที่ผ่านมา (ภาพที่ 8)

ภาพที่ 8 ภาพผลงานของ อิมหทัย สุวฒนศิลป์

(1) My Father's Pigtail

(2) หมอนของพ่อ

ที่มา: อิมหทัย สุวฒนศิลป์ (2551, น. 18)

3.1.2 สุนันทา ผาสมวงศ์

สุนันทา ผาสมวงศ์ เกิดเมื่อ 21 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2530 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท จากคณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เคยได้รับรางวัลเกียรติคุณอันดับ 2 เหรียญเงิน ประเภทสื่อผสมจากการประกวดศิลปกรรมแห่งชาติครั้งที่ 63 ประจำปี 2560 และร่วมแสดงงาน ในเทศกาลศิลปะร่วมสมัยนานาชาติบางกอกอาร์ตเบียนนาเล่ 2018

จากจุดเริ่มต้นที่ศิลปินได้รับความเศร้าโศกจากการสูญเสีย ความรัก และความอบอุ่น อันเป็นปัจจัยที่พลัดพรากจากบิดา สิ่งนี้ส่งผลต่อความรู้สึกอยู่เสมอส่งผลให้การสร้างสรรคผลงาน ของเขามีรูปแบบที่ห้อยแขวนดิ่งลง ลักษณะของเส้นที่ก่อรูปเป็นโครงสร้างคล้ายเรือนร่างมนุษย์ที่ขาดแหวน สะท้อนเรื่องราวเกิดจากข้าวของ ความทรงจำ และความผูกพันในอดีตที่ถูกทำลาย ซึ่งศิลปินนำเสนอการ “สร้างปมปัญหา” ต่อความคิดอารมณ์ซึ่งเป็นความโหยหาพรากจากสิ่งที่รักในทางลบ

เขามีแง่มุมและทัศนคติต่อประสบการณ์อันเลวร้ายที่พลัดพรากจากบุคคลอันเป็นที่รัก จากเวลาอันยาวนานแล้วถ่ายทอดออกมาผ่านทัศนธาตุที่มีลักษณะของเส้นทับซ้อนกัน รวากับ สายใยผูกมัดจิตใจ ดึงรั้งความรู้สึกเอาไว้ไม่ยอมปล่อยคลาย รูปทรงย่อยที่คล้ายกับส่วนที่เป็นอวัยวะ ของมนุษย์ เปรียบเปรยระหว่างความแข็งแรงและเปราะบางที่มีอารมณ์ความรู้สึกผืนแปรอยู่ ตลอดเวลา เขาความนำความทุกข์ที่เกิดขึ้นถ่ายทอดผ่านการบำบัดด้วยการทำงานศิลปะ อีกทางหนึ่ง ในขณะที่ศิลปินสร้างสรรค์ผลงานก็ยังเป็นการละลายความหม่นหมองในจิตใจให้เบาสบายและผ่อนคลาย ปลอ่ยวางความทุกข์นั้นจนปรากฏรูปขึ้นเป็นผลงาน วัสดุที่เขาเลือกใช้มีความโดดเด่นด้วยความ เป็นเส้นใยโลหะเช่น ลวดอลูมิเนียม ลวดสีเงิน สีทอง สีดำ และที่เป็นเส้นทองแดง มีความนิ่ม เล็ก ผ่านกระบวนการถัก กด ทับ และดัดจนปรากฏเส้นที่ทับซ้อนเกี่ยวพันกันเป็นรูปร่างคล้ายมนุษย์ ที่เป็นกึ่งนามธรรม ผสมผสานกับรูปทรงทางองค์ประกอบศิลป์เพื่อให้เกิดสุนทรียภาพแล้วติดตั้ง ในรูปแบบของศิลปะจัดวางเฉพาะพื้นที่ สามารถให้ผู้ชมเข้าไปในพื้นที่ของผลงานเพื่อรับรู้และสัมผัส ถึงความรู้สึกที่ต้องการแสดงออกมาผ่านกระบวนการที่ไม่สามารถผลิตซ้ำอย่างเดิมได้

ผลงานมีความงามทางด้านความคิดและกระบวนการ อีกทั้งยังมีความงามของรูปทรง เมื่ออยู่ในพื้นที่อันเหมาะสมแล้วเกิดเป็นเอกภาพ การทับซ้อนของรูปทรงที่เกิดจากการถักดัดด้วยเส้นใย โลหะประสานกับพื้นที่ว่าง ชัดเจนให้รูปทรงแสดงออกให้ความหมายตามแนวคิดที่มุ่งนำเสนอ อาศัยเส้น เป็นตัวแทนของความรู้สึกที่ทับถมกัน จนเกิดเป็นรูปทรงมีมวลปริมาตรราวกับปมในชีวิตที่ได้รับ มาติดตั้ง โดยการแขวนลอยจากเพดานและให้แสงกับเงาทำหน้าที่ชัดเจนผลงานจนเกิดมิติมากขึ้นในพื้นที่ว่าง อีกทั้งยังสร้างสรรค์ผลงานที่มีความหลากหลายในการติดตั้งทั้งบนผนัง เพดาน พื้นหรืออาจเป็นพื้นที่ ห้องมุมหนึ่งในของตัวอาคาร

สิ่งที่ผู้สร้างสรรค์ได้รับจากศิลปินเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างสรรค์ คือ การใช้เส้น ในการก่อรูปเป็นรูปทรงแล้วแสดงออกด้วยวิธีการจัดวางที่มีจุดตั้งต้นจากรูปทรงของอินทรีย์วัตถุ มีความเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา มีการทับซ้อนกันของเส้นที่หมุนวนราวกับสายใยผูกมัดยึดเหนี่ยว และตรึงความรู้สึกเอาไว้ อีกทั้งยังเป็นเรื่องราวที่เกิดขึ้นกับคนในครอบครัวที่ส่งผลต่อการสร้างสรรค์ ผลงาน (ภาพที่ 9 - 10)

ภาพที่ 9 The State of suffering, mixed media, installation, 2018, size variable

ที่มา: BKK Art Biennale (2018, Online)

ภาพที่ 10 สภาวะของความทุกข์, สื่อประสม (ฉักและดัดวัสดุ), 280 x 270 เซนติเมตร

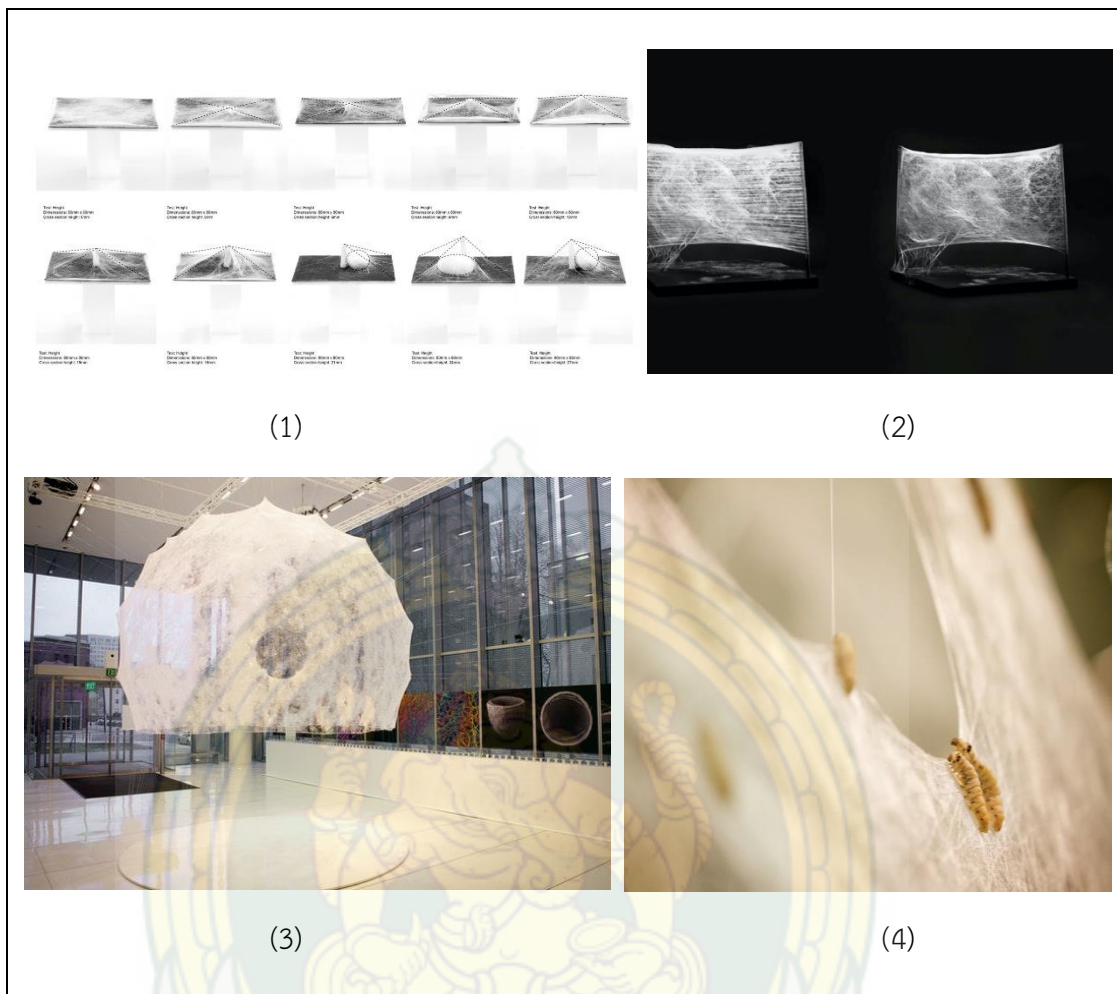
ที่มา: คลังสะสมศิลปกรรมของมหาวิทยาลัยศิลปากร (2559, ออนไลน์)

3.1.3 เนรี อ็อกซ์แมน (Neri Oxman)

เนรี อ็อกซ์แมน เกิดเมื่อ 6 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 1976 เขาเกิดและเติบโตในเมืองไฮฟาร์ ประเทศอิสราเอล พื้นฐานครอบครัวที่พ่อแม่เป็นสถาปนิกทั้งคู่ เขาเติบโตขึ้นในสถาปัตยกรรมท้องถิ่นที่รับวัฒนธรรมจากธรรมชาติและความเป็นดั้งเดิม สิ่งเหล่านี้ส่งเสริมให้เขาเป็นดีไซน์เนอร์ชาวอเมริกันและอิสราเอล รวมทั้งเป็นอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญที่ MIT Media Lab ผลงานของเขาสะท้อนถึงการออกแบบด้านสิ่งแวดล้อม และสร้างรูปส่งผ่านวิธีการทางดิจิทัลโดยสะท้อนแรงบันดาลใจจากธรรมชาติและชีววิทยา ผลงานของเขาเก็บสะสมอยู่ในคลังสะสมถาวรของ Paola Antonelli ผู้เป็นภัณฑารักษ์ของ MOMA และให้สมญานามเธอว่าเป็น “คนที่ก้าวหน้าจากยุคของตัวเองไปแล้ว” มีผลงานแตกต่างและโดดเด่นกว่าศิลปินรุ่นเดียวกัน ผลงานของเขาได้รับการจัดแสดงทั่วโลกและมีเก็บสะสมในการสะสมของพิพิธภัณฑ์ชั้นนำต่าง ๆ ทั่วโลก

เขาศึกษาสำรวจความสัมพันธ์ของระบบทางชีวภาพชีวิตที่เกิดขึ้น และการคำนวณการก่อเกิดนั้นโดยผสมผสานการทอเส้นใยด้วยเครื่องจักรที่ได้รับแรงบันดาลใจจากการสร้างรังของหนอนไหม ในขณะเดียวกันก็ใช้ฝูงหนอนไหมที่มีชีวิตจริงจำนวน 6,500 ตัว ให้สร้างรังไหมไปพร้อมกันกับเครื่องจักรที่สร้างใยไหมเทียมเพื่อศึกษาระยะเวลาและรูปแบบพฤติกรรมการปั่นด้าย รวมถึงการเคลื่อนที่ของตัวไหมในการสร้างรัง จากใยไหมที่มีลักษณะเป็น 2 มิติ สู่การก่อเกิดเป็น 3 มิติ การศึกษาสิ่งเหล่านี้เขามีจุดมุ่งหมายที่จะให้วัสดุมีอยู่ในธรรมชาติเพื่อให้เกิดใหม่ ๆ ขึ้นเพื่อให้มนุษย์มีความสัมพันธ์กับธรรมชาติมากขึ้น

สิ่งที่ผู้สร้างสรรค์ได้รับอิทธิพลจากศิลปินเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างสรรค์ คือ การใช้โครงสร้างของเส้นใยจากธรรมชาติก่อรูปทรง เพื่อสื่อถึงที่อยู่อาศัยใหม่แทนสัญลักษณ์การปกป้องดูแล และการอยู่ด้วยกันระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติ (ภาพที่ 11)

ภาพที่ 11 SILK SPUN ON A REMOVABLE SCAFFOLDING STRUCTURE, 2013, SILK

(1) SILKWORM TEMPLATED RESPONSE TO HEIGHT

(2) SILK SPUN ON A REMOVABLE SCAFFOLDING STRUCTURE

(3) BIOLOGICALLY-SPUN SILK OVER ROBOTICALLY-SPUN SILK

(4) 6,500 SILKWORMS SPUN FOR 3 WEEKS TO COMPLETE THE
STRUCTURE

ที่มา: Neri (2013, Online)

3.1.4 ซึงโม ปาร์ค (Seung Mo Park)

ซึงโม ปาร์ค (Seung Mo Park) เกิดเมื่อปี ค.ศ. 1969 ในเกาหลีใต้ จบการศึกษาจากมหาวิทยาลัยดงอา (Dong-A University) ในปี ค.ศ. 1998 เริ่มการสร้างสรรค์ผลงานจากภาพ Portrait ขนาดใหญ่ด้วยการวางโครงลวดตาข่ายเข้าด้วยกันและตัดเลเยอร์ทับซ้อน เพื่อสร้างความตื้นลึกของผลงาน งานแต่ละชิ้นเริ่มต้นด้วยการสร้างภาพถ่ายที่ซ้อนทับกันโดยอาศัยชั้นลวดสอพัน และค่อย ๆ ตัดฉีกพื้นที่ตาข่ายที่ไม่ต้องการออก ด้วยมิติของภาพที่ทับซ้อนดูเคลื่อนไหวมีส่วนลึกส่วนตื้นของผลงานทำให้ชิ้นงานมีความหนาและกินพื้นที่ไปในอากาศ เกิดเป็นจินตนาการและมิติราวกับว่าเป็นวัตถุสิ่งที่อยู่ตรงหน้าจนพัฒนาต่อไปยังภาพทิวทัศน์ที่น่าเสนอสิ่งสำคัญให้ผู้ชมได้เห็นในการซ้อนทับกันระหว่างผลงานและความเป็นจริง เขาต้องการให้เห็นถึงขณะหนึ่งที่ผู้ชมมองภาพผืนป่าของเขาที่มีความสงบของป่าไม้ แสง และโครงสร้างของต้นไม้ค่อย ๆ กระจายกระจายเมื่อผู้ชมเข้าไปใกล้ก็เหลือเพียงเส้นลวดที่ทับซ้อนกัน แต่เมื่อถอยห่างออกมาภาพผืนป่านั้นก็ปรากฏขึ้นอีกครั้ง

อีกแนวความคิดหนึ่งของการเชื่อมโยงกับปรัชญาทางพุทธศาสนาที่ทุก ๆ อย่างเกิดขึ้นและพึ่งพาซึ่งกันและกัน สรรพสิ่งล้วนเกิดจากเหตุปัจจัยหลายประการที่สนับสนุนให้กันและกัน เมื่อผู้ชมเข้ามาใกล้ผลงานรูปร่างจะกระจายกระจายจนในที่สุดก็มองไม่รู้ว่ามันเป็นภาพอะไร แต่ก็สัมผัสได้ถึงสิ่งที่หลงเหลืออยู่คือน้ำหนักของลวดและมีการเปลี่ยนแปลงของคุณสมบัติ หากถอยออกมาในระยะหนึ่งเราก็จะพบความงามในอีกรูปแบบหนึ่ง เรากับมนุษย์เราที่ย่อมมีระยะที่เหมาะสมในการทำสิ่งต่าง ๆ

อีกนัยยะหนึ่งที่นำเสนอ คือ การที่ผู้ชมจรรูปร่างนั้นได้อย่างชัดเจนว่าเป็นภาพอะไรจากการมองในระยะไกล เมื่อเข้าไปใกล้แล้วผลงานที่ค่อย ๆ จางลง จางลง จนรู้สึกแปลกไปก็ยอมทำให้ผู้ชมต้องย้อนกลับมาดูอีกครั้ง พร้อมตั้งคำถามว่าสิ่งที่เห็นนั้นเป็นเช่นไรและ “มีจริงหรือไม่” เขาได้พบกับผู้หญิงคนหนึ่งแล้วรู้สึกประทับใจมากราวกับตกอยู่ในห้วงของภวังค์ พอรู้สึกตัวอีกทีก็ราวกับตื่นขึ้นด้วยความสับสนว่ามันเป็นเรื่องจริงหรือเรื่องฝัน จึงก่อเกิดเป็นผลงานข้างต้นที่กล่าวมาและนำเสนอนิทรรศการที่เขาแนะนำผลงานในชื่อ “มายา” ในภาษาสันสกฤตที่แปลว่าภาพลวงตา เรากลับมีตัวตนที่แท้จริงเปิดเผยอยู่แต่กลับถูกปิดกั้นด้วยความว่างเปล่าจนในที่สุดทุกสิ่งก็ดูเหมือนมีอยู่จริงนั้นก็อาจจะไม่ได้มีอยู่เลยและมองไปถึงการมีชีวิตอยู่ที่แยกไม่ออกของช่องว่างระหว่างคนเป็นและคนตาย เขาจึงเปรียบงานที่สร้างขึ้นว่า “มันไม่เคยเป็นไม่เคยมีไม่มีวันจะเป็นเราไม่เคยเกิดเราไม่เคยตายและจะไม่มีวันเกิด”

สิ่งที่ผู้สร้างสรรค์ได้รับอิทธิพลจากศิลปินเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างสรรค์ คือ การซ้อนทับกันของเส้นใยที่ก่อให้เกิดเป็นน้ำหนัก และซ้อนทับกับอากาศ กลิ่นกินพื้นที่จัดแสดงงานให้มีบรรยากาศร่วมกันกับเนื้อหาที่ต้องการนำเสนอให้ผู้ชมรับรู้ (ภาพที่ 12 - 13)

ภาพที่ 12 Maya6469, 2011, stainless steel mesh, 215 x 30 x 220 cm

ที่มา: Seungmopark (2016, Online)

ภาพที่ 13 Yeon - gi 8460, 2013, stainless steel mesh, 600 x 400 cm 215 x 30 x 220 cm

ที่มา: Seungmopark (2016, Online)

3.1.5 ดูโฮ ซู (Do Ho Suh)

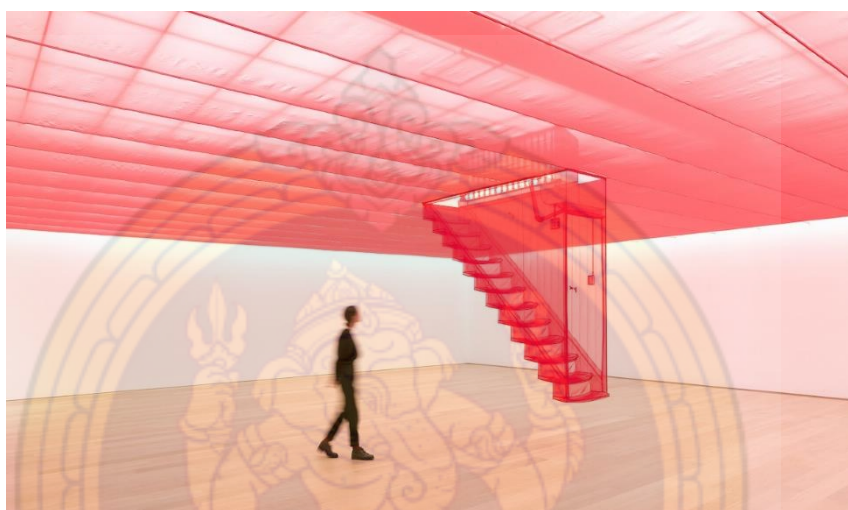
ดูโฮ ซู (Do Ho Suh) เกิดเมื่อปี ค.ศ. 1962 ที่กรุงโซลประเทศเกาหลีใต้ จบปริญญาโทจากมหาวิทยาลัยแห่งชาติโซล สาขาจิตรกรรมตะวันออก อีกทั้งยังศึกษาที่โรงเรียนการออกแบบโรดไอแลนด์ เขาเริ่มสร้างชื่อเสียงในวงการศิลปะที่นิวยอร์กในช่วงปลายทศวรรษ 1990 ได้รับการเสนอชื่อให้เป็น The Wall Street Journal และเป็นตัวแทนของประเทศเกาหลีที่งาน Venice Biennale ในปี ค.ศ. 2001

เขาเป็นศิลปินที่มีชื่อเสียงซึ่งเป็นผู้นำการเคลื่อนไหวทางศิลปะในปี ค.ศ. 1960 เป็นการผสมผสานภาพวาดแบบดั้งเดิมผสมกับแนวคิดสมัยใหม่ ภายหลังการย้ายถิ่นฐานไปอาศัยอยู่ในสหรัฐอเมริกาทำให้เขาตีความเรื่องบ้านและวิถีชีวิตดั้งเดิมของเขาไปสู่ผลงานที่สื่อถึงพื้นที่ว่างและพื้นที่ใช้สอยภายในบ้านซึ่งเป็นแบบจำลองบ้านในวัยเด็กของเขา การทำงานที่อาศัยสถาปัตยกรรมพื้นที่และอัตลักษณ์ส่วนตัว โดยผลงานที่สร้างชื่อเสียงให้เขามากที่สุดทำจากผ้าไนลอนที่เย็บกันอย่างชำนาญ จำลองพื้นที่จากบันไดอพาร์ทเมนต์สไตล์ตะวันตกที่เขาอาศัยอยู่ร่วมกับบ้านในวัยเยาว์ของเขาเป็นบันไดที่พอกับแม่ของเขาในเกาหลีใต้มีการเชื่อมต่อระหว่างพื้นที่ของวัฒนธรรมและความทรงจำส่วนตัวของเขา จากแรงบันดาลใจที่ว่าบันไดประตูและสะพานพวกมันทำหน้าที่เชื่อมต่อแต่ละพื้นที่เข้าด้วยกันพื้นที่ทั้งหมดนั้นแยกกันและอยู่ในจิตของตนซึ่งเป็นความคิดที่แสดงถึงตัวตนของเขาได้เป็นอย่างดี

วัสดุที่เขาเลือกนำมาใช้คือผ้าโพลีเอสเตอร์สีชมพู เป็นเนื้อผ้าที่มีลักษณะโปร่งบาง เกิดความรู้สึกคล้ายกับมุ้งและติดกรอบคลุมไปบนโครงลวดสแตนเลส โครงสร้างที่ถูกจัดวางอย่างงดงามและแม่นยำด้วยความเอาใจใส่ เขาวัดขนาดของพื้นที่และตัววัตถุอย่างพิถีพิถันเป็นระบบ เพื่อความสมบูรณ์ของชิ้นงาน สีสนในวัสดุที่มีความเบาบางโปร่งแสงผนวกกับโครงสร้างที่แข็งแรงและสมจริง ให้ความรู้สึกเหมือนกิ่งหลักกิ่งต้น กิ่งจริง กิ่งฝัน ดูเสมือนจริงแต่ก็ไม่เหมือนจริง ผู้ชมจะได้รับรู้ถึงสุนทรียภาพทางสายตา มีความนุ่มนวลสบาย ชวนให้นึกถึงอดีตความทรงจำความผูกพันและครอบครัว สิ่งเหล่านี้ผุดขึ้นเป็นความรู้สึกมาในหัว บันไดแต่ละขั้นที่ทอดยาวขึ้นไปจนเห็นชั้นบน ทำให้เกิดคำถามว่าเป็นอะไรหรือเป็นอย่างไร ศิลปินเว้นว่างไว้ทำไม รวากับเชิญชวนให้ผู้ชมได้จินตนาการต่อร่วมกับเขาแต่ไม่ได้มีเพียงความทรงจำเท่านั้นที่งานชิ้นนี้สื่อสารกับผู้ชม ตัวงานยังพูดถึงความเปลี่ยนแปลงแปรผันและการประสานแทรกกันของวัฒนธรรม ความบางของผ้าที่แสงส่องผ่าน

และมองเห็นได้เหมือนการไม่ปิดกั้นความแปรผันของวันเวลาและสิ่งต่าง ๆ ด้วยกายภาพของผ้าที่เคลื่อนไหวเมื่อต้องลมสุนทรียะที่ได้จากแสงอันเปลี่ยนไปจึงส่งให้งานชิ้นนี้มีความงดงามยิ่งขึ้น

สิ่งที่ผู้สร้างสรรค์ได้รับอิทธิพลจากศิลปินเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างสรรค์ คือ การให้ความสำคัญกับพื้นที่ว่างเป็นอย่างมากเพื่อให้ช่องว่างนั้นสามารถเติมเต็มได้จากผู้ชม เป็นพื้นที่แห่งจิตและจินตนาการเสมือนบ้านที่มักมีความเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลาและผู้คนที่ผสมกลมเกลียวกันได้เสมอ (ภาพที่ 14-15)

ภาพที่ 14 Staircase-V, 2008, Polyester and stainless steel tubes,
edition Installation view
ที่มา: Ocula (2015, Online)

ภาพที่ 15 Staircase-V, 2008, Polyester and stainless steel tubes,
edition Installation view
ที่มา: Tate (2010, Online)

4. แนวคิดทางศิลปะจัดวาง (Installation Art)

ศิลปะจัดวาง (Installation Art) ปรากฏให้เห็นตั้งแต่คริสต์ศตวรรษ 1950 โดยเริ่มได้รับความนิยมจากศิลปินในสหรัฐอเมริกาและยุโรปเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน (สุธี คุณวิษยานนท์, 2561, น. 150) เป็นการนำเสนอวัตถุให้เกิดความสัมพันธ์กับพื้นที่เพื่อสร้างความหมายควบคู่กันไป โดยส่วนใหญ่เป็นงานศิลปะ 3 มิติ มุ่งนำเสนอการรับรู้ความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่และสิ่งโดยรอบ อาจติดตั้งทั้งภายในอาคารและภายนอกอาคารสิ่งก่อสร้าง โดยส่วนใหญ่มักแสดงในพื้นที่ของหอศิลป์หรือพิพิธภัณฑ์ และอาจเป็นพื้นที่ที่เลือกโดยศิลปินอย่างจำเพาะเจาะจง (Alternative Space) หากจัดวางภายนอกอาคารมักถูกเรียกว่า แลนด์อาร์ต (Land Art) หรือ เอนไวรอนเมนต์อาร์ต (Environmental Art) หรือที่รู้จักกันในภาษาไทยว่า ภูมิศิลป์

ศิลปะจัดวางถูกใช้เพื่ออธิบายผลงานสื่อผสม (Mixed Media Art) หรือการจัดวางโครงสร้างที่มีขนาดใหญ่ บ่อยครั้งมักได้รับการออกแบบให้มีความหมายสัมพันธ์ไปกับพื้นที่เฉพาะ หรือเป็นเพียงปรากฏการณ์ ณ ช่วงเวลาหนึ่ง (Tate, 2019) โดยที่ศิลปะจัดวางนี้อาจมีการติดตั้งแบบถาวรหรือแบบชั่วคราวตามความเหมาะสม ทั้งนี้ มาร์ค โรเซนธาล (Mark Rosenthal) ได้แบ่งประเภทของผลงานศิลปะจัดวางไว้ 2 ประเภทคือ Site - Specific และ Filled - Space (Rosenthal Mark, 1997, p. 28)

Site - Specific หมายถึง ศิลปะจัดวางแบบจำเพาะเจาะจงสถานที่ ทั้งนี้วัตถุศิลปะกับพื้นที่จัดแสดงจะมีความสัมพันธ์ในด้านการสื่อสารความหมาย

Filled - Space หมายถึง ศิลปะจัดวางที่วัตถุมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน โดยวัตถุดังกล่าวสามารถสื่อสารความหมายในตัวเองได้อย่างสมบูรณ์ ไม่จำเป็นต้องอาศัยความหมายของพื้นที่จัดแสดง

5. จิตวิทยาของสี

แสงและสีมีผลทางจิตวิทยาสามารถสะท้อนอารมณ์ได้มากมาย โดยผลงานที่มีสีสันสื่ออารมณ์ได้นั้นมักวิเคราะห์จิตวิทยาของสีแล้วสามารถทำให้เป็นผลงานที่มีการสื่ออารมณ์ที่ยอดเยี่ยมได้ ก่อให้เกิดการดึงความรู้สึกของผู้ชมให้อารมณ์ร่วมตามที่ผู้สร้างสรรค์นำเสนอ จึงเห็นได้ว่าแสงและสีมีความสำคัญในการนำมาใช้ประกอบชิ้นงาน และการนำเสนอผลงานเพื่อสื่ออารมณ์ได้อย่างชัดเจน สร้างอารมณ์ให้ผู้ชมได้เป็นอย่างดี การรับรู้เกี่ยวกับสี จากหนังสือ Graphics for Visual Communication ได้เรียบเรียงเรื่องราวเกี่ยวกับสีว่า “เรื่องราวของสีมีมากมายเกินกว่าจะจำได้ การใช้สีก็ไม่มีกฎเกณฑ์ตายตัวเหมือนคณิตศาสตร์อาจขยายวงกว้างออกไปหรือทำให้แคบลงก็ได้ และในเมื่อสี

ไม่ได้เป็นไปตามกฎเกณฑ์ทางกายภาพของสิ่งหนึ่งอาจมีสีหนึ่งเมื่ออยู่ตามลำพังแต่การรับรู้เกี่ยวกับสีกลับขึ้นอยู่กัสิ่งต่าง ๆ รอบตัว (Denton Craig L., 1992, p. 114)

ปัจจัยที่สำคัญในการสร้างสรรค์ของศิลปะหลากหลายแขนงคือสีและแสง เพื่อบ่งบอกให้รู้ถึงเรื่องราวหรือเหตุการณ์และสภาพอารมณ์ของชิ้นงานนั้น ๆ อาจใช้รูปแบบการวิเคราะห์แนวความคิดจากสภาวะสังคมการเมือง ครอบครัวหรือปรัชญาต่าง ๆ มาสร้างสรรค์ และถ่ายทอดให้ผู้ชมได้รับความรู้สึกตามจุดมุ่งหมาย

การจัดแสงจะให้อารมณ์ต่าง ๆ แสงสีทองยามบ่ายพุ่งเป็นลำจากหน้าต่าง ให้ความรู้สึกโดดเดี่ยว แสงนวลสีฟ้าจากดวงจันทร์ให้ความรู้สึกว่าเหงา ลึกลับ แสงสว่างโล่งทั้งภาพให้ความรู้สึกสบายใจ ไม่อึดอัด ต่างกับแสงเข้มจัดสว่างจัดที่ทำให้เกิดความรู้สึกน่ากลัว อารมณ์ของแสงเป็นหนึ่งใน mise en scene ที่จะทำให้เกิดคุณค่าทางศิลปะ (ปกรณ์ พรหมวิทักษ์, 2555, น. 22)

จากการศึกษาจิตวิทยาของสี ผู้สร้างสรรค์พบว่าสีมีอิทธิพลทางความรู้สึกของมนุษย์ เพราะสีสามารถกระตุ้นอารมณ์ให้เกิดความสุข สงบ หรือ ตื่นตัว ตื่นเต้น เร้าใจ หรือ กระตุ้นการเติบโต จากที่กล่าวมานั้นในการสร้างสรรค์ผลงานชุด “จินตภาพแห่งสายใยความผูกพัน” ผู้สร้างสรรค์ได้นำแนวคิดที่ได้จากจิตวิทยาของสีมาศึกษาและคัดเลือกสีขาว มาใช้เป็นสื่อสัญลักษณ์แทนความรักอันบริสุทธิ์ของครอบครัว เพราะสีขาวให้ความรู้สึกอ่อนโยนและไร้เดียงสา บริสุทธิ์ ว่างเปล่า สะอาด สดใส เปรียบความเมตตาและศรัทธา ความสงบสุขและเรียบง่ายช่วยเพิ่มพื้นที่ว่างให้กับความคิดใหม่ ๆ

สรุปได้ว่า สี มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมและการรับรู้ของมนุษย์เป็นอย่างมาก ผู้สร้างสรรค์จึงนำจิตวิทยาสีมาใช้ประโยชน์ในการสร้างสรรค์ผลงานเพื่อถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึก เพื่อสื่อถึงรักอันบริสุทธิ์ของคนในครอบครัว

ภาพที่ 16 ภาพสีขาว

ที่มา: ผู้สร้างสรรค์

ตารางที่ 1 การเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างของการสร้างสรรค์ระหว่างงานศิลปะของผู้สร้างสรรค์กับศิลปินที่นำมาศึกษา

ชื่อศิลปิน / ภาพผลงาน	ความเหมือน	ความแตกต่าง	สิ่งที่ได้รับ
1. อิมฮทัย สุวัฒน์ศิลป์ แนวคิด ให้ผลงานศิลปะของเขาสู่แนวคิดที่เกี่ยวกับสายใยแห่งครอบครัว โดยอาศัยเส้นผมที่เป็นส่วนประกอบหลักแสดงออกถึงตัวตนและบุคลิกภาพของมนุษย์ อีกทั้งเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ที่บ่งชี้พันธุกรรมและความสัมพันธ์ทางสายเลือด	1.1 ด้านแนวคิด การใช้วัสดุที่เป็นเส้นใยในการสร้างสรรค์ผลงาน 1.2 ศิลปินศึกษา สร้างสรรค์ผลงานจากประสบการณ์ชีวิตของตนเองและครอบครัว	- ศิลปินนำเสนอแบบศิลปะจัดวางประกอบกับการใช้วัสดุจริง เช่น เส้นผม - ผู้สร้างสรรค์นำเสนอผลงานในรูปแบบของประติมากรรม-นุ่ม	1.1 แนวความคิดจากประสบการณ์ตรงมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานผ่านสัญลักษณ์ที่สื่อความหมายถึงตนเองและบุคคลในครอบครัว 1.2 รูปแบบการนำเสนอโดยการแสดงออกทางวัสดุ สัญลักษณ์อันมีอัตลักษณ์เฉพาะตน

ตารางที่ 1 การเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างของการสร้างสรรค์ระหว่างงานศิลปะของ
ผู้สร้างสรรค์กับศิลปินที่นำมาศึกษา (ต่อ)

ชื่อศิลปิน / ภาพผลงาน	ความเหมือน	ความแตกต่าง	สิ่งที่ได้รับ
2. สุนันทา ผาสมวงศ์ ศิลปินมีแง่มุมและทัศนคติ ประสบการณ์อันเลวร้ายที่พลัดพราก จากบุคคลอันเป็นที่รัก เป็นเวลาอัน ยาวนานแล้วถ่ายทอดออกมาผ่าน ทัศนธาตุ ที่มีลักษณะของเส้นทาบซ้อน ราวกับสายใยผูกมัดจิตใจ ดึงรั้ง ความรู้สึกเอาไว้ โดยก่อรูปทรงคล้าย กับส่วนที่เป็นอวัยวะของมนุษย์ เปรียบเปรยระหว่างความแข็งแรง และเปราะบางที่มีอารมณ์ความรู้สึก ผันแปรอยู่ตลอดเวลา	1.1 ด้านแนวคิด การใช้วัสดุที่เป็น เส้นใยในการ สร้างสรรค์ตัว ผลงาน 1.2 ศิลปินศึกษา โดยสร้างสรรค์ ผลงานมาจาก ประสบการณ์ชีวิต ของตนเองและ ครอบครัว 1.3 ศิลปินได้ใช้ รูปทรงที่อ้างอิง จากอินทรีวัตถุ	1.1 การนำเสนอ รูปแบบ -ศิลปินใช้วัสดุที่ เป็นโลหะ ที่มี ความอ่อนตัว ดัด ได้ เช่น เส้นลวด เหล็ก ทองแดง เส้นอะลูมิเนียม 1.2 แนวความคิด - ศิลปินนำเสนอ ความทุกข์ที่ เกิดขึ้นภายใน จิตใจ - ผู้สร้างสรรค์ นำเสนอด้านบวก ที่มีต่อครอบครัว	1.1 การนำเสนอ โดยติดตั้งผลงาน แบบการจัดวาง ห้อยแขวน 1.2 รูปแบบการ นำเสนอโดยการ แสดงออกทาง วัสดุ สัญลักษณ์ อันมีอัตลักษณ์ เฉพาะตน

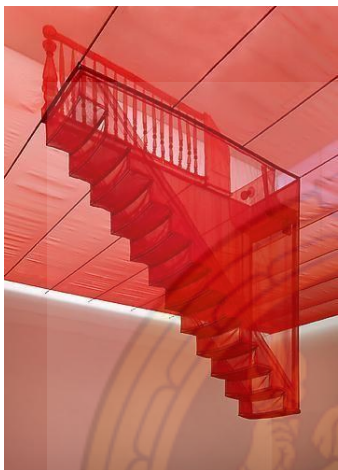
ตารางที่ 1 การเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างของการสร้างสรรค์ระหว่างงานศิลปะของ
ผู้สร้างสรรค์กับศิลปินที่นำมาศึกษา (ต่อ)

ชื่อศิลปิน / ภาพผลงาน	ความเหมือน	ความแตกต่าง	สิ่งที่ได้รับ
3. เนรี อ็อกซ์แมน ศิลปินศึกษาสำรวจความสัมพันธ์ของระบบทางชีวภาพชีวิตที่เกิดขึ้น และการคำนวณการก่อเกิดนั้นโดยผสมผสานการทอเส้นใยด้วยเครื่องจักรที่ได้รับแรงบันดาลใจจากการสร้างรังของหนอนไหม ในขณะเดียวกันก็ใช้ฝูงหนอนไหมที่มีชีวิตจริงจำนวน 6,500 ตัว ให้สร้างรังไหมไปพร้อมกันกับเครื่องจักรที่สร้างใยไหมเทียมเพื่อศึกษาระยะเวลาและรูปแบบพฤติกรรมการบินด้วยรวมถึงการเคลื่อนที่ของตัวไหมในการสร้างรัง การศึกษาสิ่งเหล่านี้เขามีจุดมุ่งหมายที่จะให้วัสดุอยู่ในธรรมชาติเพื่อให้เกิดใหม่ ๆ ขึ้นเพื่อให้มนุษย์มีความสัมพันธ์กับธรรมชาติมากขึ้น	1.1 ด้านของแนวความคิด ศิลปินมีการใช้วัสดุที่เป็นเส้นใยสีขาวในการสร้างสรรค์ของผลงาน 1.2 ศิลปินใช้รูปทรงที่อ้างอิงจากอินทรีวัตถุคือรังของตัวไหม	1.1 ด้านการนำเสนอรูปแบบ - ศิลปินมีการใช้โครงสร้างที่เป็นโลหะในการติดตั้งผลงาน - ผู้สร้างสรรค์ใช้วัสดุที่เป็นเส้นใยนุ่มเพียงอย่างเดียว 1.2 แนวความคิด - ศิลปินนำเสนอการสร้างที่อยู่อาศัยชนิดใหม่ของมนุษย์ - ผู้สร้างสรรค์นำเสนอด้านความรู้สึกที่ดี โดยได้รับจากครอบครัว	1.1 ด้านการนำเสนอติดตั้งผลงาน แบบการจัดวางด้วยการห้อยแขวน 1.2 รูปแบบการนำเสนอโดยการแสดงออกด้วยการนำวัสดุสัญลักษณ์ที่มี การสร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่อย่างที่ไม่เคยมีใครทำมาก่อน 1.3 วิธีนำเสนอของผลงานที่สามารถให้ผู้ชมสามารถเดินเข้าไปในตัวผลงานได้

ตารางที่ 1 การเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างของการสร้างสรรค์ระหว่างงานศิลปะของ
ผู้สร้างสรรค์กับศิลปินที่นำมาศึกษา (ต่อ)

ชื่อศิลปิน / ภาพผลงาน	ความเหมือน	ความแตกต่าง	สิ่งที่ได้รับ
4. ซิงโม ปาร์ค อีกแนวความคิดหนึ่งของการเชื่อมโยงกับปรัชญาทางพุทธศาสนาที่ทุก ๆ อย่างเกิดขึ้นและพึ่งพาซึ่งกันและกัน สรรพสิ่งล้วนเกิดจากเหตุปัจจัยหลายประการที่สนับสนุนให้กันและกัน เมื่อผู้ชมเข้ามาใกล้ผลงานรูปร่างจะกระจัดกระจายจนในที่สุดก็มองไม่รู้ว่าภาพอะไร แต่ก็สัมผัสได้ถึงสิ่งที่หลงเหลืออยู่คือน้ำหนักของลวดลายและการเปลี่ยนแปลงของคุณสมบัติ หากถอยออกมาในระยะหนึ่งเราก็จะพบความงามในอีกรูปแบบหนึ่ง เรากับมนุษย์เราที่ย่อมมีระยะที่เหมาะสมในการทำสิ่งต่าง ๆ	1.1 แนวคิดในการนำวัสดุที่เป็นเส้นใย มาใช้ในการสร้างสรรค์ให้เกิดผลงาน 1.2 ศิลปินใช้รูปทรงที่อ้างอิงจากอินทรีวัตถุ	1.1 การนำเสนอรูปแบบ - ศิลปินใช้การนำเสนอรูปแบบงานที่เป็น 2 มิติ - ผู้สร้างสรรค์มีการนำเสนอในรูปแบบของงานประติมากรรม-นุ่ม	1.1 ในการนำเสนอติดตั้งผลงาน แบบการจัดวางด้วยวิธีห้อยแขวน 1.2 นำเสนองานโดยวิธีการให้ผู้มาชมงานสามารถเดินเข้าไปบริเวณที่ติดตั้ง จนรวมเป็นส่วนหนึ่งกับผลงาน

ตารางที่ 1 การเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างของการสร้างสรรค์ระหว่างงานศิลปะของ
ผู้สร้างสรรค์กับศิลปินที่นำมาศึกษา (ต่อ)

ชื่อศิลปิน / ภาพผลงาน	ความเหมือน	ความแตกต่าง	สิ่งที่ได้รับ
5. ดู โฮ ซู ศิลปินตีความเรื่องบ้านและวิถีชีวิตดั้งเดิมของเขาไปสู่ผลงานที่สื่อถึงพื้นที่ว่างและพื้นที่ใช้สอยภายในบ้านซึ่งเป็นแบบจำลองบ้านในวัยเด็กของเขาการทำงานที่อาศัยสถาปัตยกรรมพื้นที่และอัตลักษณ์ส่วนตัว จำลองพื้นที่จากบันไดอพาร์ทเมนต์สไตล์ตะวันตกที่เขาอาศัยอยู่ร่วมกับบ้านในวัยเยาว์ของเขาเป็นบันไดที่พอกับแม่ของเขาในเกาหลีใต้มีการเชื่อมต่อระหว่างพื้นที่ของวัฒนธรรมและความทรงจำ	1.1 ด้านแนวคิดการใช้วัสดุที่เป็นเส้นใยผ้าในการสร้างสรรค์ผลงาน 1.2 ศิลปินใช้รูปทรงที่อ้างอิงจากครอบครัวและความทรงจำในวัยเยาว์	1.1 การนำเสนอรูปแบบ-ศิลปินใช้วิธีการนำเสนอรูปแบบของผลงานที่เป็นสถาปัตยกรรม-ผู้สร้างสรรค์ใช้การนำเสนอในรูปแบบของงานที่เป็นรูปทรงจากการหยิบยืมมาจากรูปทรงทางธรรมชาติ	1.1 การนำเสนอรูปแบบของการติดตั้งผลงานที่จัดวางผลงานแล้วสามารถกินระวางพื้นที่ของงานนิทรรศการทั้งหมดให้ผู้ชมสามารถรับรู้ความรู้สึกของผลงานได้ 1.2 การนำเสนอผลงานที่สามารถมีปฏิสัมพันธ์กับผู้ชมได้อย่างดีเยี่ยม

ที่มา: ผู้สร้างสรรค์

สรุป

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีทางศิลปะ และแนวคิดในกระบวนการสร้างสรรค์ของศิลปิน กรณีศึกษานั้นทำให้พบว่า ทฤษฎีในทางศิลปะมีความสำคัญเป็นอย่างมาก สามารถทำให้การค้นหาแนวทางของผู้สร้างสรรค์มีทิศทางที่สอดคล้องกับแนวความคิดตั้งต้นแล้วเชื่อมโยงกับทฤษฎีทางศิลปะ ผลงานของศิลปินกรณีศึกษามีการเรียบเรียงกระบวนการคิดเพื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหาที่น่าสนใจ ผ่านวิธีการสร้างสรรค์ผลงานแต่ละชิ้นโดยวัสดุวิธีการ รวมถึงการติดตั้งผลงานที่มีความลงตัวและน่าสนใจ ทำให้ผู้สร้างสรรค์เกิดแรงบันดาลใจและความคิดต่อยอดในการปรับใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานของตนเองต่อไป

บทที่ 3

วิธีการสร้างสรรค์ผลงาน

การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุด “จินตภาพแห่งสายใยความผูกพัน” ผู้สร้างสรรค์ได้รับแรงบันดาลใจจากวิถีชีวิต ความรัก และความผูกพันของคนในครอบครัว สิ่งเหล่านี้ส่งผลต่อความรู้สึกนึกคิดและการดำเนินชีวิตไปในทางที่ดีของผู้สร้างสรรค์ สู่แรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานที่ถ่ายทอดกระบวนการทางความคิดด้วยเทคนิคประติมากรรมนุ่ม

1. แนวคิดในการสร้างสรรค์

จากการใช้ชีวิตร่วมกันในครอบครัวเกษตรกรปาล์มน้ำมัน ที่ดำเนินชีวิตไปอย่างมีความสุข ด้วยความรัก ความเอาใจใส่ของญาติพี่น้องที่คอยดูแลเกื้อกูลกัน ไม่ว่าจะเติบโตขึ้นเพียงใดหากพบเจอปัญหาในชีวิต ก็ไม่เคยปล่อยให้เปล่าเปลี่ยวอ้างว้าง ทำให้ผู้สร้างสรรค์ตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญของสถาบันครอบครัวอยู่ตลอดเวลา จึงเกิดเป็นแนวคิดในการสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมนุ่มที่แสดงออกให้เห็นถึงความรักความอบอุ่นของครอบครัว โดยใช้การถักสานเส้นใยที่แทนความผูกพัน เชื่อมโยงทุกคนในครอบครัวไว้ด้วยกัน ก่อเกิดเป็นรูปทรงที่อ่อนนุ่ม หุ้มห่อโครงสร้างที่สลับซับซ้อน แต่แฝงไว้ด้วยความสะอาดบริสุทธิ์ เป็นสายใยแห่งความรักความผูกพันจากการดูแลเอาใจใส่ และห่วงใยของครอบครัว

2. ข้อมูลในการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์

2.1 ข้อมูลจากประสบการณ์ตรงของผู้สร้างสรรค์

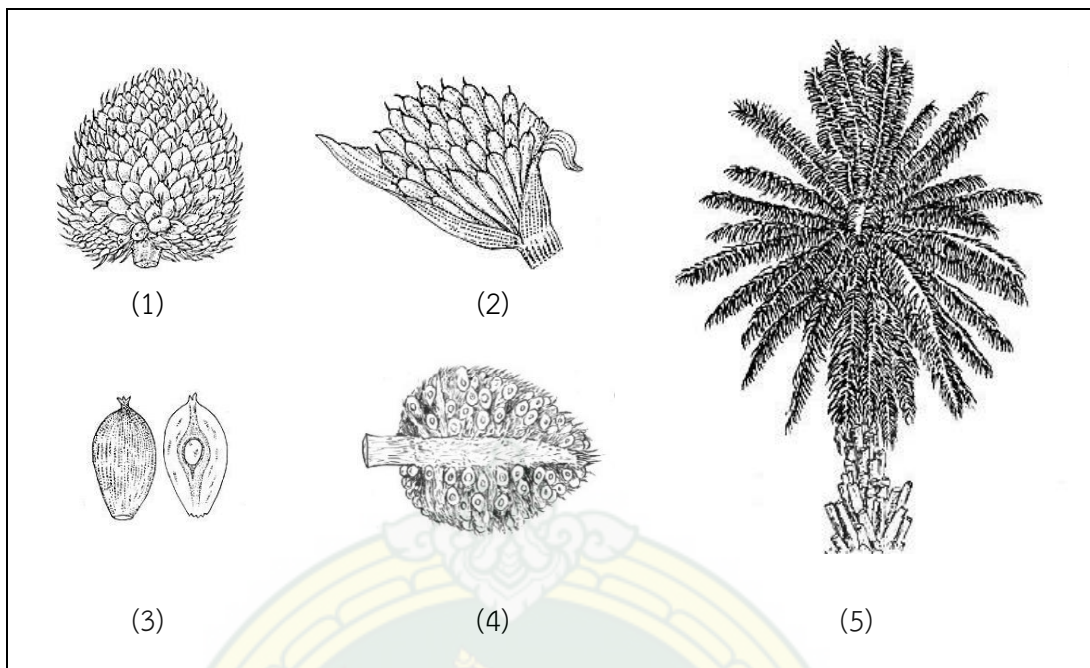
ผู้สร้างสรรค์มีความผูกพันกับคนในครอบครัวซึ่งประกอบอาชีพเกษตรกรปาล์มน้ำมัน ทุกคนมีเวลาได้พบปะพูดคุยจากการได้มาพบเจอกันในสวนปาล์ม จากประสบการณ์ตั้งแต่วัยเยาว์ที่ได้สัมผัสรับรู้ถึงวิถีชีวิตซึ่งสะท้อน ความใส่ใจ ช่วยเหลือเกื้อกูล เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กันในทุกเรื่อง ทำให้ผู้สร้างสรรค์เกิดเป็นแรงบันดาลใจสู่การสร้างสรรค์ผลงาน จึงทำการเก็บข้อมูลดังต่อไปนี้

ภาพที่ 17 ภาพถ่ายสวนปาล์ม

(1) - (3) ภาพถ่ายสวนปาล์ม

ที่มา: ผู้สร้างสรรค์

ภาพที่ 18 ภาพข้อมูลต้นปาล์มน้ำมัน

- (1) ภาพร่างทลายปาล์มน้ำมันเทศเมีย
- (2) ภาพร่างทลายปาล์มน้ำมันเทศผู้
- (3) ภาพร่างเมล็ดปาล์มน้ำมัน
- (4) ภาพร่างทลายปาล์มน้ำมันเทศเมียผ่าครึ่ง
- (5) ภาพร่างต้นปาล์มน้ำมัน

ที่มา: ผู้สร้างสรรค์

2.2 ที่มาของแรงบันดาลใจในเทคนิคการสานเส้นใย

การทำขนมลา

จากความประทับใจในวัยเยาว์ของผู้สร้างสรรค์ที่ชื่นชอบขนมลาเป็นอย่างมาก ขนมลา ทำจากแป้ง น้ำตาล มีโปรตีนจากไข่แดง และประกอบด้วยมีไขมันอยู่ด้วย เป็นขนมที่แสดงถึงศิลปะ การผลิตที่ประณีตบรรจงอย่างยิ่งจากแป้งข้าวเจ้า ผสมน้ำผึ้ง (หมายถึง น้ำตาลที่ได้จากต้นตาลโดนด ส่วนน้ำผึ้งที่ได้จากรวงผึ้ง คนใต้จะเรียก น้ำผึ้งรวง) แล้วค่อยๆ ละเลงลงบนกระทะน้ำมันที่ร้อนระอุ กลายเป็นแผ่นขนมลาที่มีเส้นเล็กบางราวใยไหมและสอดสานกันเป็นร่างแห จึงสังเกตเห็นว่าเส้นใย ในการทำขนมลาให้ออกมาเป็นแผ่นมีความน่าสนใจราวกับญาติพี่น้องที่รวมกันเป็นปึกแผ่น ด้วยการทับซ้อน ของเส้นใยนี้จึงทำการศึกษาวิธีทำขนมลา

ตารางที่ 2 วิธีการทำขนมลา

คำอธิบายวิธีการทำขนมลา	ภาพขั้นตอน
1. การเตรียมกระทะทอด (1) ตั้งกระทะบนเตา ใช้ไขแดงต้มสุกผสมน้ำมันพืชเค็ด กระทะให้ทั่วเพื่อป้องกันขนมติดกระทะ (2) ใช้ไม้ตักน้ำมันซุบน้ำมันพืชทาให้ทั่วกระทะก่อนโรยแป้ง	(1) (2)
2. การโรยแป้ง (1) นำแป้งใส่ภาชนะสำหรับโรย เช่น กะลา หรือกระป๋องเจาะรู นำไปโรยลงกระทะเป็นวงกลมसानไปसानมาหลายๆ ครั้ง จนได้ขนาดที่ต้องการแต่ต้องไม่ให้หนาหรือบางเกินไป (2) สุกแล้วใช้ไม้ปลายแหลมแซะแป้ง แล้วนำขึ้นมาวางซ้อน ๆ กัน โรยแผ่นใหม่ต่อไป ทำแบบนี้จนแป้งหมด เป็นอันเสร็จสมบูรณ์	(1) (2)

ที่มา: ผู้สร้างสรรค์

3. เทคนิคและวัสดุที่ใช้ในการสร้างสรรค์

ในการศึกษาขั้นตอนการสร้างสรรค์นั้น จำเป็นต้องศึกษาเทคนิคในการสร้างสรรค์ดังข้อมูลต่อไปนี้

3.1 เทคนิคการทำแม่พิมพ์ด้วยปูนปลาสเตอร์

แม่พิมพ์ปูนปลาสเตอร์ (Plaster Mold Casting) คือแม่พิมพ์สำหรับการหล่อผลงานเพื่อให้ออกมาเป็นรูปแบบต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ มักใช้ในงานประดิษฐ์หรือขึ้นรูปผลิตภัณฑ์เพียงไม่กี่ชิ้นงาน และมีขนาดของชิ้นงานที่ไม่ใหญ่ มีน้ำหนักไม่มากจนเกินไป หรือหากงานมีขนาดใหญ่อาจทำแม่พิมพ์แยกเป็นชิ้นย่อยได้

การเลือกใช้รูปทรงต้นแบบในการสร้างสรรค์นั้น ผู้สร้างสรรค์คัดเลือกจากต้นแบบวัตถุจริง เช่น ลูกปาล์ม ทลายปาล์ม กิ่งต้นปาล์ม ในการนำมาขึ้นรูปเพื่อใช้ในการหล่อแบบแม่พิมพ์ขึ้น โดยการนำปูนปลาสเตอร์มาพอกวัตถุต้นแบบ โดยใช้เทคนิคการกันฟิล์มแม่พิมพ์ เพื่อช่วยในการถอดวัตถุต้นแบบออก ร่อนแห้งเพื่อใช้เป็นแม่พิมพ์ในการขึ้นรูปเส้นใย

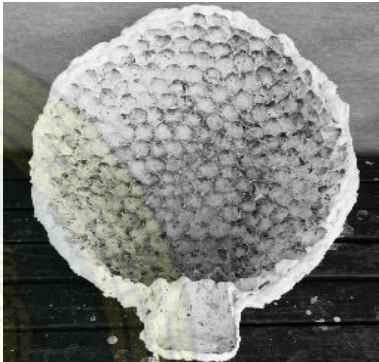
ตารางที่ 3 วิธีการทำแม่พิมพ์ด้วยปูนปลาสเตอร์

วิธีการทำแม่พิมพ์ด้วยปูนปลาสเตอร์	ภาพขั้นตอน
1. การเตรียมวัสดุอุปกรณ์ (1) ปูนปลาสเตอร์ (2) น้ำสะอาด (3) ภาชนะสำหรับผสมปูน	 (1) (2) (3)

ตารางที่ 3 วิธีการทำแม่พิมพ์ด้วยปูนปลาสเตอร์ (ต่อ)

วิธีการทำแม่พิมพ์ด้วยปูนปลาสเตอร์	ภาพขั้นตอน
2. การผสมปูน (1) ใส่ น้ำในภาชนะ ค่อย ๆ โรยผงปูนปลาสเตอร์ลงไป (หากใส่น้ำลงในปูน อาจทำให้ปูนดูดซับน้ำได้ไม่ทั่วจนเกิดการจับตัวเป็นก้อน) (2) ปลอ่ยให้ปูนแช่อยู่ในน้ำนานประมาณ 2 นาที เพื่อให้ผงปูนดูดซับน้ำได้อย่างทั่วถึง	(1) (2)
3. การทำแม่พิมพ์ (1) ในการทำแม่พิมพ์ขั้นแรกใช้แปรงทาศูนปลาสเตอร์บนต้นแบบแล้วรอจนแห้ง (2) ผสมปูนชั้นที่ 2 ให้มีความหนืดมากกว่าชั้นแรกเพื่อเสริมความแข็งแรงให้แม่พิมพ์	(1) (2)

ตารางที่ 3 วิธีการทำแม่พิมพ์ด้วยปูนปลาสเตอร์ (ต่อ)

วิธีการทำแม่พิมพ์ด้วยปูนปลาสเตอร์	ภาพขั้นตอน
(3) ผสมปูนอีกชั้นเพื่อให้แม่พิมพ์มีความแข็งแรงและเรียบร้อย	(3)
(4) เมื่อแม่พิมพ์แห้งจึงทำการแกะออกเพื่อนำไปขึ้นรูปชิ้นงานต่อไป	(4)

ที่มา: ผู้สร้างสรรค์

3.2 วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์

ตารางที่ 4 วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์

ชื่อวัสดุ - อุปกรณ์	คุณสมบัติ	การนำไปใช้
1. เส้นด้าย 	เส้นด้ายมีลักษณะเป็นเส้นยาวที่ประกอบขึ้นจากเส้นใยหลาย ๆ เส้นรวมกัน โดยอาจมีการขึ้นเกลียวหรือไม่ก็ได้ คุณสมบัติสามารถซึมซับน้ำได้ดีเนื่องจากต้องใช้กาวในการสร้างรูปทรง	ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน โดยนำมาสานทับให้เกิดรูปทรง

ตารางที่ 4 วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์ (ต่อ)

ชื่อวัสดุ - อุปกรณ์	คุณสมบัติ	การนำไปใช้
2. กาวลาเท็กซ์ 	กาวลาเท็กซ์เป็นชนิดโพลี ไวนิลอะซีเตต อิมัลชัน มีคุณสมบัติยึดเกาะดีและไม่ก่อให้เกิดเชื้อรา	ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานเพื่อยึดเกาะโครงสร้างให้มีความคงรูปมากขึ้น เพราะเมื่อกาวจับตัวกับเส้นด้ายแห้งแล้วก็จะแข็งตัว
3. ปูนปลาสเตอร์ 	ปูนปลาสเตอร์นี้ เมื่อผสมกับน้ำจะได้ปูนหนืดหรือเหลว ก่อนนำไปใส่แม่พิมพ์เพื่อขึ้นรูปตามต้องการมีน้ำหนักเบาเมื่อเทียบกับการใช้ปูนชนิดอื่น เนื่องจากเนื้อปูนมีความพรุนตัวสูง	นำมาสร้างแม่พิมพ์เพื่อขึ้นรูปทรงในการสร้างสรรค์ผลงาน
4. กรรไกร 	ใช้เพื่อช่วยอำนวยความสะดวกในเรื่องของการตัดงานขนาดเล็ก เช่น ตัดกระดาษ ตัดผ้าโดยใช้แรงกดด้วยมือในการช่วยออกแรงเพื่อให้เกิดการตัดชิ้นงาน มีลักษณะคล้ายใบมีด 2 ใบประกบกัน โดยมีจุดหมุนร่วมกัน เพื่อใช้ในการตัดงานต่าง ๆ	นำไปใช้ในการตัดแต่งเส้นใยให้ได้รูปทรงที่ต้องการ

ตารางที่ 4 วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์ (ต่อ)

ชื่อวัสดุ – อุปกรณ์	คุณสมบัติ	การนำไปใช้
5. ลวดอะลูมิเนียม 	ลวดประเภทนี้มีน้ำหนักเบา กว่าลวดทั่วไป การดัดแต่งรูปร่าง ที่ทำได้ง่ายกว่าแต่มีความแข็งแรง ทนทาน เหมาะกับผลงานที่มี น้ำหนักเบา	นำมายึดติด เพื่อติดตั้งผลงาน ด้วยการร้อยแขวน
6. ปากกา 3 มิติ 	อุปกรณ์สร้างวัตถุสามมิติ โดยที่ไม่ต้องใช้คอมพิวเตอร์ หรือซอฟต์แวร์ โดยหลักการ ทำงานจะใช้ความร้อนในการ ละลายเส้นพลาสติก “ฟิลาเมนต์” และบีบอัดออกมาเป็นเส้น เพื่อสร้างสรรค์รูปทรง	ใช้ในการสร้างเส้นใยภายใน และเป็นโครงสร้างติดตั้งบางส่วน

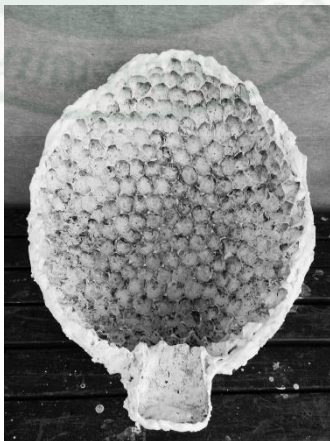
ที่มา: ผู้สร้างสรรค์

จากการศึกษาวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์ จำนวน 6 ประเภท ผู้สร้างสรรค์ได้นำอุปกรณ์ ซึ่งมีความเหมาะสมที่จะใช้เป็นเครื่องมือในการสร้างสรรค์ผลงาน จากวัสดุที่ทำการศึกษามาสร้างสรรค์ ผลงานประติมากรรมนูนพบว่า วัสดุที่นำมาทำโครงสร้างมีความอ่อนตัว สามารถตอบสนองความรู้สึก ได้ดี รวมถึงวัสดุทั้งหมดที่มีความเหนียว ยืดหยุ่น อีกทั้งยังมีสีขาวและผิวสัมผัสที่บอบบางซึ่งเป็น คุณสมบัติที่เหมาะสม ตรงตามแนวคิดที่ผู้สร้างสรรค์ต้องการแสดงความรู้สึกของประสบการณ์ ที่ดีต่อครอบครัว

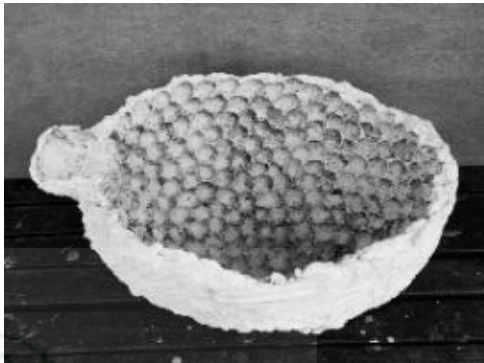
3.2 เทคนิคการชุบด้ายด้วยกาบ

เมื่อกล่าวถึงเส้นใยซึ่งสามารถก่อรูปทรงขึ้นมาได้มีวิธีต่าง ๆ มากมายทั้งที่มีโครงสร้างภายใน และอาศัยการห้อยแขวนเช่นเดียวกับไหมไฟ ผู้สร้างสรรค์เลือกการใช้วิธีสร้างไหมไฟจากเส้นด้าย ด้วยการนำเส้นด้ายมาชุบกาบ มาสร้างสรรค์ผลงานเพื่อนำเสนอให้สอดคล้องกับแนวความคิด และมีความคล้ายคลึงกับวิธีการทำขนมลา เพื่อสามารถทำให้เส้นใยสามารถทับซ้อนประสานกัน จนก่อเป็นรูปร่าง แล้วสามารถนำมาประกอบเป็นรูปทรงได้ โดยวิธีการดังนี้

ตารางที่ 5 ขั้นตอนและวิธีการพันด้าย

ขั้นตอนและวิธีการพันด้าย	ภาพขั้นตอน
1. การเตรียมอุปกรณ์ เช่น (1) ด้าย, เส้นไหม (2) กาบลาเท็กซ์ (3) แม่พิมพ์, ต้นแบบ (4) กรรไกร	 (1) (2) (3) (4)

ตารางที่ 5 ขั้นตอนและวิธีการปั่นด้าย (ต่อ)

ขั้นตอนและวิธีการปั่นด้าย	ภาพขั้นตอน
2. การปั่นด้าย (1) เตรียมแม่พิมพ์สำหรับขึ้นรูปตามที่ต้องการ พร้อมเตรียมผิวให้สะอาดเพื่อไม่ให้กาวติดแม่พิมพ์ (2) ใช้ด้ายสอดผ่านขวดกาวเพื่อเป็นตัวทำให้เส้นด้ายที่พันลงในแม่พิมพ์สามารถยึดเกาะกันได้ (3) นำด้ายมาพันในลักษณะวนไปเรื่อย ๆ จนได้ความหนาตามที่ต้องการ จากนั้นใช้นิ้วกดเส้นด้ายแนบชิดติดกันแล้วรอนจนกาวและเส้นด้ายแห้ง	 (1) (2) (3)

ตารางที่ 5 ขั้นตอนและวิธีการพันด้าย (ต่อ)

ขั้นตอนและวิธีการพันด้าย	ภาพขั้นตอน
3. การประกอบรูปทรง (1) หลังจากเส้นใยที่อยู่ในแม่พิมพ์แห้งแล้ว จึงทำการแกะตัวชิ้นงานออกจากแม่พิมพ์ (2) นำชิ้นส่วนของชิ้นงานมาประกอบเป็นรูปทรงที่กำหนดไว้ พร้อมห้อยแขวนติดตั้ง	 (1) (2)

ที่มา: ผู้สร้างสรรค์

4. ขั้นตอนกระบวนการสร้างสรรค์

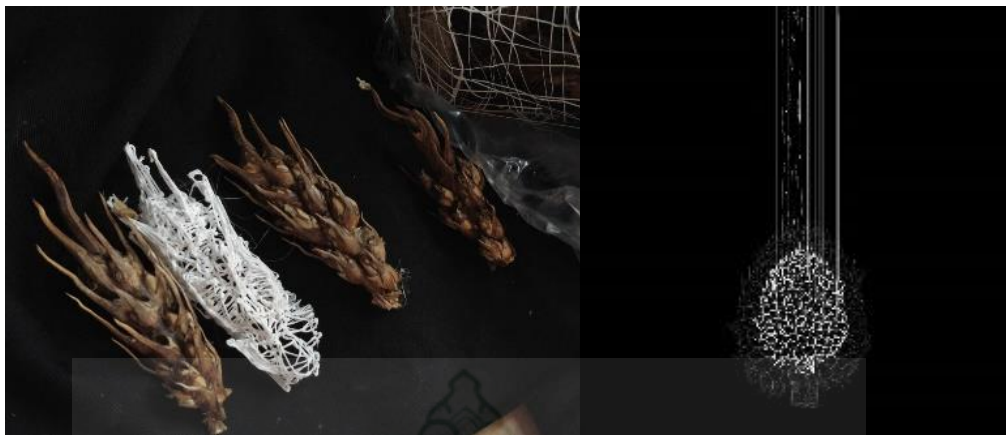
การสร้างสรรค์ผลงานต้องมีการวางแผนอย่างเป็นระบบขั้นตอน เริ่มตั้งแต่การหาข้อมูล ภาคนามและภาคเอกสารเพื่อนำมาใช้ในการวิเคราะห์ แนวคิด เทคนิค และวิธีการนำเสนอ เพื่อให้ผลงานมีคุณภาพ สามารถพัฒนาต่อไปเป็นผลงานวิทยานิพนธ์ได้ในลำดับต่อไป ดังข้อมูลต่อไปนี้

4.1 ภาพร่าง (Sketch)

ภาพที่ 19 การทำภาพร่าง

ที่มา: ผู้สร้างสรรค์

ภาพที่ 20 การทำภาพร่าง

ที่มา: ผู้สร้างสรรค์

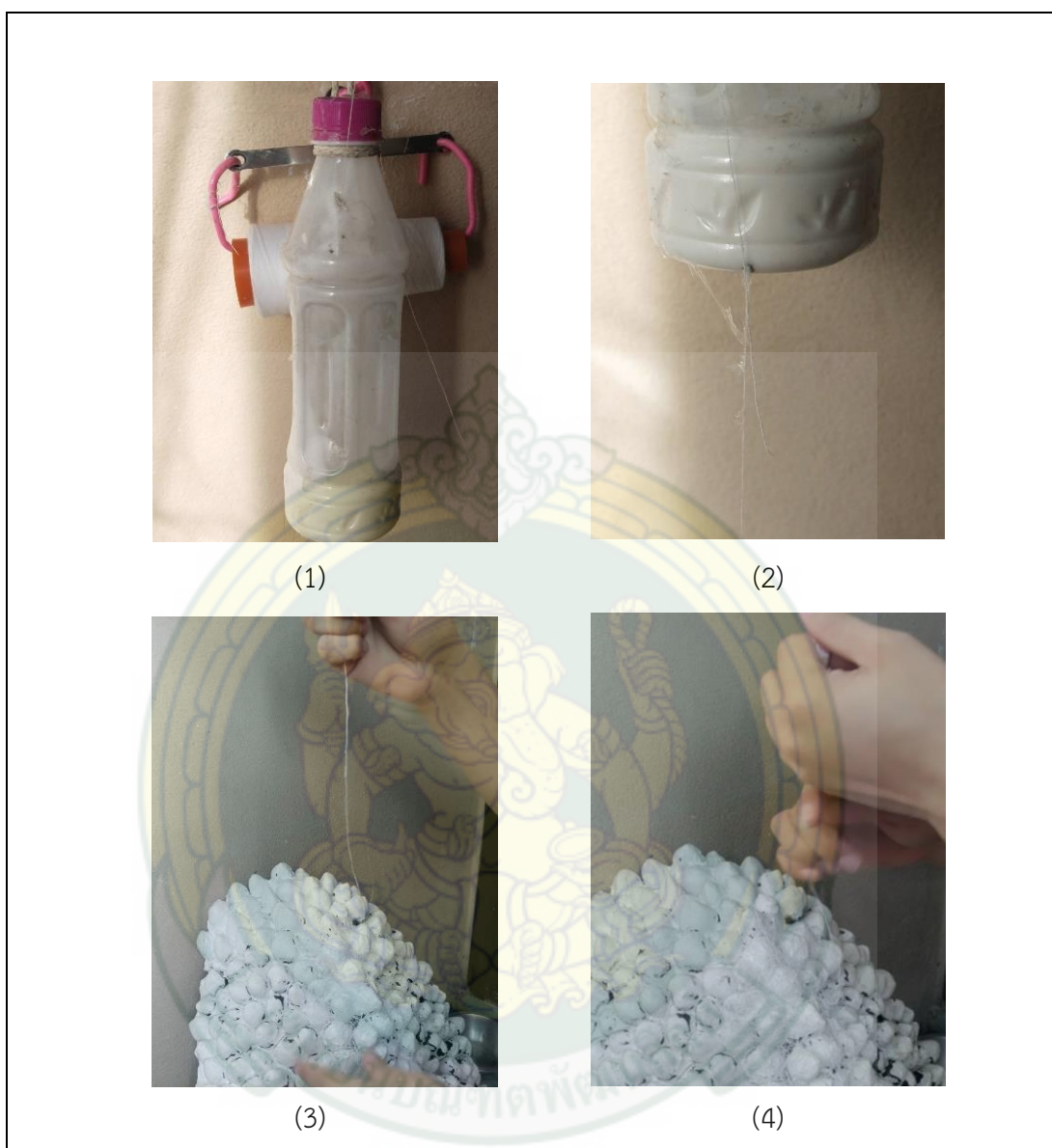

ภาพที่ 21 การทำภาพร่าง

ที่มา: ผู้สร้างสรรค์

การร่างภาพผลงานเป็นการวาดเส้นจากรูปทรงหลายเหลี่ยม ที่มีบทบาทในชีวิตประจำวันของผู้สร้างสรรค์ โดยนำมาคลี่คลายรูปทรงจนเกิดเป็นรูปทรงกึ่งนามธรรม โดยการนำเสนอในลักษณะรูปทรงแบบเกาะกลุ่ม และห่อหุ้มรูปทรงของหลายเหลี่ยมขนาดเล็กอยู่ภายในรูปทรงขนาดใหญ่ เพื่อถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกของผู้สร้างสรรค์ที่ได้รับจากครอบครัว

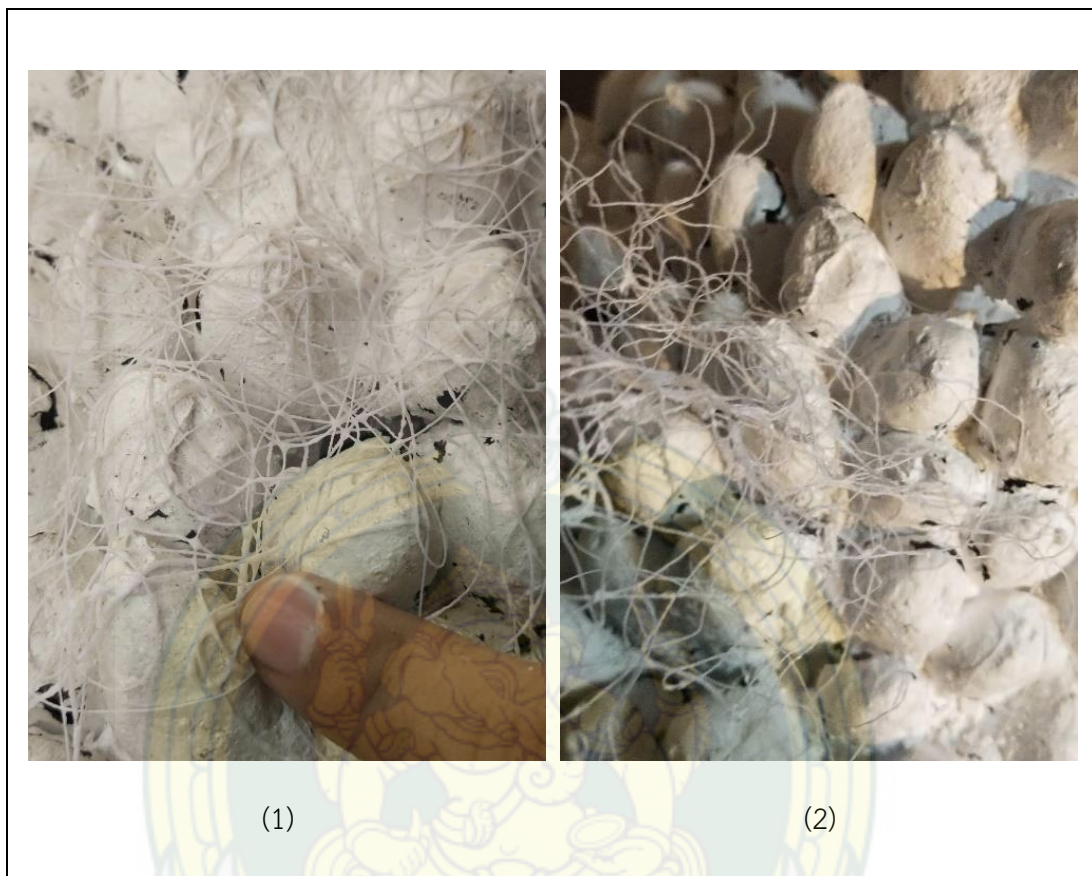
4.2 การขึ้นชิ้นส่วนโครงสร้าง

ภาพที่ 22 การขึ้นโครงสร้างของผลงาน

- (1) ใช้เส้นด้ายสอดผ่านภาชนะสำหรับใส่กาว เพื่อให้เส้นใยสามารถยึดเกาะกันได้
- (2) ใช้เส้นด้ายสอดผ่านภาชนะสำหรับใส่กาว เพื่อให้เส้นใยสามารถยึดเกาะกันได้
- (3) - (4) ดึงเส้นด้ายจากภาชนะใส่กาวในลักษณะแนวตั้งลงบนแม่พิมพ์เพื่อให้เส้นด้ายทิ้งตัว

ที่มา: ผู้สร้างสรรค์

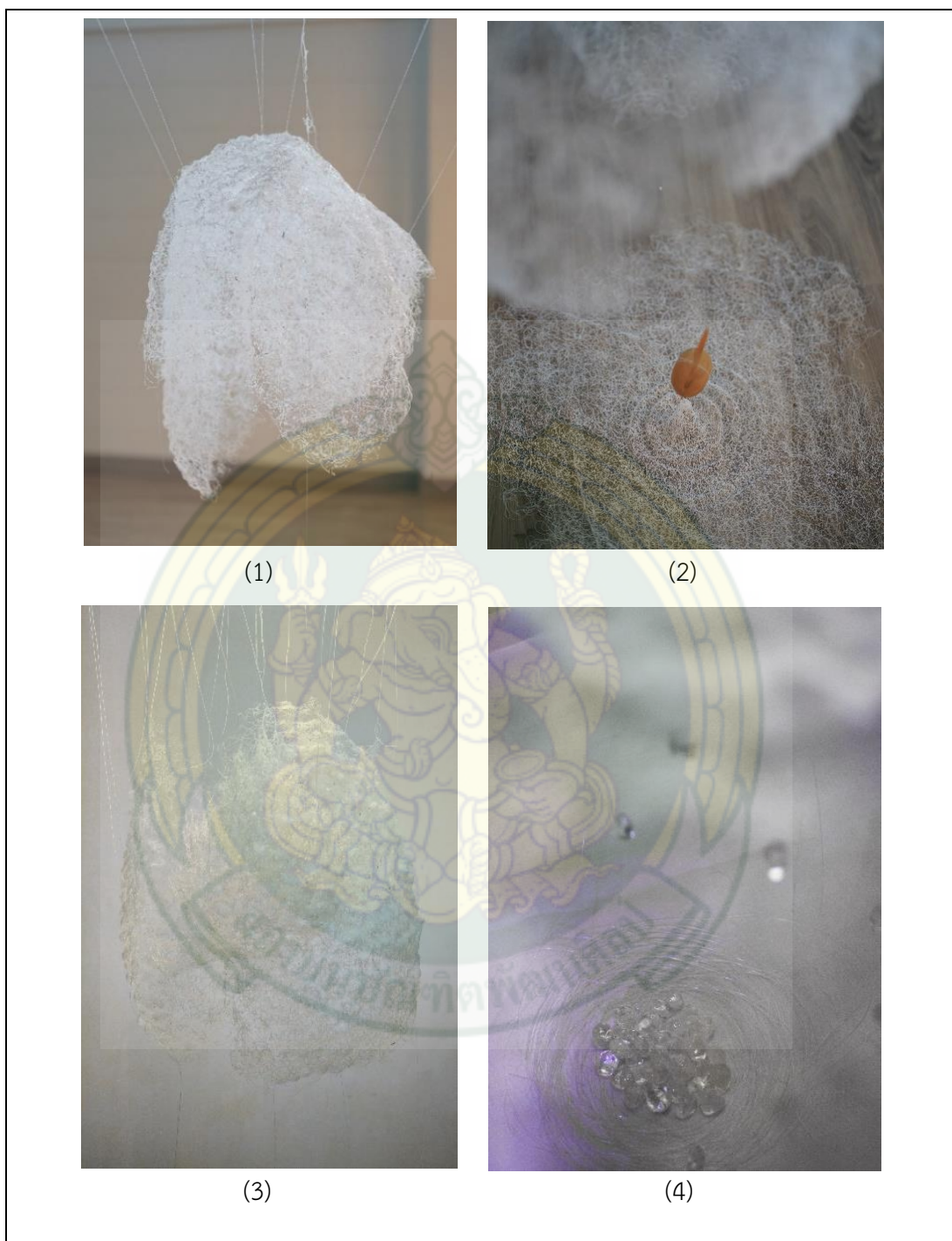

ภาพที่ 23 การขึ้นโครงสร้างของผลงาน

- (1) เมื่อทำการพันด้ายลงบนแม่พิมพ์เสร็จ จึงทำการใช้นิ้วกดลงบนเส้นด้ายให้ทั่ว เพื่อให้การยึดเกาะของเส้นใยมีมากขึ้น
- (2) รอนจนกว่าที่เคลือบเส้นด้ายแห้งสนิท แล้วจึงถอดชิ้นงานออกจากแม่พิมพ์

ที่มา: ผู้สร้างสรรค์

4.3 การประกอบและติดตั้งชิ้นงาน

ภาพที่ 24 การประกอบและติดตั้งชิ้นงาน

(1) - (4) ภาพการประกอบและติดตั้งชิ้นงาน

ที่มา: ผู้สร้างสรรค์

5. ขั้นตอนกระบวนการสร้างสรรค์

การสร้างสรรค์ผลงานต้องมีการวางแผนอย่างเป็นระบบขั้นตอน เริ่มตั้งแต่การหาข้อมูล ภาคนามและภาคเอกสารเพื่อนำมาใช้ในการวิเคราะห์ แนวคิด เทคนิค และวิธีการนำเสนอ เพื่อให้ผลงานมีคุณภาพ สามารถพัฒนาต่อไปเป็นผลงานวิทยานิพนธ์ได้ในลำดับต่อไป ดังข้อมูลต่อไปนี้

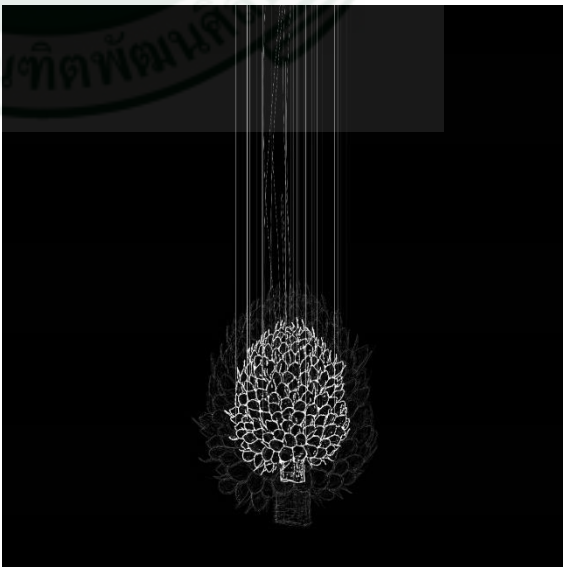
5.1 การสร้างสรรค์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ (Terminal Project)

ผลงานชิ้นที่ 1 Tree of Cost

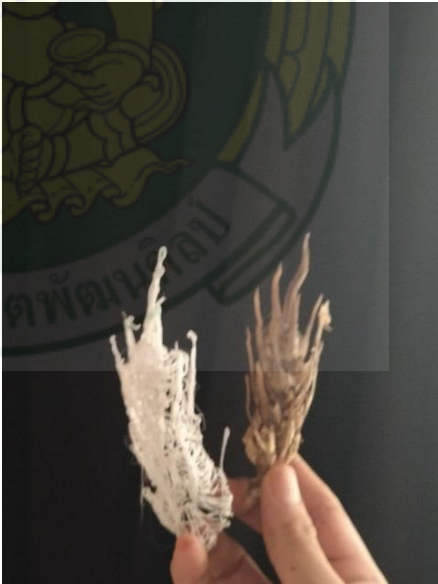
ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1 ผู้สร้างสรรค์มีแนวคิดในการนำผลของปาล์มน้ำมันที่มีลักษณะเป็นหลายเรียงชิดติดกันของลูกเล็ก ๆ สีสันนัยยะของการเกาะกลุ่มรวมกันเป็นครอบครัวของชาวสวนปาล์ม มีการห่อหุ้มจากเส้นใยเพื่อปกป้องผลไม้ไม่ได้รับการกัดแทะจากสัตว์ต่าง ๆ ให้เห็นถึงการปกป้องดูแลและเอาใจใส่ของคนในครอบครัว

สร้างสรรค์ผลงานโดยใช้เทคนิคการพันด้ายด้วยเส้นใยสีขาวให้ความรู้สึกถึงความรักอันบริสุทธิ์ที่ญาติพี่น้องมีให้กัน เกิดเป็นรูปทรงของทะลายปาล์มที่มีการซ้อนกัน 2 ชั้นให้มีลักษณะห่อหุ้มโดยมองทะลุผ่านจนเห็นชั้นด้านใน นำเสนอในรูปแบบศิลปะการจัดวางลักษณะการติดตั้งแบบห้อยแขวน เพื่อให้ชิ้นงานมีความรู้สึกอ่อนโยนอ่อนนุ่มและเบาสบาย

ตารางที่ 6 การสร้างสรรค์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชิ้นที่ 1 ชื่องาน Tree of Cost

ขั้นตอนการสร้างสรรค์	ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์
1. ภาพร่าง Sketch 2 มิติ ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1 ชื่องาน Tree of Cost	

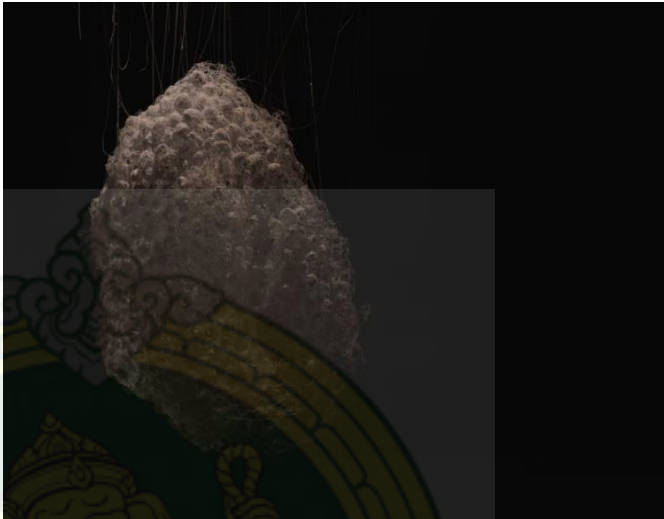
ตารางที่ 6 การสร้างสรรค์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 1 ชื่องาน Tree of Cost (ต่อ)

ขั้นตอนการสร้างสรรค์	ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์
2. ภาพร่าง Sketch 2 มิติ ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 1 ชื่องาน Tree of Cost	
3. ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงาน ก่อนวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 1 (1) ภาพขยายขึ้นของปาล์มที่ใช้ มาเป็นส่วนประกอบของผลงาน	(1)

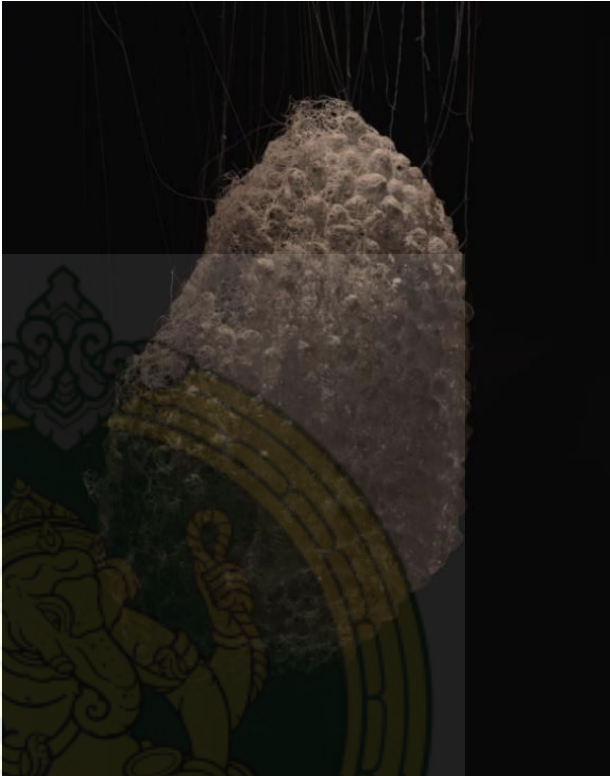
ตารางที่ 6 การสร้างสรรค์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 1 ชื่องาน Tree of Cost (ต่อ)

ขั้นตอนการสร้างสรรค์	ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์
4. ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 1 (1) ภาพขยายชิ้นส่วนทลาย ปาล์มลูกเล็กที่เป็นส่วนประกอบของผลงาน (2) ภาพส่วนประกอบของผลงาน	 (1) (2)

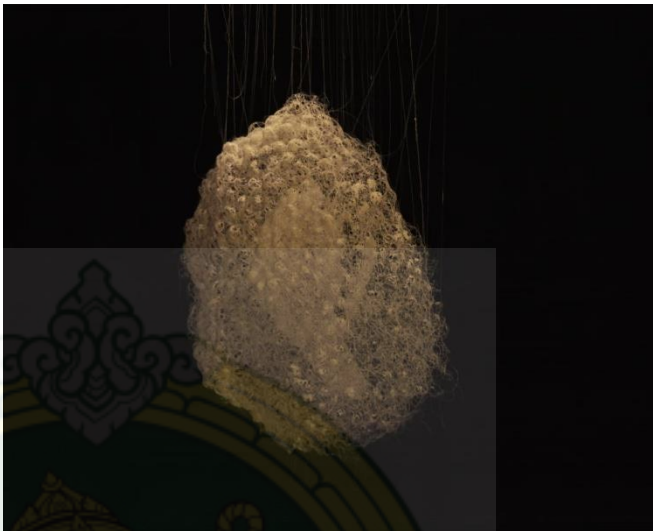
ตารางที่ 6 การสร้างสรรค์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 1 ชื่องาน Tree of Cost (ต่อ)

ขั้นตอนการสร้างสรรค์	ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์
5. ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์ ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1 ชื่องาน Tree of Cost (1) ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์ ด้านซ้าย	 (1)
(2) ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์ ด้านซ้ายมุมขยาย	 (2)

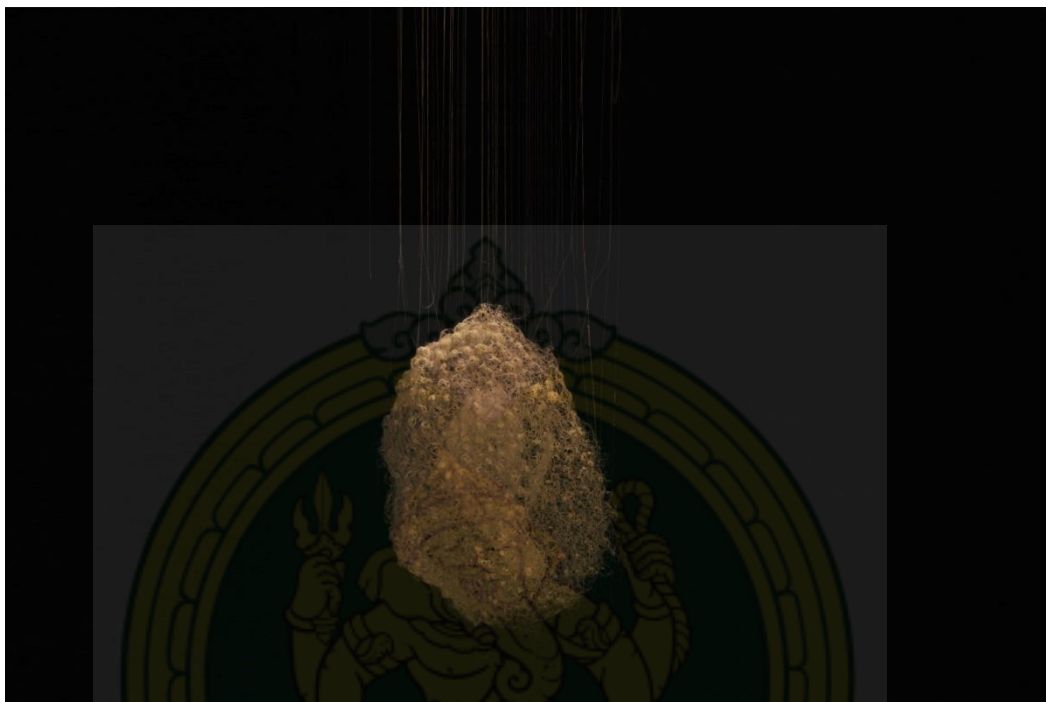
ตารางที่ 6 การสร้างสรรค์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 1 ชื่องาน Tree of Cost (ต่อ)

ขั้นตอนการสร้างสรรค์	ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์
5. ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์ ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 1 ชื่องาน Tree of Cost (3) ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์ ด้านขวา (4) ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์ ด้านขวามุมขยาย	 (3) (4)

ตารางที่ 6 การสร้างสรรค์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 1 ชื่องาน Tree of Cost (ต่อ)

ขั้นตอนการสร้างสรรค์	ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์
5. ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์ ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 1 ชื่องาน Tree of Cost (5) ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์ ด้านหน้า	 (5)
(6) ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์ ด้านหน้ามุมขยาย	 (6)

ที่มา: ผู้สร้างสรรค์

ภาพที่ 25 ผลงานสร้างสรรค์ ชุด “จินตภาพแห่งสายใยความผูกพัน”

ผลงานระยะก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 1

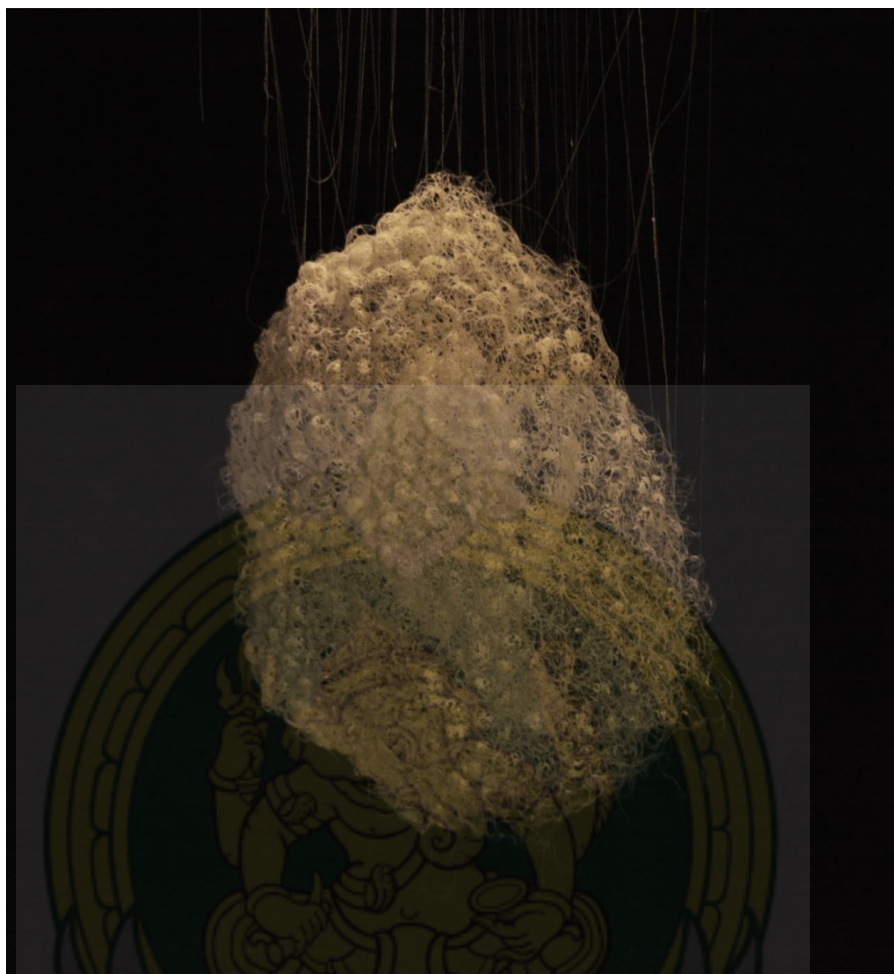
ชื่อผลงาน Tree of Cost

ปี พ.ศ. 2564

เทคนิค พันด้าย

ขนาด 70 x 100 x 70 เซนติเมตร

ที่มา: ผู้สร้างสรรค์

ภาพที่ 26 ผลงานสร้างสรรค์ ชุด “จินตภาพแห่งสายใยความผูกพัน”

ผลงานระยะก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 1

ชื่อผลงาน	Tree of Cost
ปี พ.ศ.	2564
เทคนิค	พันด้าย
ขนาด	70 x 100 x 70 เซนติเมตร
ที่มา:	ผู้สร้างสรรค์

ผลงานชิ้นที่ 2 Seedling of Life

ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 2 ผู้สร้างสรรค์มีแนวคิดสืบเนื่องจากชิ้นที่ 1 ในการนำผลของปาล์มน้ำมันที่นำเสนอนัยยะของกลุ่มครอบครัว มีการเปิดออกของรูปทรงที่มากขึ้นบางส่วน เผยให้เห็นทลายปาล์มด้านในชัดเจน เพื่อสื่อถึงการให้อิสระในการใช้ชีวิตของครอบครัว แม้มีการห่อหุ้มจากเส้นใยที่มีขนาดใหญ่ภายนอกที่ยังคงให้เห็นถึงการปกป้อง ดูแล และการเอาใจใส่ของคนในครอบครัวอันมั่นคงถาวร

สร้างสรรค์ผลงานโดยใช้เทคนิคการพันด้าย และเส้นใยพลาสติกสีขาวให้ความรู้สึกถึงความรักอันบริสุทธิ์ที่ญาติพี่น้องมีให้กัน เกิดเป็นรูปทรงของทะลายปาล์มที่มีการซ้อนกัน 2 ชั้น ให้มีลักษณะห่อหุ้มโดยมองทะลุผ่านจนเห็นชิ้นด้านใน นำเสนอในรูปแบบศิลปะการจัดวางลักษณะการติดตั้งแบบห้อยแขวน เพื่อให้ชิ้นงานมีความรู้สึกอ่อนโยนอ่อนนุ่มและเบาสบาย

ตารางที่ 7 การสร้างสรรค์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชิ้นที่ 2 ชื่องาน Seedling of Life

ขั้นตอนการสร้างสรรค์	ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์
1. ภาพร่าง Sketch 2 มิติ ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 2 ชื่องาน Seedling of Life	

ตารางที่ 7 การสร้างสรรค์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 2 ชื่องาน Seedling of Life (ต่อ)

ขั้นตอนการสร้างสรรค์	ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์
2. ภาพร่าง Sketch 2 มิติ ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 2 ชื่องาน Seedling of Life	
3. ขั้นตอนการสร้างสรรค์ ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 2 (1) ภาพส่วนประกอบของ ผลงาน	 (1)

ตารางที่ 7 การสร้างสรรค์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 2 ชื่องาน Seedling of Life (ต่อ)

ขั้นตอนการสร้างสรรค์	ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์
4. ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 2 (1) ภาพส่วนประกอบของผลงาน (2) ภาพส่วนประกอบของผลงาน	 (1) (2)

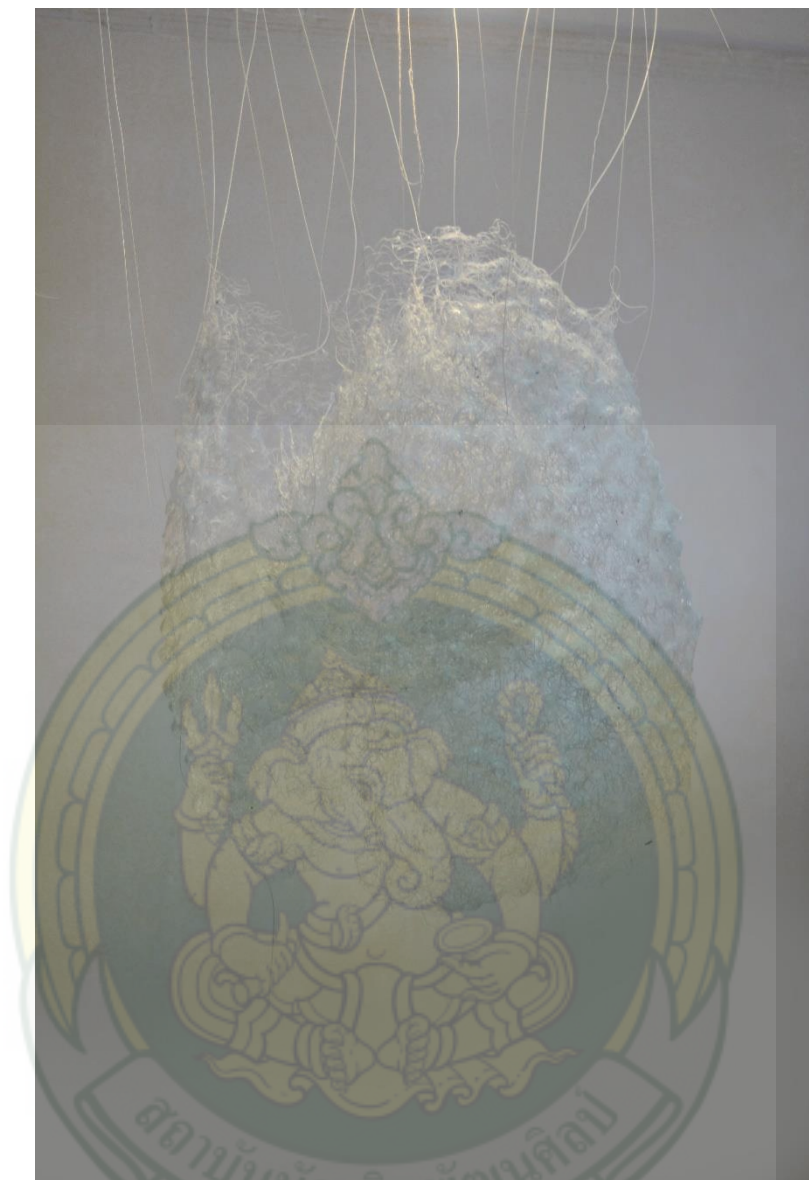
ตารางที่ 7 การสร้างสรรค์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 2 ชื่องาน Seedling of Life (ต่อ)

ขั้นตอนการสร้างสรรค์	ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์
5. ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์ ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 2 ชื่องาน Seedling of Life (3) ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์ ด้านขวา	 (3)
(4) ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์ ด้านขวามุมขยาย	 (4)

ตารางที่ 7 การสร้างสรรค์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 2 ชื่องาน Seedling of Life (ต่อ)

ขั้นตอนการสร้างสรรค์	ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์
5. ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์ ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 2 ชื่องาน Seedling of Life (5) ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์ ด้านหน้า	 (5)
(6) ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์ ด้านหน้ามุมขยาย	 (6)

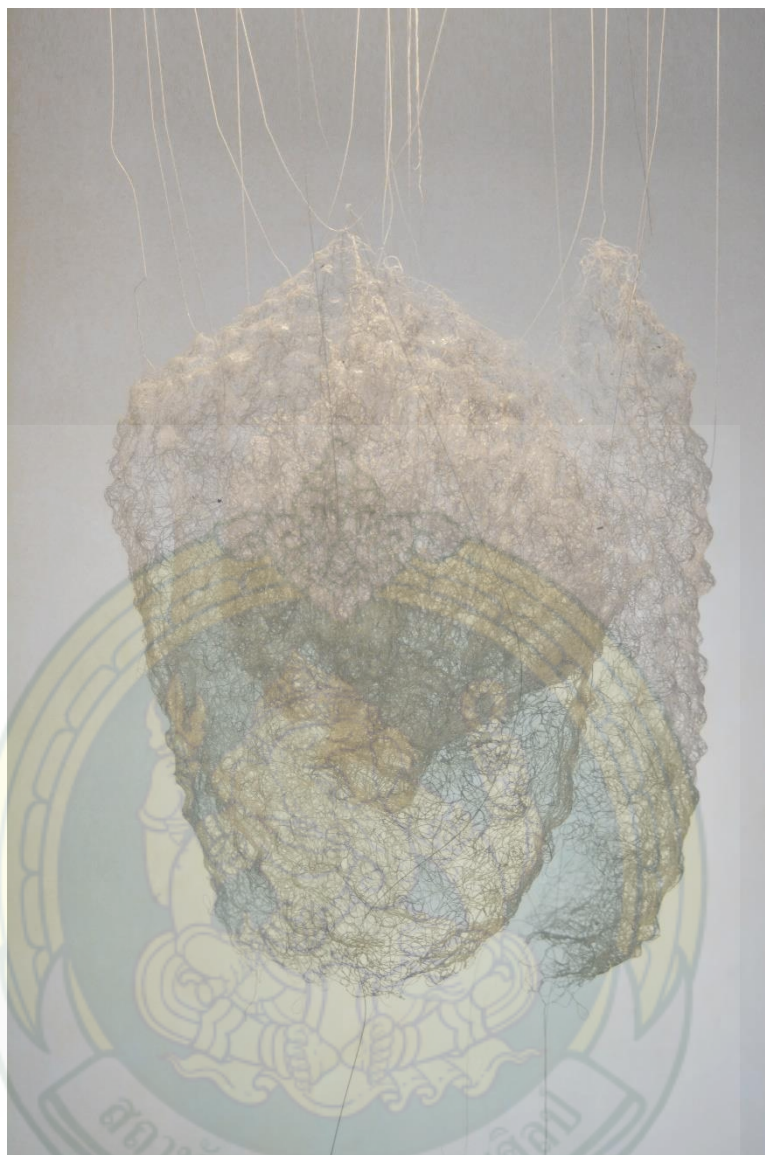
ที่มา: ผู้สร้างสรรค์

ภาพที่ 27 ผลงานสร้างสรรค์ ชุด “จินตภาพแห่งสายใยความผูกพัน”

ผลงานระยะก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 2

ชื่อผลงาน	Seedling of Life
ปี พ.ศ.	2564
เทคนิค	พันด้าย
ขนาด	100 x 110 x 100 เซนติเมตร
ที่มา:	ผู้สร้างสรรค์

ภาพที่ 26 ผลงานสร้างสรรค ชูติ จันทราภาพแต่งสไลเยทวามผูกพัน

ผลงานระยะก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 2

ชื่อผลงาน	Seedling of Life
ปี พ.ศ.	2564
เทคนิค	พันด้าย
ขนาด	100 x 110 x 100 เซนติเมตร
ที่มา:	ผู้สร้างสรรค์

ผลงานชิ้นที่ 3 Growth with the flow

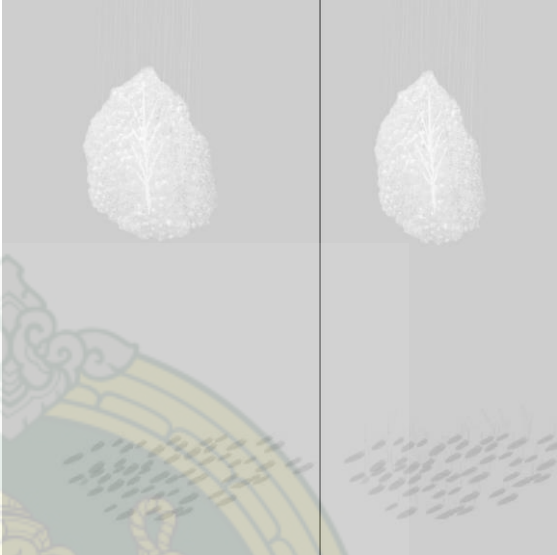
ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 3 ผู้สร้างสรรค์มีแนวคิดจากการเดินทางของคนรุ่นใหม่ที่ต้องจากบ้านไปศึกษาต่อหรือหางานทำไกลบ้าน ต่างต้องดิ้นรน ขวนขวาย จนร่างกายอ่อนล้า พลันให้หวนคิดถึงบ้านอันอบอุ่นและมีคุณค่าแห่งรัก การห่อหุ้มจากเส้นใยถักทอขนาดใหญ่ราวกับการเติบโตของผู้สร้างสรรค์ที่การมองหาทิศทางของชีวิต แล้วมีลูกเล็กที่หลุดร่วงลงสู่พื้นราวกับชีวิตใหม่ที่ต้องออกค้นหาวิถีของตัวเอง แต่ยังคงให้เห็นถึงการปกป้องดูแลและความเป็นห่วงของคนที่คอยดูแลที่มีไม่เคยเสื่อมคลาย

สร้างสรรค์ผลงานโดยใช้เทคนิคการพันด้ายสีขาว และเส้นใยพลาสติกใสให้ความรู้สึกถึงความรักอันบริสุทธิ์ที่ญาติพี่น้องมีให้กัน เกิดเป็นรูปทรงของทะเลสาบปาล์มที่มีการซ้อนกัน 2 ชั้นให้มีลักษณะห่อหุ้มโดยมองทะลุผ่านจนเห็นชิ้นด้านใน และมีเรซินใสหล่อเป็นรูปทรงของลูกปาล์มที่ร่วงหล่นนำเสนอในรูปแบบศิลปะการจัดวางลักษณะการติดตั้งแบบห้อยแขวน เพื่อให้ชิ้นงานมีความรู้สึกเบาสบายและยังแฝงความเดียวดายจากการห่างบ้านไว้ในงาน

ตารางที่ 8 การสร้างสรรค์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชิ้นที่ 3 ชื่องาน Growth with the flow

ขั้นตอนการสร้างสรรค์	ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์
1. ภาพร่าง Sketch 2 มิติ ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 3 ชื่องาน Growth with the flow	

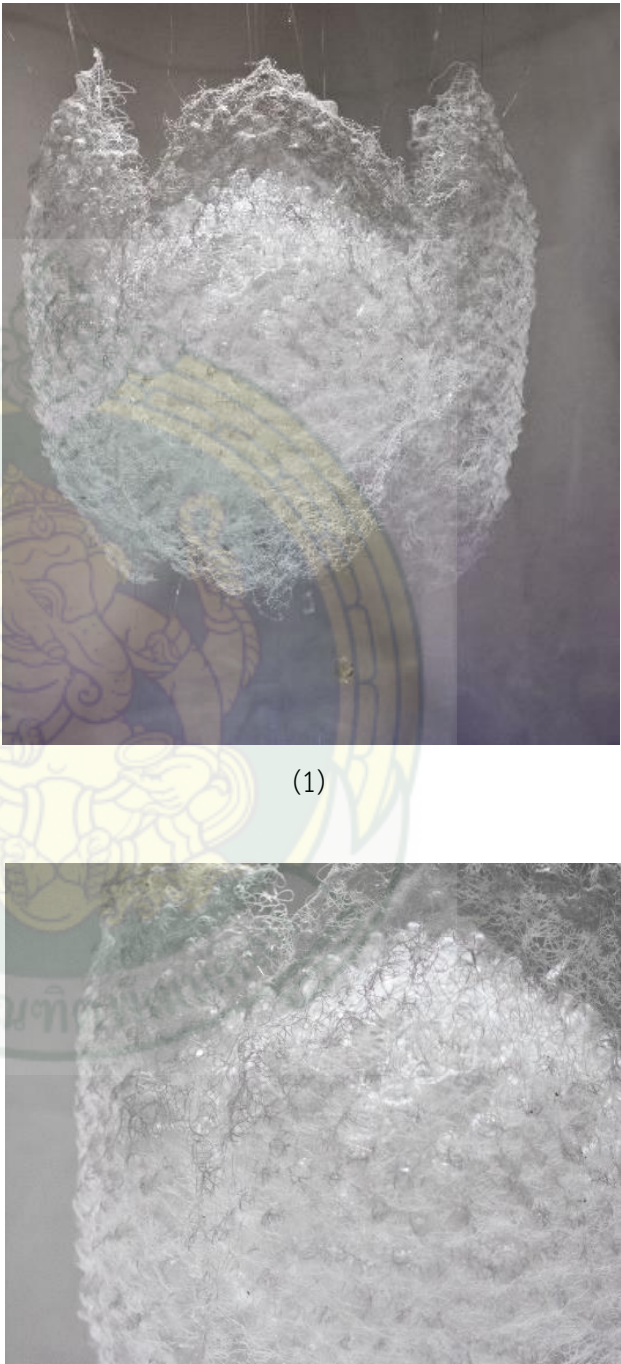
ตารางที่ 8 การสร้างสรรค์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 3 ชื่องาน Growth with the flow (ต่อ)

ขั้นตอนการสร้างสรรค์	ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์
2. ภาพร่าง Sketch 2 มิติ ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 3 ชื่องาน Growth with the flow	
3. ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงาน ก่อนวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 3 (1) ภาพส่วนประกอบของผลงาน	 (1)

ตารางที่ 8 การสร้างสรรค์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ขั้นที่ 3 ชื่องาน Growth with the flow (ต่อ)

ขั้นตอนการสร้างสรรค์	ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์
4. ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ขั้นที่ 3 (1) ภาพส่วนประกอบของผลงาน (2) ภาพส่วนประกอบของผลงาน	 (1) (2)

ตารางที่ 8 การสร้างสรรค์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 3 ชื่องาน Growth with the flow (ต่อ)

ขั้นตอนการสร้างสรรค์	ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์
5. ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์ ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 3 ชื่องาน Growth with the flow (1) ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์ ด้านหน้า (2) ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์ ด้านหน้ามุมขยาย	 (1) (2)

ตารางที่ 8 การสร้างสรรค์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 3 ชื่องาน Growth with the flow (ต่อ)

ขั้นตอนการสร้างสรรค์	ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์
5. ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์ ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 3 ชื่องาน Growth with the flow	
(3) ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์ ด้านซ้าย	(3)
(4) ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์ ด้านซ้ายมุมขยาย	
	(4)

ตารางที่ 8 การสร้างสรรค์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 3 ชื่องาน Growth with the flow (ต่อ)

ขั้นตอนการสร้างสรรค์	ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์
5. ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์ ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 3 ชื่องาน Growth with the flow (5) ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์ ด้านขวา	 (5)
(6) ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์ ด้านขวามุมขยาย	 (6)

ที่มา: ผู้สร้างสรรค์

ภาพที่ 29 ผลงานสร้างสรรค์ ชุด “จินตภาพแห่งสายใยความผูกพัน”

ผลงานระยะก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 3

ชื่อผลงาน	Growth with the flow
ปี พ.ศ.	2564
เทคนิค	พันด้าย
ขนาด	110 x 100 x 110 เซนติเมตร
ที่มา:	ผู้สร้างสรรค์

ผลงานชิ้นที่ 4 Care to Grow

ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 4 ผู้สร้างสรรค์มีแนวคิดในการนำต้นอ่อนของปาล์มน้ำมันที่มีลักษณะการผลิใบอ่อน งอกงามเป็นต้นใหม่ สื่อนัยยะของการเจริญเติบโตขึ้นของตัวผู้สร้างสรรค์เอง ภายใต้ร่มเงาของบิดามารดาผู้ล่วงลับจนรู้สึกเปล่าเปลี่ยวอ้างว้าง แต่กลับมีญาติพี่น้องที่คอยรองรับอยู่ด้านล่างราวกับผืนน้ำที่คอยดูดซับความเจ็บปวดไม่ให้ตกกระทบผืนดินอันกระด้าง คอยให้คำปรึกษาและบรรเทาความอ้างว้างให้เจือจางลง

สร้างสรรค์ผลงานโดยใช้เทคนิคการพันด้ายสีขาว และแกะสลักไม้ที่สื่อถึงการเติบโตมาจากธรรมชาติ ความรู้สึกถึงความรักอันบริสุทธิ์ที่ญาติพี่น้องมีให้กัน สร้างเส้นใยให้เกิดรูปทรงของผืนน้ำให้ความรู้สึกอ่อนโยนและแผ่ขยายไปตามแรงกระเพื่อม นำเสนอในรูปแบบศิลปะการจัดวางลักษณะการติดตั้งแบบห้อยแขวนและตั้งพื้น เพื่อให้ชิ้นงานมีความรู้สึกอ่อนโยนอ่อนนุ่ม รวมถึงการรองรับวัตถุที่ตกลงมาลดแรงกระแทกลง

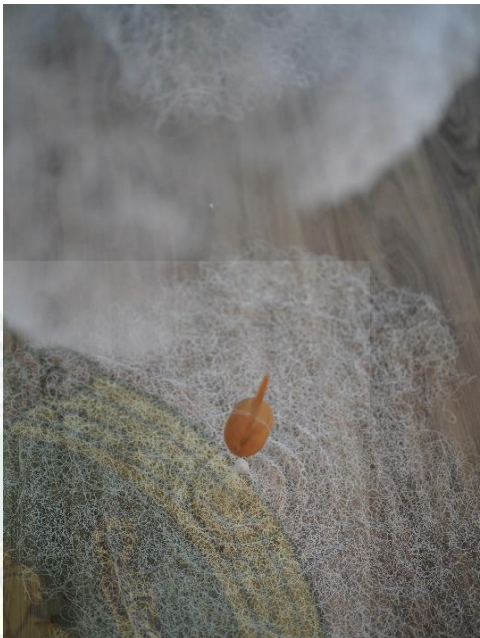
ตารางที่ 9 การสร้างสรรค์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชิ้นที่ 4 ชื่องาน Care to Grow

ขั้นตอนการสร้างสรรค์	ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์
1. ภาพร่าง Sketch 2 มิติ ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 4 ชื่องาน Care to Grow	

ตารางที่ 9 การสร้างสรรค์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 4 ชื่องาน Care to Grow (ต่อ)

ขั้นตอนการสร้างสรรค์	ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์
2. ภาพร่าง Sketch 2 มิติ ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 4 ชื่องาน Care to Grow	
3. ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงาน ก่อนวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 4 (1) ภาพส่วนประกอบของผลงาน	 (1)

ตารางที่ 9 การสร้างสรรค์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 4 ชื่องาน Care to Grow (ต่อ)

ขั้นตอนการสร้างสรรค์	ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์
4. ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงาน ก่อนวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 4 (1) ภาพส่วนประกอบของผลงาน (2) ภาพส่วนประกอบของผลงาน	 (1) (2)

ตารางที่ 9 การสร้างสรรค์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ขั้นที่ 4 ชื่องาน Care to Grow (ต่อ)

ขั้นตอนการสร้างสรรค์	ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์
4. ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงาน ก่อนวิทยานิพนธ์ขั้นที่ 4 (3) ภาพส่วนประกอบของผลงาน (4) ภาพส่วนประกอบของผลงาน	 (3) (4)

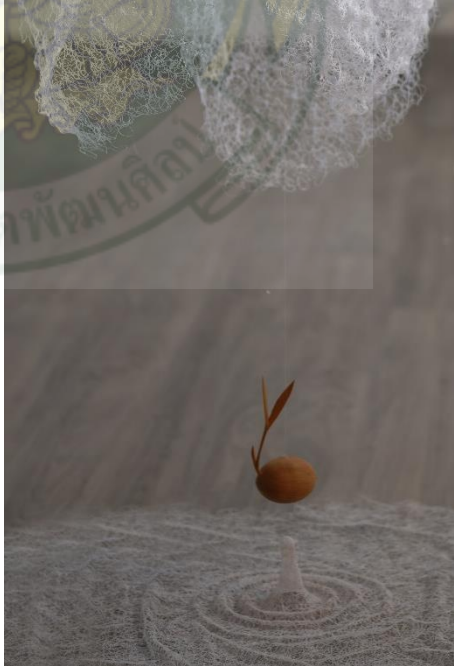
ตารางที่ 9 การสร้างสรรค์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 4 ชื่องาน Care to Grow (ต่อ)

ขั้นตอนการสร้างสรรค์	ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์
5. ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์ ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 4 (1) ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์ ด้านซ้าย	 (1)
(2) ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์ ด้านขวามุมขยาย	 (2)

ตารางที่ 9 การสร้างสรรค์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 4 ชื่องาน Care to Grow (ต่อ)

ขั้นตอนการสร้างสรรค์	ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์
5. ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์ ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 4 (1) ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์ ด้านซ้าย (2) ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์ ด้านขวามุมขยาย	 (1) (2)

ตารางที่ 9 การสร้างสรรค์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 4 ชื่องาน Care to Grow (ต่อ)

ขั้นตอนการสร้างสรรค์	ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์
5. ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์ ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 4 (3) ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์ ด้านหน้า	 (3)
(4) ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์ ด้านหน้ามุมขยาย	 (4)

ตารางที่ 9 การสร้างสรรค์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 4 ชื่องาน Care to Grow (ต่อ)

ขั้นตอนการสร้างสรรค์	ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์
5. ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์ ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 4 (5) ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์ ด้านขวา (6) ภาพขยายผลงานที่เสร็จ สมบูรณ์ ด้านขวามุมขยาย	 (5) (6)

ที่มา: ผู้สร้างสรรค์

ภาพที่ 30 ผลงานสร้างสรรค์ ชุด “จินตภาพแห่งสายใยความผูกพัน”

ผลงานระยะก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 4

ชื่อผลงาน	Care to Grow
ปี พ.ศ.	2564
เทคนิค	พันด้าย
ขนาด	แปรผันตามพื้นที่
ที่มา:	ผู้สร้างสรรค์

ภาพที่ 31 ผลงานสร้างสรรค์ ชุด “จินตภาพแห่งสายใยความผูกพัน”

ผลงานระยะก่อนวิทยานิพนธ์ ชั้นที่ 4

ชื่อผลงาน	Care to Grow
ปี พ.ศ.	2564
เทคนิค	พันด้าย
ขนาด	แปรผันตามพื้นที่
ที่มา:	ผู้สร้างสรรค์

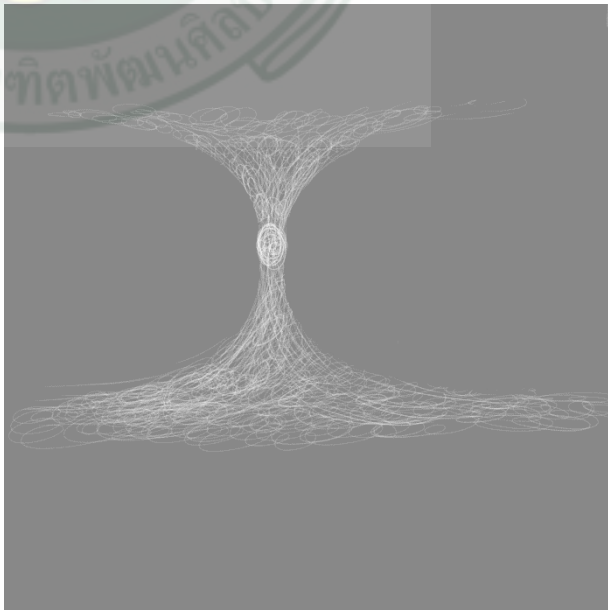
5.2 การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ (Thesis)

ผลงานวิทยานิพนธ์ Imagery of Bonds

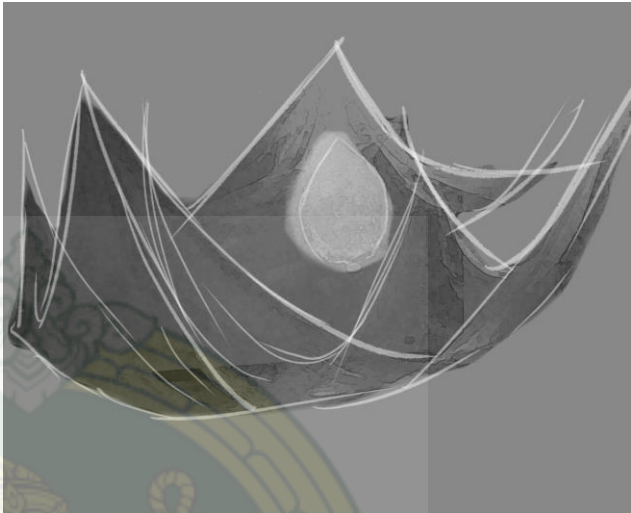
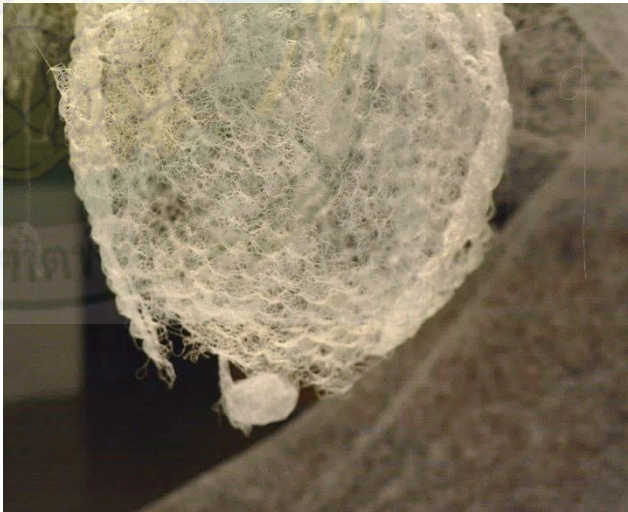
ในการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์นี้ ผู้สร้างสรรค์ได้แนวความคิดจากการได้รับความรัก ความเอาใจใส่ของคนในครอบครัว ที่ไม่ใช่แม่แต่เป็นบิดาหรือมารดาแต่กลับให้ความอบอุ่น ประจุลูกของตัวเอง แม้ว่าจะไม่ได้รับผลประโยชน์ใด ๆ ตอบกลับจากผู้สร้างสรรค์เลยแม้แต่น้อย ความบริสุทธิ์ใจที่มีให้โดยไม่หวังสิ่งตอบแทนประจุผู้บังเกิดเกล้า ผู้สร้างสรรค์จึงต้องการนำความรู้สึก ที่ได้รับนั้นมาสร้างสรรค์ให้สามารถรับรู้ถึงความรู้สึกถึงสายใยอันเปี่ยมล้นเชื่อมโยงกัน เต็มเปี่ยม ด้วยความรู้สึกอันบริสุทธิ์ โดยผลงานมีขนาดใหญ่และรู้สึกอบอุ่น

สร้างสรรค์ผลงานโดยใช้เทคนิคการพันด้ายสีขาวให้ความรู้สึกถึงความรักอันบริสุทธิ์ ที่ญาติพี่น้องมีให้กันด้วยดีตลอดมา มีรูปทรงหลักเป็นรูปทรงของผืนนอกทะเลสาบปาล์ม แล้วมีต้นอ่อน ของปาล์มแตกหน่อลอยอยู่ด้านล่างให้มีลักษณะของการเจริญเติบโต ใช้การวางทับซ้อนกันของ เส้นด้ายแสดงลักษณะของความผูกพันที่อ่อนโยนรองรับด้านล่าง และปกคลุมด้านบนของชิ้นงาน ราวกับการเอาใจใส่ที่ไม่เคยเสื่อมคลายลงเลยแม้จะผ่านวันเวลาไปนานเท่าใด

ตารางที่ 10 การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ Imagery of Bonds

ขั้นตอนการสร้างสรรค์	ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์
1. ภาพร่าง Sketch 2 มิติ ผลงานวิทยานิพนธ์ ชิ้นงาน Imagery of Bonds	

ตารางที่ 10 การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ Imagery of Bonds (ต่อ)

ขั้นตอนการสร้างสรรค์	ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์
2. ภาพร่าง Sketch 2 มิติ ผลงานวิทยานิพนธ์ ชื่องาน Imagery of Bonds	
3. ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงาน วิทยานิพนธ์ (1) ภาพส่วนประกอบของผลงาน	 (1)

ตารางที่ 10 การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ Imagery of Bonds (ต่อ)

ขั้นตอนการสร้างสรรค์	ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์
4. ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ (1) ภาพส่วนประกอบของผลงาน (2) ภาพส่วนประกอบของผลงาน	 (1) (2)

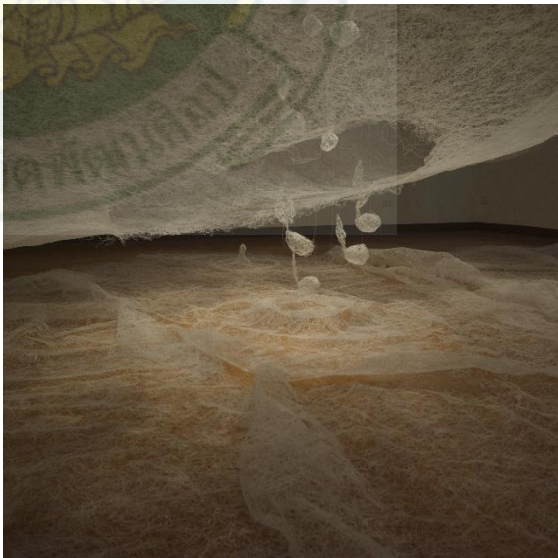
ตารางที่ 10 การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ Imagery of Bonds (ต่อ)

ขั้นตอนการสร้างสรรค์	ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์
4. ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงาน วิทยานิพนธ์	
(3) ภาพส่วนประกอบของผลงาน	 (3)
(4) ภาพส่วนประกอบของผลงาน	 (4)

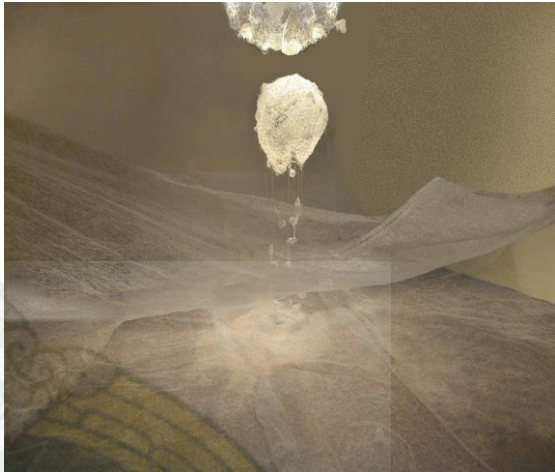
ตารางที่ 10 การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ Imagery of Bonds (ต่อ)

ขั้นตอนการสร้างสรรค์	ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์
5. ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์ ผลงานวิทยานิพนธ์ (1) ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์ ด้านซ้าย (2) ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์ ด้านขวามุมขยาย	 (1) (2)

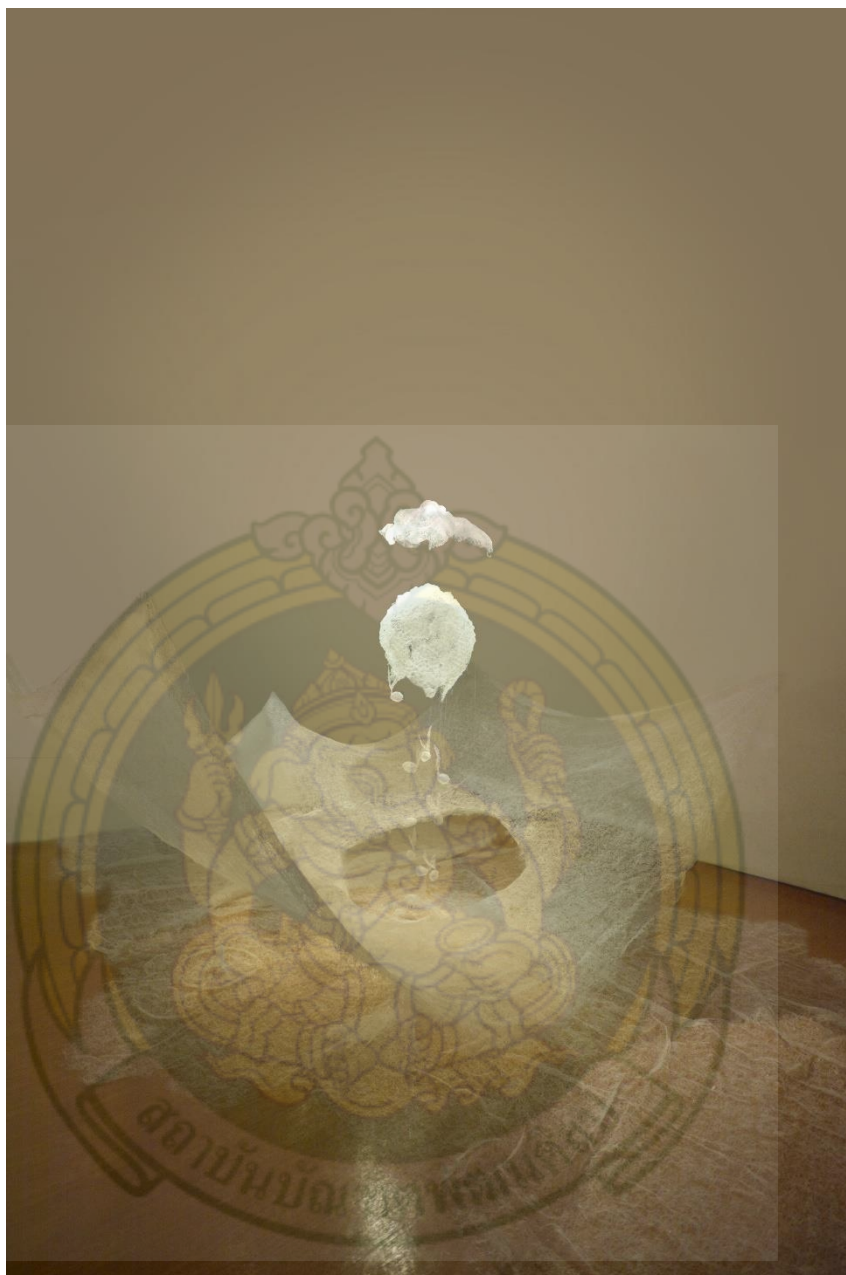
ตารางที่ 10 การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ Imagery of Bonds (ต่อ)

ขั้นตอนการสร้างสรรค์	ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์
6. ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์ ผลงานวิทยานิพนธ์ (1) ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์ ด้านซ้ายมุมขยาย (2) ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์ ด้านขวามุมขยาย	 (1) (2)

ตารางที่ 10 การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ Imagery of Bonds (ต่อ)

ขั้นตอนการสร้างสรรค์	ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์
6. ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์ ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ขั้นที่ 4 (3) ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์ ด้านหน้า	 (3)
(4) ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์ ด้านหลังมุมขยาย	 (4)

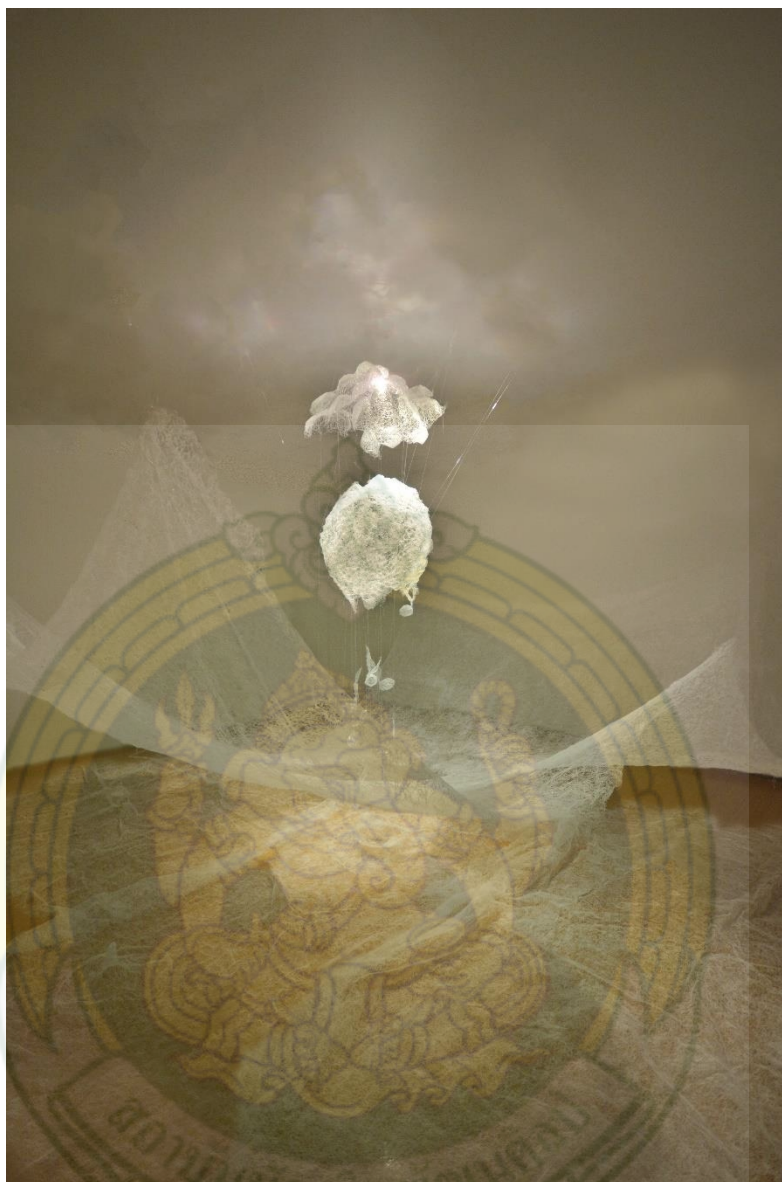
ที่มา: ผู้สร้างสรรค์

ภาพที่ 32 ผลงานสร้างสรรค์ ชุด “จินตภาพแห่งสายใยความผูกพัน”

ผลงานวิทยานิพนธ์

ชื่อผลงาน	Imagery of Bonds
ปี พ.ศ.	2565
เทคนิค	ปั้นด้วย
ขนาด	แปรผันตามพื้นที่
ที่มา:	ผู้สร้างสรรค์

ภาพที่ 33 ผลงานสร้างสรรค์ ชุด “จินตภาพแห่งสายใยความผูกพัน”

ผลงานวิทยานิพนธ์

ชื่อผลงาน Imagery of Bonds

ปี พ.ศ. 2565

เทคนิค พ่นด้าย

ขนาด แปรผันตามพื้นที่

ที่มา: ผู้สร้างสรรค์

สรุป

การสร้างสรรค์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ทั้ง 4 ชิ้น ผู้สร้างสรรค์ได้สร้างสรรค์ผลงานด้วยเทคนิคทางประติมากรรมนุ่ม ที่นำเสนอวิธีการพันด้ายจนก่อให้เกิดเป็นรูปทรงทางธรรมชาติ โดยอาศัยพืชพันธุ์ทางการเกษตรต้นปาล์ม ที่ครอบครัวใช้ประกอบอาชีพเป็นรูปทรงหลักในการสร้างสรรค์ เพื่อนำเสนอเรื่องราวและแง่มุมความรักความห่วงใยที่ครอบครัวมีให้กัน

จากการศึกษาและการสร้างสรรค์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ (Terminal Project) พบว่าผลงานสร้างสรรค์ในช่วงแรกเริ่มมีความลงตัวในเทคนิคกระบวนการสร้างสรรค์ และการนำรูปทรงมาใช้ แต่ยังคงต้องปรับปรุงแก้ไขเรื่อง เทคนิควิธีการเพิ่มเติมรวมทั้งกระบวนการในการนำเสนอชิ้นงาน ด้วยการติดตั้ง ห้อยแขวน เพื่อให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่นำเสนอต่อการรับรู้ของผู้ชม

การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์นี้ มีความสอดคล้องกับแนวคิดของผู้สร้างสรรค์ด้วยลักษณะผลงานประติมากรรมนุ่ม แสง และบรรยากาศ ที่สะท้อนความประทับใจ ความรักความอบอุ่นที่ผู้สร้างสรรค์ได้รับจากความผูกพันของคนในครอบครัว และเพื่อให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่นำเสนอ

ซึ่งการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ในชุดนี้เป็นการนำเสนอความประทับใจ ความรักความอบอุ่นที่ผู้สร้างสรรค์ได้รับจากความผูกพันของคนในครอบครัว โดยเคารพศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์ และยอมรับในการตัดสินใจด้วยตนเองของแต่ละบุคคล

บทที่ 4

การวิเคราะห์และการพัฒนาผลงานวิทยานิพนธ์

การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุด "จินตภาพแห่งสายใยความผูกพัน" ได้ผ่านการค้นคว้า ทดลอง จนค้นพบข้อผิดพลาดและปัญหา นำไปสู่การปรับปรุงผลงานเพื่อพัฒนากระบวนการทางความคิด ให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น โดยอาศัยวิธีการจากการประกอบสร้างด้วยเทคนิคทางประติมากรรมนุ่มกลุ่มศิลปะเส้นใย ให้สามารถสื่อสารและแสดงออกถึงความรู้สึกที่ผู้สร้างสรรค์ต้องการถ่ายทอด จนสามารถสร้างแรงกระตุ้นเตือนต่อผู้ชมได้ รวมถึงเทคนิควิธีการที่มีรูปแบบเฉพาะตน สามารถเข้าใจถึงปัญหาที่เกิดขึ้นจากการทดลองจนพัฒนาผลงานให้เป็นที่น่าพอใจได้ จากข้อมูล ที่กล่าวมาข้างต้นสามารถวิเคราะห์ผลงานสร้างสรรค์ออกได้ ดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์ที่มาแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์

จากครอบครัวไทยในปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก อันเกิดจากการเจริญรุดหน้าทางเทคโนโลยีทำให้ผู้คนต้องดิ้นรน เพื่อได้มาซึ่งสิ่งที่ต้องการในชีวิต จนหลงลืมเอาเวลาให้คนที่รักให้ครอบครัวจนเกิดเป็นปัญหาสังคมในวงกว้าง ดังจะเห็นได้จากจำนวนการหย่าร้างเพิ่มจำนวนขึ้น เด็กเร่ร่อนเพราะขาดคนดูแล แต่โชคดีที่ผู้สร้างสรรค์นั้นเกิดมาในครอบครัวต่างจังหวัดที่เป็นครอบครัวใหญ่ คอยสนับสนุน อุ้มชู ดูแล ทดแทนความรักที่ขาดหายไปจากการสูญเสียพ่อและแม่ ทำให้ผู้สร้างสรรค์เกิดความรู้สึกประทับใจ ในความรักที่ได้รับจากญาติพี่น้องทางบ้าน จากที่กล่าวมานั้น การสร้างสรรค์ผลงานชุด "จินตภาพแห่งสายใยความผูกพัน" เป็นการกระตุ้นเตือนให้ผู้ชมผลงานเห็นค่าของสายสัมพันธ์ ความรักความผูกพันที่มีระหว่างคนในครอบครัว

2. การวิเคราะห์ข้อมูลจากทฤษฎีที่ใช้ในการสร้างสรรค์

การสร้างสรรค์ผลงานชุด "จินตภาพแห่งสายใยความผูกพัน" เป็นผลงานที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากการเกิดและเติบโตอยู่ท่ามกลางวิถีชีวิตที่อบอุ่น เป็นสายสัมพันธ์ที่แนบแน่นจากสายเลือดส่งถ่ายสู่จิตใจของบุคคลในครอบครัวทุกคน ให้มีความรัก สามัคคี เอื้ออาทรต่อกัน โดยผู้สร้างสรรค์ใช้กระบวนการ

ตามทฤษฎีความรักและความผูกพัน (Bond of Love Therapy) โดยความผูกพันมักเป็นการสนองความสัมพันธ์ โดยมีแรงจูงใจให้เราเข้าหาผู้ที่ใกล้ชิด คู่คนเคย เมื่อเราได้รับความกลัว หรือผิดหวัง โดยคาดหวังว่าจะได้รับการคุ้มครองและการปกป้องใครสักคนเพื่อเรียนรู้การอยู่ในสังคม โดยเฉพาะเรื่องอารมณ์และการควบคุมที่มนุษย์พึงมีให้เป็นไปในทิศทางที่ดี

3. การวิเคราะห์ศิลปินที่ทำการศึกษากี่ยวเนื่องกับงานสร้างสรรค์

การเลือกศิลปินที่ทำการศึกษานั้น ผู้สร้างสรรค์ได้ทำการศึกษาด้านแนวคิด เทคนิค และวิธีการสร้างสรรค์ของศิลปินที่มีกระบวนการคิดที่สอดคล้องรวมถึงมีรูปแบบและกระบวนการที่ผู้สร้างสรรค์ให้ความสนใจและทำการศึกษาศิลปิน ดู โฮ ซู (Do Ho Suh) ที่ตีความเรื่องบ้านและวิถีชีวิตดั้งเดิมของเขาไปสู่ผลงานที่สื่อถึงพื้นที่ว่างและพื้นที่ใช้สอยภายในบ้านซึ่งเป็นแบบจำลองบ้านในวัยเด็กของเขา การทำงานที่อาศัยสถาปัตยกรรมพื้นที่และอัตลักษณ์ส่วนตัว โดยผลงานที่สร้างชื่อเสียงให้เขามากที่สุดทำจากผ้าไนลอนที่เย็บกันอย่างชำนาญ จำลองพื้นที่จากบันไดอพาร์ทเมนต์สไตล์ตะวันตกที่เขาอาศัยอยู่ร่วมกับบ้านในวัยเยาว์เป็นบันไดที่พอกับแม่ของเขาในเกาหลีใต้ มีการเชื่อมต่อระหว่างพื้นที่ของวัฒนธรรมและความทรงจำส่วนตัวของเขา จากแรงบันดาลใจที่บันไดประตูและสะพาน ทำหน้าที่เชื่อมต่อแต่ละพื้นที่เข้าด้วยกัน ผู้สร้างสรรค์ได้ศึกษาศิลปิน ซึง โม ปาร์ค (Seung Mo Park) ที่เริ่มการสร้างสรรค์ผลงานจากภาพ Portrait ขนาดใหญ่ด้วยการวางโครงลวดตาข่ายเข้าด้วยกัน และตัดเลเยอร์ทับซ้อนเพื่อสร้างความตื้นลึกของผลงาน งานแต่ละชิ้นเริ่มต้นด้วยการสร้างภาพถ่ายที่ซ้อนทับกัน โดยอาศัยชั้นลวดสอดพับและค่อย ๆ ตัดฉีกพื้นที่ตาข่ายที่ไม่ต้องการออก ด้วยมิติของภาพที่ทับซ้อนดูเคลื่อนไหวมีส่วนลึกส่วนตื้นของผลงาน ทำให้ชิ้นงานมีความหนาและกินพื้นที่ไปในอากาศ เกิดเป็นจินตนาการและมีเรื่องราวความเป็นวัตถุสิ่งที่อยู่ตรงหน้า จนพัฒนาต่อไปยังภาพทิวทัศน์ที่น่าเสนอสิ่งสำคัญให้ผู้ชม ได้เห็นในการซ้อนทับกันระหว่างผลงานและความเป็นจริง เขาต้องการให้เห็นถึงขณะหนึ่งที่ผู้ชมมองภาพผืนป่าของเขาที่มีความสงบของป่าไม้ แสง และโครงสร้างของต้นไม้ค่อย ๆ กระจายกระจายเมื่อผู้ชมเข้าไปใกล้ก็เหลือเพียงเส้นลวดที่ทับซ้อนกัน แต่เมื่อถอยห่างออกมาภาพผืนปานั้นก็ปรากฏขึ้นอีกครั้ง ผู้สร้างสรรค์จึงได้แนวคิดในการสร้างสรรค์ผลงานในลักษณะการใช้เส้นใยข้างต้นมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน ผู้สร้างสรรค์ได้ทำการศึกษาศิลปิน สุนันทา ผาสมวงศ์ โดยจุดเริ่มต้นที่ศิลปินแ่งมูมและทัศนคติต่อประสบการณ์อันเลวร้าย ที่พลัดพรากจากบุคคลอันเป็นที่รักนี้จากเวลาอันยาวนานแล้วถ่ายทอดออกมาผ่านทัศนธาตุที่มีลักษณะของเส้นทับซ้อนกัน ราวกับสายใย

ผู้กำกับจิตใจ ตั้งรู้ความรู้สึกเอาไว้ไม่ยอมผ่อนคลาย รูปทรงย่อยที่คล้ายกับส่วนที่เป็นอวัยวะของมนุษย์ เปรียบเปรยระหว่างความแข็งแรงและเปราะบาง ที่มีอารมณ์ความรู้สึกผันแปรอยู่ตลอดเวลา เขานำความทุกข์ที่เกิดขึ้นถ่ายทอดผ่านการบำบัดในการทำงานศิลปะ อีกทางหนึ่งในขณะที่ศิลปิน สร้างสรรค์ผลงาน ก็ยังเป็นการละลายความหม่นหมองในจิตใจให้เบาสบายและผ่อนคลาย ปลอ่ยวาง ความทุกข์นั้นจนปรากฏรูปขึ้นเป็นผลงาน วัสดุที่เขาเลือกใช้มีความโดดเด่นด้วยความเป็นเส้นใยโลหะ เช่น ลวดอลูมิเนียม ลวดสีเงิน สีทอง สีดำ และที่เป็นเส้นทองแดง มีความนิ่ม เล็ก ผ่านกระบวนการถัก ทัก และดัดจนปรากฏเส้นที่ทับซ้อนเกี่ยวพันกันเป็นรูปร่างคล้ายมนุษย์ที่เป็นกึ่งนามธรรม ผสมผสานกับรูปทรงทางองค์ประกอบศิลป์ เพื่อให้เกิดสุนทรียภาพแล้วติดตั้งในรูปแบบของศิลปะ จัดวางเฉพาะพื้นที่ สามารถให้ผู้ชมเข้าไปในพื้นที่ของผลงานเพื่อรับรู้และสัมผัส ถึงความรู้สึกที่ต้องการ แสดงออกมาผ่านกระบวนการที่ไม่สามารถผลิตซ้ำอย่างเดิมได้ ผนวกกับศิลปิน อัมมัทย์ สุวัฒน์ศิลป์ ที่จุดเริ่มต้นเกิดจากประสบการณ์ส่วนตัวที่ศิลปินมีต่อบุคคลในครอบครัว ทั้งที่มีชีวิตอยู่ และล่วงลับไปแล้ว นำให้ผลงานศิลปะมุ่งสู่แนวคิดที่เกี่ยวกับสายใยแห่งครอบครัว โดยอาศัยเส้นผม ที่เป็นส่วนประกอบหลักแสดงออกถึงตัวตนและบุคลิกภาพของมนุษย์ อีกทั้งเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ที่บ่งชี้พันธุกรรมและความสัมพันธ์ทางสายเลือด ศิลปินมองเห็น เรื่องของวันเวลา และการเปลี่ยนแปลงในวัสดุที่นำมาใช้ไม่ว่าจะเป็นขนาด สี การหลดรูวง และงอกขึ้นใหม่ เฉกเช่นกฎแห่งไตรลักษณ์คือ อนิจจัง ทุกขัง และอนัตตา และถ่ายทอดให้ผู้ชมได้รับรู้เรื่องราว ของการเกิดขึ้นตั้งอยู่และดับไปเปรียบเสมือนเส้นผมที่อยู่บนร่างกาย มีการงอกยาว หลดรูวง ที่มีความรักความอบอุ่นและความผูกพันระหว่างกัน จึงหยิบยกเอาเส้นผมมาทำการเรียบเรียงด้วยการ มัด เย็บ ปัก ถัก ผูก ร้อย การคลุมห่อเข้าด้วยกันเหมือนต้นไม้ที่งอกเงยขึ้นใหม่ราวกับชีวิตที่ผ่านร้อน ผ่านหนาว เช่นเดียวกันกับคนในครอบครัว ผู้สร้างสรรค์จึงนำแนวคิดการถ่ายทอดผลงานของศิลปะ สร้างสรรค์เป็นผลงานประติมากรรมนุ่ม ที่ให้ผู้ชมสามารถรับรู้ถึงการดูแลเอาใจใส่ ความห่วงใย ที่ได้รับจากคนในครอบครัว

จากที่กล่าวมาทั้งหมดนั้นผู้สร้างสรรค์เกิดความลงตัวทั้งความคิด และกระบวนการสร้างสรรค์ และสามารถเป็นแนวทางที่จะใช้พัฒนาผลงานในลำดับต่อไป

4. วิเคราะห์การสร้างสรรค์และเทคนิควิธีการสร้างสรรค์

การสร้างสรรค์ผลงานชุด “จินตภาพแห่งสายใยความผูกพัน” นั้นเป็นการสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมนุ่มที่ให้ความรู้สึกถึง ความรัก ความเป็นห่วงเป็นใย ความประทับใจในความผูกพันที่ได้รับจากครอบครัว อันเป็นบ่อเกิดแห่งสายใยของความเหนียวแน่น ไม่ว่าวันเวลาจะผ่านไปเพียงใด ไม่เฉพาะแต่ในสายเลือดโดยตรง แต่เชื่อมโยงกับญาติพี่น้องหรือบุคคลที่อยู่ใกล้ชิด อันนำพาซึ่งความรู้สึกให้ผู้สร้างสรรค์รู้สึกอบอุ่นใจทุกครั้ง ที่ได้สนทนากับคนในครอบครัว ทำให้ผู้สร้างสรรค์ได้สร้างสรรค์รูปแบบผลงานที่มีความอ่อนตัว สามารถตอบสนองความรู้สึกได้ดี รวมถึงวัสดุทั้งหมดที่มีความเหนียว ยืดหยุ่น อีกทั้งยังมีสีขาวและผิวสัมผัสที่บอบบางซึ่งเป็นคุณสมบัติที่เหมาะสมตรงตามแนวคิดที่ผู้สร้างสรรค์ต้องการแสดงความรู้สึกของประสบการณ์ที่ดีต่อครอบครัว ด้วยการจัดวางทั้งติดตั้งกับพื้น และกระบวนการห้อยแขวน ทางเทคนิคประติมากรรมนุ่มจากรูปทรงทางการเกษตรที่ครอบครัวประกอบอาชีพ ประกอบขึ้นเป็นประติมากรรมนุ่ม

5. การค้นคว้าและทดลองเทคนิคสร้างสรรค์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์

5.1 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ (Terminal Project ชั้นที่ 1)

ภาพที่ 34 ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์ ผลงานชั้นที่ 1

ชื่อผลงาน	Tree of Cost
ปี พ.ศ.	2564
เทคนิค	พันด้าย
ขนาด	70 x 100 x 70 เซนติเมตร
ที่มา:	ผู้สร้างสรรค์

แนวความคิดผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ (Terminal Project) ชั้นที่ 1

ผลงานชุดนี้เป็นการสร้างสรรค์ผลงานที่แสดงให้เห็นถึงความรักความอบอุ่นที่ได้รับแรงบันดาลใจจากการเกาะกลุ่มรวมกันเป็นครอบครัวของชาวสวนปาล์ม ผลปาล์มที่มีการห่อหุ้มจากเส้นใยเพื่อปกป้องผลไม้ไม่ได้รับการกัดแทะจากสัตว์ต่าง ๆ ให้เห็นถึงการปกป้องดูแลและเอาใจใส่ของคนในครอบครัว ผู้สร้างสรรค์จึงค้นหา ทดลองวัสดุโดยใช้เทคนิควิธีการในการสร้างสรรค์ที่มีความเหมาะสมให้ตรงตามแนวความคิด ผสานกับศิลปะกลุ่มเส้นใย ซึ่งผลงานมีการนำเสนอที่ยังไม่น่าสนใจเท่าที่ควร ผู้สร้างสรรค์จึงทำการศึกษาและทดลอง เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาต่อไป

เทคนิคที่ใช้ในการสร้างสรรค์

การสร้างสรรค์ผลงานชุด “จินตภาพแห่งสายใยความผูกพัน” ในชุดนี้นั้นเป็นผลงานที่ใช้เทคนิคการพันด้ายด้วยเส้นใยสีขาวให้ความรู้สึกถึงความรักอันบริสุทธิ์ที่ญาติพี่น้องมีให้กัน เกิดเป็นรูปทรงของทะลายปาล์มที่มีการซ้อนกัน 2 ชั้นให้มีลักษณะห่อหุ้มโดยมองทะลุผ่านจนเห็นชิ้นด้านใน ทำให้ผลงานมีแสดงลักษณะห่อหุ้ม นุ่มนวลแสดงความรู้สึกดังที่ผู้สร้างสรรค์ต้องการ

วิธีการนำเสนอ

การนำเสนอผลงานจัดแสดงในรูปแบบศิลปะการจัดวาง ลักษณะการติดตั้งแบบห้อยแขวนเพื่อให้ชิ้นงานมีความรู้สึกอ่อนโยนอ่อนนุ่มและเบาสบาย ผู้ชมสามารถชมได้รอบด้านตามลักษณะของผลงาน

ปัญหาในการสร้างสรรค์

ผู้สร้างสรรค์ได้พบปัญหาระหว่างการสร้างสรรค์จากการสร้างชิ้นงานโดยขาดการทดลองติดตั้ง ทำให้การติดตั้งผลงานประกอบกันได้ไม่แนบเนียนเท่าที่ควร ผลงานที่มีความเบาและบอบบางยังเกิดปัญหาและอุปสรรคในการติดตั้งรูปทรงของผลงานให้คงรูปได้ยากเช่นกัน จึงจำเป็นต้องศึกษาเรียนรู้และพัฒนาต่อไป

5.2 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ (Terminal Project) ชั้นที่ 2

ภาพที่ 35 ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์ ผลงานชั้นที่ 2

ชื่อผลงาน	Seedling of Life
ปี พ.ศ.	2564
เทคนิค	พันด้าย
ขนาด	100 x 110 x 100 เซนติเมตร
ที่มา:	ผู้สร้างสรรค์

แนวความคิดผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ (Terminal Project) ขั้นที่ 2

ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ขั้นที่ 2 ผู้สร้างสรรค์มีแนวคิดสืบเนื่องจากขั้นที่ 1 ในการนำผลของปาล์มน้ำมันที่เรียงร้อยเมล็ดชิดติดกันราวกับกลุ่มของครอบครัวที่สนิทแนบแน่น จากรูปทรงเดิมที่มีการเปิดออกของรูปทรงเพียงเล็กน้อย ในขั้นนี้จะมีการเปิดออกของรูปทรงที่มากขึ้น บางส่วนเผยให้เห็นทลายปาล์มด้านในชัดเจน เพื่อสื่อถึงการให้อิสระในการใช้ชีวิตของครอบครัว แม้มีการห่อหุ้มจากเส้นใยที่มีขนาดใหญ่ภายนอกที่ยังคงให้เห็นถึงการปกป้อง ดูแล และการเอาใจใส่ของคนในครอบครัวอันมั่นคงถาวร

เทคนิคที่ใช้ในการสร้างสรรค์

การสร้างสรรค์ผลงานชุด “จินตภาพแห่งสายใยความผูกพัน” ในชุดนี้สร้างสรรค์ผลงานโดยใช้เทคนิคการพันด้าย และเส้นใยพลาสติกสีขาวให้ความรู้สึกถึงความรักอันบริสุทธิ์ที่ญาติพี่น้องมีให้กัน เกิดเป็นรูปทรงของทะเลาะปาล์มที่มีการซ้อนกัน 2 ชั้นให้มีลักษณะห่อหุ้มโดยมองทะลุผ่านจนเห็นชั้นด้านในซึ่งมีขนาดใหญ่และชัดเจนกว่าชั้นแรก

วิธีการนำเสนอ

นำเสนอในรูปแบบศิลปะการจัดวางลักษณะการติดตั้งแบบห้อยแขวน เพื่อให้ชิ้นงานมีความรู้สึกอ่อนโยนอ่อนนุ่มและเบาสบาย โดยผู้สร้างสรรค์พัฒนารูปแบบการติดตั้งและจัดไฟให้มีความดึงดูดสายตามากขึ้นจากชิ้นก่อนหน้า

ปัญหาในการสร้างสรรค์

ลักษณะของผลงานนั้นมีขนาดใหญ่ขึ้นกว่าขั้นที่ 1 และมีความอ่อนตัวและคงรูปได้ยากขึ้น ทำให้การติดตั้งมีความคลาดเคลื่อนค่อนข้างสูง ชิ้นงานด้านในที่มีส่วนยับย่นมีลักษณะแหลมเกี่ยวกับตัวเส้นใยด้านนอก ทำให้ต้องระมัดระวังในการติดตั้งมากขึ้น จึงนำไปวิเคราะห์การจัดวางนำเสนอผลงานในรูปแบบต่อไปที่จะพัฒนาขึ้น จึงจำเป็นต้องศึกษาเรียนรู้และพัฒนาต่อไป

5.3 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ (Terminal Project) ชั้นที่ 3

ภาพที่ 36 ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์ ผลงานชั้นที่ 3

ชื่อผลงาน	Growth with the Flow
ปี พ.ศ.	2564
เทคนิค	พันด้าย
ขนาด	110 x 100 x 110 เซนติเมตร
ที่มา:	ผู้สร้างสรรค์

แนวความคิดผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ (Terminal Project) ขั้นที่ 3

ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ขั้นที่ 3 ผู้สร้างสรรค์มีแนวคิดจากการเดินทางของคนรุ่นใหม่ที่ต้องจากบ้านไปศึกษาต่อหรือหางานทำไกลบ้าน ต่างต้องดิ้นรน ขวนขวาย จนร่างกายอ่อนล้า พลันให้หวนคิดถึงบ้านอันอบอุ่นด้วยรักและความห่วงใย การห่อหุ้มจากเส้นใยถักทอขนาดใหญ่ราวกับการเติบโตของผู้สร้างสรรค์ที่การมองหาทิศทางของชีวิต แล้วมีลูกเล็กที่หลุดร่วงลงสู่พื้นราวกับชีวิตใหม่ที่ต้องออกค้นหาวิถีของตัวเอง แต่ยังคงให้เห็นถึงการปกป้องดูแลและความเป็นห่วงของคนในครอบครัวที่มีไม่เคยเสื่อมคลาย

เทคนิคที่ใช้ในการสร้างสรรค์

สร้างสรรค์ผลงานโดยใช้เทคนิคการพันด้ายสีขาว และเส้นใยพลาสติกใสให้ความรู้สึกถึงความรักอันบริสุทธิ์ที่ญาติพี่น้องมีให้กัน เกิดเป็นรูปทรงของทะเลสาบปาล์มที่มีการซ้อนกัน 2 ชั้นให้มีลักษณะห่อหุ้มโดยมองทะลุผ่านจนเห็นขึ้นด้านใน และมีเรซินใสหล่อเป็นรูปทรงของลูกปาล์มย่อย ๆ ร่วงหล่นลงบนพื้น

วิธีการนำเสนอ

ผลงานชิ้นนี้ผู้สร้างสรรค์นำเสนอในรูปแบบศิลปะการจัดวางลักษณะการติดตั้งแบบห้อยแขวนเพื่อให้ชิ้นงานมีความรู้สึกเบาสบาย และยังติดตั้งชิ้นส่วนเล็ก ๆ ที่เป็นเรซินใสบนพื้นราวกับการเดินทางของชีวิตใหม่กำลังดำเนินไป ยังแฝงความเดียวดายจากการห่างไกลจากบ้านและครอบครัวอันเป็นที่รักไว้ในงาน

ปัญหาในการสร้างสรรค์

จากการสร้างสรรค์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ขั้นที่ 3 นี้พบว่า การประกอบชิ้นส่วนของผลงานนั้นมีความยากมากขึ้น เนื่องจากผู้สร้างสรรค์ใช้วัสดุที่เป็นเรซินเข้ามาประกอบยึดติดกับเส้นด้าย การผสมานรูปทรงจึงค่อนข้างลำบากและหลุดร่วงก่อนการติดตั้ง การแหว่งของชิ้นส่วนเล็กยังสามารถไปพันเกี่ยวกับชิ้นส่วนอื่น ๆ ได้ ซึ่งผู้สร้างสรรค์ต้องใช้ความระมัดระวังในการติดตั้งเป็นอย่างมาก

5.4 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ (Terminal Project) ชั้นที่ 4

ภาพที่ 37 ภาพผลงานเสร็จสมบูรณ์ ผลงานชั้นที่ 4

ชื่อผลงาน	Care to Grow
ปี พ.ศ.	2564
เทคนิค	พันด้าย
ขนาด	แปรผันตามพื้นที่
ที่มา:	ผู้สร้างสรรค์

แนวความคิดผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ (Terminal Project) ขั้นที่ 4

ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ขั้นที่ 4 ผู้สร้างสรรค์มีแนวคิดในการนำต้นอ่อนของปาล์มน้ำมันที่มีลักษณะการผลิใบอ่อน งอกงามเป็นต้นใหม่ สื่อนัยยะของการเจริญเติบโตขึ้นของตัวผู้สร้างสรรค์เอง ภายใต้ร่มเงาของบิดามารดาผู้ล่วงลับจนรู้สึกเปล่าเปลี่ยวอ้างว้าง แต่กลับมีญาติพี่น้องที่คอยรองรับอยู่ด้านล่างราวกับผืนน้ำที่คอยดูดซับความเจ็บปวดไม่ให้ตกกระทบพื้นดินอันกระด้าง คอยให้คำปรึกษาและบรรเทาความอ้างว้างให้เจือจางลง

เทคนิคที่ใช้ในการสร้างสรรค์

ผู้สร้างสรรค์ใช้เทคนิคการสร้างสรรค์ผลงานโดยใช้การพันด้ายสีขาว และแกะสลักไม้เป็นรูปเมล็ดที่แตกต้นอ่อนออกมา สื่อถึงการเติบโตจากธรรมชาติ ความรู้สึกถึงความรักอันบริสุทธิ์ที่ญาติพี่น้องมีให้กัน สร้างเส้นใยให้เกิดรูปทรงของผืนน้ำให้ความรู้สึกอ่อนโยนและแผ่ขยายไปตามแรงกระเพื่อม

วิธีการนำเสนอ

ผู้สร้างสรรค์ได้นำเสนอในรูปแบบศิลปะการจัดวางลักษณะการติดตั้งแบบห้อยแขวนรูปทรงหลักคล้ายกับชิ้นที่ผ่านมา และตั้งرابไปกับพื้นเพื่อให้ชิ้นงานมีความรู้สึกอ่อนโยนอ่อนนุ่ม รวมถึงการรองรับวัตถุที่ตกลงมาลดแรงกระแทกลงทำให้ผู้ชมได้จินตนาการร่วมกับผลงาน ถึงการคอยรองรับเรื่องราวและสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ไม่ว่าดีหรือร้ายให้เบาบางลง

ปัญหาในการสร้างสรรค์

ปัญหาในการสร้างสรรค์ผลงานชิ้นนี้นั้น ผู้สร้างสรรค์พบว่าในการแกะสลักไม้ที่มีชิ้นส่วนเล็ก ๆ สามารถทำให้ชิ้นส่วนแตกหักได้อย่างง่ายดาย การผสมชิ้นส่วนที่มีความต่างกันของวัสดุก็ทำได้ยากเช่นกัน เมื่อติดตั้งชิ้นงานแล้วสถานที่ติดตั้งต้องมีการวางแผน ปัญหาน้ำหนักที่เบาและบางมากจึงทำให้รูปทรงบิดเบี้ยวไปจากที่คาดไว้ ซึ่งผู้สร้างสรรค์ได้แก้ไขด้วยการใช้การชิงโยงหลายทิศทางทุก ๆ ด้านจึงทำให้ชิ้นงานคงรูปได้ แต่ก็ทำให้เส้นใยที่ชิงชิ้นงานก่อนการนำเสนอผลงานได้ในระดับหนึ่ง ชิ้นส่วนของคลื่นน้ำที่วางกับพื้นไม่ได้ยึดติดด้วยเครื่องมือชนิด เมื่อมีลมพัดมาโดนจึงทำให้ตัวชิ้นงานเคลื่อนที่หรือลอยไปกับลมได้

6. วิเคราะห์การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ (Thesis)

6.1 การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ (Thesis)

ภาพที่ 38 ภาพผลงานสร้างสรรค์เสร็จสมบูรณ์ของวิทยานิพนธ์

ชื่อผลงาน	Imagery of Bonds
ปี พ.ศ.	2565
เทคนิค	ปั้นด้วย
ขนาด	แปรรูปตามพื้นที่
ที่มา:	ผู้สร้างสรรค์

แนวความคิดผลงานวิทยานิพนธ์

ในการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์นี้ ผู้สร้างสรรค์ได้แนวความคิดจากการได้รับความรัก ความเอาใจใส่ของคนในครอบครัว ที่ไม่ใช่แม่แต่เป็นบิดาหรือมารดาแต่กลับให้ความอบอุ่นประจุลูก ของตัวเอง แม้ว่าจะไม่ได้รับผลประโยชน์ใด ๆ ตอบกลับจากผู้สร้างสรรค์เลยแม้แต่น้อย ความบริสุทธิ์ใจ ที่มีให้โดยไม่หวังสิ่งตอบแทนประจุผู้บังเกิดเกล้า ผู้สร้างสรรค์จึงต้องการนำความรู้สึกที่ได้รับนั้นมา สร้างสรรค์ให้สามารถรับรู้ถึงความรู้สึกถึงสายใยอันเปี่ยมล้นเชื่อมโยงกัน เต็มเปี่ยมด้วยความรู้สึก อันบริสุทธิ์ โดยผลงานมีขนาดใหญ่และรู้สึกอบอุ่น

เทคนิคที่ใช้ในการสร้างสรรค์

การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ ชุด “จินตภาพแห่งสายใยความผูกพัน” ในชุดนี้สร้างสรรค์ ผลงานโดยใช้เทคนิคการพันด้ายสีขาวให้ความรู้สึกถึงความรักอันบริสุทธิ์ที่ญาติพี่น้องมีให้กันด้วยดี ตลอดมา มีรูปทรงหลักเป็นรูปทรงของผิวนอกทะเลลายปาล์ม แล้วมีต้นอ่อนปาล์มแตกหน่อลอยอยู่ ด้านล่างให้มีลักษณะของการเจริญเติบโต ใช้การวางทับซ้อนกันของเส้นด้ายแสดงลักษณะของ ความผูกพันที่อ่อนโยนรองรับด้านล่างและปกคลุมด้านบนของชิ้นงาน ราวกับการเอาใจใส่ที่ไม่เคย เสื่อมคลายลงเลยแม้จะผ่านวันเวลาไปนานเท่าใด

วิธีการนำเสนอ

ผลงานนำเสนอในรูปแบบศิลปะการจัดวางลักษณะการติดตั้งแบบห้อยแขวน เพื่อให้ชิ้นงาน มีความรู้สึกอ่อนโยนอ่อนนุ่มและเบาสบาย รวมทั้งการติดตั้งบนพื้นเพื่อให้เห็นถึงความผูกพันที่อยู่ ด้วยกันในทุกช่วงเวลา และการจัดแสงที่ให้ความรู้สึกอบอุ่น

ปัญหาในการสร้างสรรค์

ในการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ ผู้สร้างสรรค์พบว่าการสร้างรูปทรงที่มีขนาดใหญ่ จำเป็นต้องมีความต่อเนื่องในการทำ วัสดุและอุปกรณ์ต่าง ๆ จึงจำเป็นต้องมีขนาดที่ใหญ่ตามไป ด้วย การติดตั้งชิ้นงานแบบห้อยแขวนในชิ้นนี้มีการติดตั้งที่ทับซ้อนกันมากกว่าหนึ่งชั้น การวางแผน ในการติดตั้งส่วนประกอบนั้นสำคัญมาก เมื่อผู้สร้างสรรค์ติดตั้งชิ้นงานผิดส่วนจึงทำให้ต้องรื้อชิ้นงาน ก่อนหน้าเพื่อติดตั้งใหม่ ด้วยเส้นใยที่บอบบางและอ่อนยวบทำให้รูปทรงที่ได้ผิดไปจากที่คาดการณ์ไว้ซึ่งเมื่อพิจารณาแล้วทำให้ผู้สร้างสรรค์ต้องปรับรูปแบบไปจากที่คิดไว้ตั้งแต่แรก

6.2 การวิเคราะห์ผลงานวิทยานิพนธ์ ชุด “จินตภาพแห่งสายใยความผูกพัน”

การวิเคราะห์แนวคิดทางวิชาการ เรื่องความผูกพัน

ตารางที่ 11 การวิเคราะห์แนวคิดทางวิชาการ เรื่องความผูกพัน

เรื่อง	การวิเคราะห์
การวิเคราะห์แนวคิดทางวิชาการเรื่องความผูกพัน	ผลงานวิทยานิพนธ์ชุด “จินตภาพแห่งสายใยความผูกพัน” ผ่านทางประติมากรรมนุ่มในงานศิลปะเส้นใย เป็นการสร้างสรรค์ผลงานที่ได้รับมาจากประสบการณ์ตรงของผู้สร้างสรรค์ ซึ่งผู้สร้างสรรค์เองมีโอกาสกลับไปเยี่ยมบ้าน ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่แสนสุขและมีความหมายต่อจิตใจเป็นอย่างมาก ที่ได้ใช้เวลาด้วยกันกับคนในครอบครัวอย่างมีความสุข ได้รับฟังปัญหาพูดคุยเรื่องราว สุข ทุกข์ ก่อเกิดสายใยสัมพันธ์จากการเล่าสู่กันฟังในเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในวันเวลาที่ห่างไกลบ้าน จากประสบการณ์ดังกล่าวจึงทำการศึกษาข้อมูลและทฤษฎีร่วมด้วย เพราะจำเป็นที่ผู้สร้างสรรค์ต้องนำมาใช้ร่วมด้วยกับการสร้างสรรค์ผลงาน โดยการใช้หลักทฤษฎีความรักของเอริค ฟรอมม์ (Erich Fromm) และ ทฤษฎีความผูกพันของจอห์น โบลบี (John Bowlby) โดยการศึกษาทฤษฎีดังกล่าว ทำให้เข้าใจกลไกของความผูกพันที่บุคคลมีต่อกัน และผลของการได้รับความรักความอบอุ่นจากครอบครัวที่ผู้สร้างสรรค์ได้รับ ทำให้การดำเนินชีวิตเป็นไปในทางทิศทางที่ดี

ที่มา: ผู้สร้างสรรค์

การวิเคราะห์แนวคิดทางวิชาการ เรื่องทฤษฎีความรัก

ตารางที่ 12 การวิเคราะห์กรอบทฤษฎีคิดวิเคราะห์ทฤษฎีความรัก

เรื่อง	การวิเคราะห์
การวิเคราะห์กรอบทฤษฎีคิดวิเคราะห์ทฤษฎีความรัก	ผลงานวิทยานิพนธ์ “จินตภาพแห่งสายใยความผูกพัน” ผ่านงานประติมากรรมนุ่ม ได้นำแนวคิดของทฤษฎีความรักของแอร์ิค ฟรอมม์ โดยความรักเป็นเรื่องของการเรียนรู้วิธีที่จะมีชีวิตอยู่ได้ของมนุษย์อย่างหนึ่ง เช่นเดียวกับการเรียนรู้ศิลปะวิทยาการต่าง ๆ ทั้งทางทฤษฎีและทางปฏิบัติซึ่งต้องได้รับความใส่ใจเป็นอย่างมาก ซึ่งในปัจจุบันผู้คนมักโหยหาความรักกันเป็นอย่างสูง แอร์ิค ฟรอมม์ เสนอว่า “มนุษย์ทุกช่วงวัยเผชิญหน้ากับปัญหาเดียวกัน คือ การเอาชนะความโดดเดี่ยวเพื่อการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างไร จะก้าวข้ามพ้นการใช้ชีวิตตัวคนเดียวและพบกับความเข้าอกเข้าใจจากผู้อื่นได้อย่างไร” (Erich From, 2000, p. 25) เขาเห็นว่าความรักคือคำตอบสำหรับปัญหาการดำรงอยู่ของมนุษย์ ซึ่งจริง ๆ แล้วความรักไม่ใช่แค่อารมณ์แต่เป็นกิจกรรมที่เราตั้งใจให้อีกฝ่ายได้รับรู้ถึงความรู้สึกที่เราตั้งใจจะรัก เป็นการให้มากกว่าการมุ่งจะได้รับ หากได้รับความรักกลับมาย่อมมาจากผลที่เราได้ให้ไป อีกทั้งคนที่จะสามารถมอบความรักให้กับคนอื่นได้ย่อมมีจิตใจที่เปี่ยมล้นด้วยความดีงาม อีกทั้งความรักเป็นการสร้างวินัยอย่างหนึ่งในการฝึกความอดทน เอาใจใส่ซึ่งกันและกัน เป็นการเสียสละอย่างหนึ่งให้อาชนะใจตัวเองพร้อมเรียนรู้ในสิ่งต่าง ๆ อย่างเป็นกลางมีเหตุมีผล ความรักยังคงเป็นอีกกลไกหนึ่งของการขับเคลื่อนให้ใครสักคนได้มีพลังในการดำเนินชีวิต ไม่ว่าในยามมีความทุกข์หรือความสุขอำนาจแห่งความรักก็จะนำพาสิ่งเหล่านั้นไปในทิศทางตามที่ผู้คนที่ต้องการ

ที่มา: ผู้สร้างสรรค์

ตารางที่ 13 การวิเคราะห์กรอบทฤษฎีจิตวิเคราะห์ทฤษฎีความผูกพัน

เรื่อง	การวิเคราะห์
การวิเคราะห์กรอบทฤษฎีความผูกพัน	ผลงานวิทยานิพนธ์ “จินตภาพแห่งสายใยความผูกพัน” ผ่านงานประติมากรรมนุ่ม โดยการใช้หลักทฤษฎีความผูกพันของจอห์น โบลบี (John Bowlby) โดยพื้นฐานของมนุษย์เมื่อเกิดมาแล้วเราสามารถผูกพันกับใครคนไหนก็ได้ จอห์น โบลบี เริ่มต้นโดยให้ข้อสังเกตว่า “สิ่งมีชีวิตที่มีระดับวิวัฒนาการชาติพันธุ์ที่ต่างกัน จะมีพฤติกรรมทางสัญชาตญาณที่ไม่เหมือนกัน เริ่มตั้งแต่พฤติกรรมสะท้อนแบบง่าย ๆ เป็นรูปแบบการกระทำเฉพาะจนกระทั่งถึงพฤติกรรมที่มีแผนซับซ้อน” (Duschinsky Landa, 2013, 326 – 338) แต่ความผูกพันนั้นจะแตกต่างกันไปในแต่ละคนตามลักษณะของความสัมพันธ์ เช่นในวัยเด็กเราจะมีพฤติกรรมที่จะเข้าไปอยู่กับคนที่คุ้นเคยเมื่อตกใจหรือหวาดกลัว ทั้งหมดนี้ล้วนแล้วอยากได้รับความปลอดภัยจากบุคคลเหล่านั้น ความผูกพันที่เกิดขึ้นล้วนสร้างมาจากประสบการณ์ที่ได้รับจาก 4 หมวดความผูกพัน คือ แบบมั่นคง (Secure Attachment), แบบวิตกกังวล-คละ (Anxious - Ambivalent Attachment) แบบวิตกกังวล - หลีกเลียง (Anxious - Avoidant Attachment) แบบไม่มีระเบียบ (Aisorganized Attachment) เช่นเดียวกับในอดีตกาลที่มนุษย์โบราณเกาะรวมกลุ่มกันเพื่อรอดชีวิตจากอันตรายที่มีอยู่มากมายในสิ่งแวดล้อม รวมถึงการไม่ลงรอยกันหรือมีความคิดเห็นที่แตกต่างที่อาจทำให้ความสัมพันธ์สั่นคลอน ก็ย่อมทำให้อีกฝ่ายรับรู้หรือรู้สึกได้ จึงสามารถปรับความรู้สึก และความเข้าใจกัน

ตารางที่ 13 การวิเคราะห์กรอบทฤษฎีคิดวิเคราะห์ทฤษฎีความผูกพัน (ต่อ)

เรื่อง	การวิเคราะห์
	ไม่ให้เกิดปัญหาในระยะยาวซึ่งความสัมพันธ์ในหมู่ญาติพี่น้องที่ดียอมทำให้เกิดพัฒนาการทางสังคม แม้แต่การควบคุมอารมณ์ก็จะทำได้ดีมีโอกาสที่เด็กจะมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมที่ดีขึ้นได้

ที่มา: ผู้สร้างสรรค์

ตารางที่ 14 การวิเคราะห์แนวคิดศิลปะเส้นใย

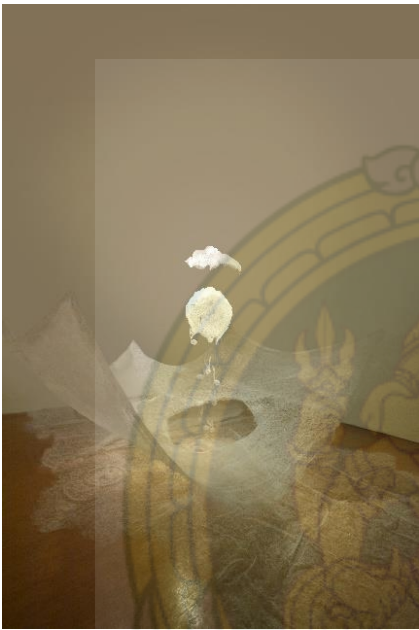
เรื่อง	การวิเคราะห์
การวิเคราะห์แนวคิดการทำขนมลาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างสรรค์ผลงาน	ผลงานวิทยานิพนธ์ “จินตภาพแห่งสายใยความผูกพัน” ผ่านงานประติมากรรมนุ่ม โดยได้รับแรงบันดาลใจจากการทำขนมลา จากความประทับใจในวัยเยาว์ของผู้สร้างสรรค์ที่ชื่นชอบขนมลาเป็นอย่างมาก ขนมลา ทำจากแป้ง น้ำตาล ไข่แดง เป็นขนมที่แสดงถึงศิลปะการทำอาหารที่ประณีต บรรจง ที่ทำจากแป้งข้าวเจ้า ผสมน้ำผึ้ง หรือน้ำตาลโตนด แล้วค่อยๆ หยอดผ่านอุปกรณ์ที่มีรูขนาดเล็ก ลงบนกระทะที่มีความร้อนระดับกลาง เพื่อคงรูปเส้นใยขนมให้แผ่ออก เกิดเป็นโครงสร้างเส้นใยที่สอดผสานกลมกลืนกันเช่นเดียวกับการสร้างสรรค์ผลงานของผู้สร้างสรรค์ที่ใช้เส้นใยธรรมชาติ มาชุปกาวและก่อร่างโครงสร้างรูปทรงสอดคล้องกับวิธีการทำขนมลา รวากับญาติพี่น้องที่รวมกันเป็นปึกแผ่น ด้วยการประคับประคอง อุ้มชู ชูปลี้อยู่ทับซ้อนของเส้นใยนี้จึงทำการศึกษาวิธีทำขนมลา

ตารางที่ 14 การวิเคราะห์แนวคิดศิลปะเส้นใย (ต่อ)

เรื่อง	การวิเคราะห์
การวิเคราะห์แนวคิดศิลปะเส้นใย	ผลงานวิทยานิพนธ์ “จินตภาพแห่งสายใยความผูกพัน” ผ่านงานประติมากรรมนุ่ม ได้ใช้วัสดุที่เป็นเส้นใยขนาดเล็ก เพื่อแทนสายสัมพันธ์รักที่ได้รับจากครอบครัว เส้นใยที่เลือกใช้นั้นเป็นเส้นใยที่ได้จากเส้นใยธรรมชาติ ร่วมกับการใช้เส้นใยสังเคราะห์ เพราะเส้นใยสังเคราะห์นั้น มีความแข็งแรงกว่าเส้นใยธรรมชาติ ทนต่อแรงดึง แรงบิด แรงผูก และมีความลื่นตัว ไม่พันกันง่ายเช่นเส้นใยธรรมชาติที่มีความอ่อนแอ ผิด ขาดง่ายจากที่กล่าวมานั้น ผู้สร้างสรรค์จึงได้นำเอาเส้นใยธรรมชาติร่วมกับเส้นใยสังเคราะห์เพื่อให้โครงสร้างผลงานเกิดความคงทนถาวร ง่ายต่อการจัดเก็บและสีของเส้นใยสังเคราะห์นั้น ในระยะเวลานานจะไม่เกิดการเปลี่ยนสี ต่างจากเส้นใยธรรมชาติที่มักเปลี่ยนสี เป็นสีน้ำตาลอ่อน เมื่อผ่านเวลาไปนาน การพัฒนาการสร้างสรรค์ให้สอดคล้องกับแนวคิดนั้น จึงจำเป็นต้องเลือกเส้นใยที่มีสีขาว บริสุทธิ์เพื่อแทนค่าความรักที่ครอบครัวมีให้เป็นความรักที่ปราศจากการเคลือบแฝง ไม่ต้องการสิ่งตอบแทน เป็นการให้โดยบริสุทธิ์ใจ สีขาวจึงเป็นการแทนค่าอารมณ์ความรู้สึกที่ลึกซึ้ง เป็นสัญลักษณ์แทนความรักอันบริสุทธิ์ ทั้งหมดเพื่อนำเสนอสายใยความผูกพันของคนในครอบครัว ที่มีให้กันอย่างต่อเนื่อง ยาวนานและไม่มีวันสิ้นสุด ซึ่งศิลปะจากเส้นใยสามารถอธิบายลักษณะที่สร้างผลงานได้ดี การผสมผสานกันของเส้นใยที่บอบบางจนเกิดเป็นรูปร่างและรูปทรง จนสามารถก่อรูปขึ้นมาได้ประจักษ์กับคนในครอบครัวที่ร่วมฝ่าฟันอุปสรรคที่ผ่านมามีด้วยกัน

ที่มา: ผู้สร้างสรรค์

ตารางที่ 15 การวิเคราะห์แนวคิดศิลปะจัดวาง (Installation)

เรื่อง	การวิเคราะห์
การวิเคราะห์แนวคิดศิลปะจัดวาง 	จากแนวคิดการใช้เส้นใยนำมาสร้างสรรค์ผลงานด้วยการสาน พัน โดยการนำเสนอด้วยการติดตั้งผลงานแนวคิดศิลปะจัดวางที่ผันแปรตามพื้นที่ โดยครอบคลุมพื้นที่ในการจัดแสดงที่มีขนาดใหญ่ เพื่อให้ผู้ชมสามารถเดินชมรอบผลงานได้ โดยคำนึงถึงการจัดบรรยากาศด้วยการติดตั้งห้อยแขวนจากผนัง เพดานสะท้อนความอ่อนโยน เบาบาง ประณีต อ่อนโยน ที่แผ่ออกมาโดยรอบของผลงาน การทับซ้อนและห่อหุ้มกันเองของชิ้นงานสะท้อนให้เห็นถึงการดูแล ปกป้อง และคอยสนับสนุน ให้เกิดความรู้สึกรัก ที่อบอุ่น ด้วยสายใยความผูกพันจากคนในครอบครัว โดยคำนึงถึงการจัดวางรูปทรงให้มีความเชื่อมโยงกัน โอบอุ้ม หุ้มห่ม ปกป้อง ประดุจสายใยความสัมพันธ์จากแม่สู่ลูกสร้างบรรยากาศเป็นส่วนหนึ่งในการนำเสนอด้วยการกำหนดแสง ตามแนวคิดของศิลปะจัดวางที่เน้นอารมณ์ความรู้สึกอันเกิดจากบรรยากาศ ที่เกิดจากการรวมตัวกันของรูปทรงที่สะท้อนการจินตนาการต่อของผู้ชม อารมณ์และรู้สึกนึกคิดที่ถ่ายทอดออกมาโดยผู้สร้างสรรค์

ที่มา: ผู้สร้างสรรค์

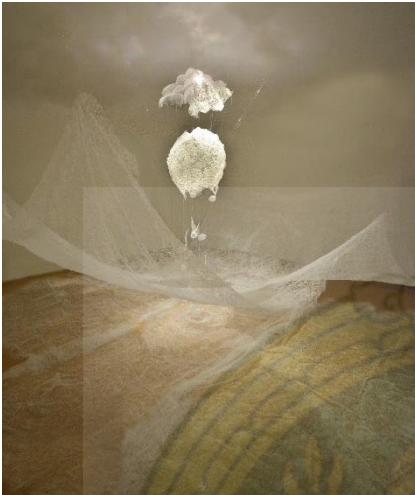
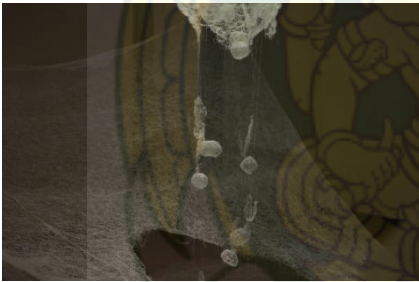
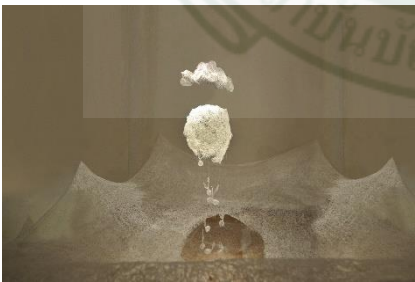
การวิเคราะห์แนวคิดตามหลักทัศนธาตุ

ตารางที่ 16 การวิเคราะห์เส้น

เรื่อง	การวิเคราะห์
การวิเคราะห์เส้น (1) (2)	ทิศทางของเส้นที่นำมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานโดยมีลักษณะของเส้นที่สอดคล้องกับรูปทรง โดยการใช้เส้นโค้งรองรับตัวงานด้านล่างเพื่อให้ความรู้สึกอ่อนโยน โดยใช้หลักการกระเพื่อมของน้ำ (1) เมื่อสิ่งใดตกกระทบลงบนผิวน้ำแม้มีความแรงเท่าใด ความอ่อนไหว นุ่มนวล และเบาบางของผิวน้ำก็จะซับแรงไม่ให้ตกกระแทกจนทำให้วัตถุนั้นเสียหายหรือเจ็บปวดจนเกินไป โดยเปรียบเสมือนญาติพี่น้องที่คอยโอบอุ้ม ห่วงหาอาทร คอยให้กำลังใจอยู่ไม่ห่าง ไม่ว่าจะเป็นปัญหาเล็ก หรือใหญ่ที่ถาโถมเข้ามาในชีวิตของเรามากมายขนาดไหน ก็สามารถผ่านไปได้ทุกครั้ง เพราะมีกำลังใจที่ดีเป็นอย่างมากจึงทำให้มีกำลังใจที่แข็งแกร่ง (2) การเชื่อมโยงระหว่างรูปทรงใช้เส้นที่เป็นอิสระแสดงถึงการไม่ยึดติดภายในกรอบจำกัดต่าง ๆ การมอบโอกาสให้ผู้สร้างสรรค์ได้ใช้ชีวิตแบบที่พอใจ ไม่มีข้อแม้ใด ๆ แม้ว่าจะยังคอยตักเตือนไม่ให้ออกนอกกลุ่มนอกทางอย่างสม่ำเสมอ ด้วยความห่วงใยก็พร้อมสนับสนุนในทุกย่างก้าวที่ดำเนินไปของชีวิต ไม่ขัดขวางแนวความคิดหรือกิจกรรมที่อยากทำ รวมถึงส่งเสริมให้สิ่งเหล่านั้นพัฒนาไปในทิศทางที่ดียิ่งขึ้น

ที่มา: ผู้สร้างสรรค์

ตารางที่ 17 การวิเคราะห์รูปทรงและขนาด

เรื่อง	การวิเคราะห์
การวิเคราะห์รูปทรงและขนาด (1) (2) (3)	การวิเคราะห์รูปทรงและขนาดของผลงานรูปทรงที่นำมาสร้างสรรค์เป็นรูปทรงที่ได้แรงบันดาลใจมาจากต้นปาล์มอันเป็นต้นไม้ที่เป็นอาชีพหลักของครอบครัว โดยผู้สร้างสรรค์เลือกใช้เฉพาะทลายปาล์ม เพราะเป็นสัญลักษณ์ของการรวมกลุ่มเป็นกลุ่มก้อน เป็นรูปทรงที่เกาะกันแน่นเหมือนสายสัมพันธ์ของคนในครอบครัว ทำให้ทลายปาล์มเป็นรูปทรงที่มีความหมายต่อตัวผู้สร้างสรรค์โดยนำรูปทรงทลายปาล์มมาถอดแบบด้วยการใช้เส้นใยสร้างรูปทรงที่อ่อนเบา อ่อนนุ้ย ด้วยการจำลองทลายปาล์มเท่าขนาดจริงที่เพื่อรายละเอียด เสมือนจริง แต่บางเบา ล่องลอย บนโครงสร้างของแผ่นรองรับคล้ายผ้าไหม (ภาพ 1) รูปทรงถูกจัดวางคล้ายหยดน้ำ เพื่อสะท้อนถึงพลังแห่งชีวิต เมื่อหยดน้ำรินลงบนพืชพันธุ์ต่าง ๆ ก็จะไปสู่ความเจริญงอกงาม เปรียบเหมือนความสัมพันธ์อันดีของคนในครอบครัวที่มีให้กันก็จะเติมเต็มพลังให้ต่อสู้กับปัญหาที่เกิดขึ้นได้ (ภาพ 2) รูปทรงหลักด้านในที่เป็นรูปทรงจากธรรมชาติ อีกทั้งรูปทรงกลมยังให้ความรู้สึกไร้กังวลสบายใจ วงกลมยังทำให้สบายตาม่อนคลาย ไม่ติดขัด สื่อให้เห็นถึงความราบรื่นสดชื่นและสดใสจากการมีครอบครัวที่ดี คนในครอบครัวมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ รวมถึงการปกป้องดูแล (ภาพ 3) มีรูปทรงย่อยของเมล็ดที่กำลังเจริญงอกงาม มีการปกคลุมด้วยด้าย สายใยด้านบนเป็นลักษณะคล้ายรั้วราวกับบ้านที่คอยดูแลคนในครอบครัว คอยปกป้อง ค้ำค้ำ

ตารางที่ 17 การวิเคราะห์รูปทรงและขนาด (ต่อ)

เรื่อง	การวิเคราะห์
	คุ่มฝน และเป็นพื้นที่ของความทรงจำอันดีงาม รูปทรงด้านล่างมีการรองรับในลักษณะการผ่อน น้ำหนัก หากมีรูปทรงใดหลุดร่วงลงมาก็จะไม่ตกลง พื้นได้อย่างรุนแรง ประดุกครอบครวที่คอยให้ คำปรึกษาต่าง ๆ ไม่ให้เปล่าเปลี่ยวเดียวดาย หรือพบเจอปัญหาอย่างล่ำฟ้าง พร้อมทั้งจะก้าวเดินไปสู่วันข้างหน้าด้วยกัน แม้ว่าในวันนี้ทุกคนจะต้องแยกย้ายกันไปเติบโต ก็ยังคงคอยเป็นห่วงเป็นใยและติดต่อกันอยู่เสมอ รวมถึงการถ่ายทอดสิ่งดีงามสู่สมาชิกรุ่นต่อไป

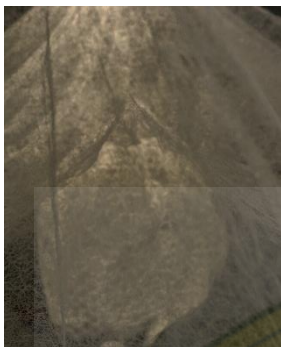
ที่มา: ผู้สร้างสรรค์

ตารางที่ 18 การวิเคราะห์สี

เรื่อง	การวิเคราะห์
การวิเคราะห์สี 	ลักษณะผลงานเป็นสีขาวล้วนแสดงให้เห็นความรักอันบริสุทธิ์ของคนในครอบครัวที่มีให้กัน โดยไม่หวังผลประโยชน์หรือผลตอบแทนใด มีผลในการส่งเสริมให้อาชนะอุปสรรคและปัญหา คงไว้ซึ่งความปรารถนาในสิ่งที่ดีให้กันเสมอ ดังยุคฟื้นฟูศิลปวิทยาการที่ศิลปินต่างพากันเชื่อว่างานศิลปะ และสถาปัตยกรรมนั้นมีสีขาวสะอาด เป็นสีแห่งความดี ความงาม และความบริสุทธิ์ ผุดผ่อง สีขาวและคนขาวยังมีความหมายถึงตัวแทนพระเจ้าที่จะนำความเจริญไปยังส่วนที่ป่าเถื่อนของโลก สะท้อนกับสีขาวในพระพุทธศาสนาที่นำไปสู่ความสะอาด สว่าง สงบ อันปราศจากสิ่งรบกวนที่ก่อให้เกิดความขุ่นมัวในจิตใจของคนในครอบครัว ปรารถนาส่งมอบแต่สิ่งดีงามให้กันและกัน

ที่มา: ผู้สร้างสรรค์

ตารางที่ 19 การวิเคราะห์พื้นผิว

เรื่อง	การวิเคราะห์
การวิเคราะห์พื้นผิว 	พื้นผิวในการสร้างสรรค์ผลงาน มีลักษณะโปร่ง มองทะลุผ่านอีกด้านหนึ่งได้เส้นใยที่สอดประสาน ให้ความรู้สึกอ่อนนุ่มโปร่งเบา อีกทั้งพื้นผิวที่โปร่งทะลุ ยังสอดคล้องกับความรู้สึกที่จับต้องไม่ได้ที่ล่องลอยแทน ความรู้สึกห่างไกลบ้าน การสร้างสรรค์ด้วยความตั้งใจ ให้การทำพื้นผิวที่โปร่งนี้ ให้เห็นถึงความคิดถึง อ่อนโยน และความเบาบางของผลงาน รวากับ กาลเวลาที่ผ่านไปอยู่ตลอดเวลา การจากบ้านมาไกล นั้นเพื่อทำงานและศึกษาหาความรู้ แล้วเฝ้ารอวันที่จะได้กลับไปบ้าน ทานข้าว ทำกิจกรรมร่วมกันกับคน ในครอบครัวอันเป็นที่รักอีกเช่นวันวาน

ที่มา: ผู้สร้างสรรค์

ตารางที่ 20 การวิเคราะห์พื้นที่ว่างและแสง

เรื่อง	การวิเคราะห์
การวิเคราะห์พื้นที่ว่างและแสง 	นอกจากรูปทรงกลมของชิ้นงานหลักตรงกลาง มีความโปร่งเบาสบาย ให้ความรู้สึกปลอดภัยแล้วนั้น ชิ้นงานย่อยที่ประกอบขึ้นประจวบบุคคลในครอบครัวที่ อาศัยและเติบโตไปด้วยกันยังนำเสนอพื้นที่โดยรอบ ชิ้นงาน ที่มีการเปิดโล่งให้เหมือนกับความเป็นอิสระของ คนในครอบครัวที่มีให้กัน ช่องว่างที่เหมาะสมย่อมไม่ทำให้อึดอัดจนเกินไป เช่นเดียวกันกับช่องว่างที่มีให้กัน คนในครอบครัวก็เช่นเดียวกัน เมื่อมีการช่วยเหลือ ปลอดภัย หรือแม้แต่ความหวังดีหากมากเกินไป

ตารางที่ 20 การวิเคราะห์พื้นที่ว่างและแสง (ต่อ)

เรื่อง	การวิเคราะห์
การวิเคราะห์เทคนิคและวิธีการนำเสนอ 	ย่อมไม่ส่งผลดี ซ้ำยังอาจทำให้อีกฝ่ายรู้สึกไม่เป็นตัวของตัวเอง เหมือนรูปทรงในชิ้นงาน หากติดตั้งชิดกันเกินไป ย่อมเบียดบังชิ้นงานอื่นจนขาดความงาม ทำให้การนำเสนอความผูกพันที่ไม่แน่นอนจนดำเนินชีวิตได้ลำบากนี้สะท้อนความพอดีของเรื่องราว แสงที่สะอาดสว่างนุ่มนวลให้เห็นทั้งชิ้นงานส่งผลให้ความรู้สึกสบายใจ ปลอดภัย แล้วเมื่อผู้ชมยืนมองอยู่ในระยะใกล้หรือไกลก็สามารถรับรู้ถึงความรู้สึกถึงผลงานได้ ไม่อึดอัดเหมือนแสงเข้มจัดสว่างจัดที่ทำให้เกิดความรู้สึกน่ากลัว ทนทุกข์ทรมาน อีกทั้งแสงที่จัดยังมีความสว่างในระดับที่พอดีกับการมองเห็นที่มนุษย์สามารถรับรู้ได้ ไม่สว่างจ้าจนเมื่อถอยออกจากงานแล้วมองไม่เห็น

ที่มา: ผู้สร้างสรรค์

ตารางที่ 21 การวิเคราะห์เทคนิคและวิธีการ

เรื่อง	การวิเคราะห์
การวิเคราะห์เทคนิคและวิธีการนำเสนอ 	การสร้างสรรค์ผลงานโดยใช้เทคนิคการพันด้ายสีขาวนี้เลือกใช้เส้นใยธรรมชาติและเส้นใยสังเคราะห์สีขาวในการนำเสนอเรื่องราวสายใยสัมพันธ์อันดีที่ผู้สร้างสรรค์ได้รับจากคนในครอบครัว โดยมีภาพเป็นตัวเชื่อมประสานให้เส้นใยยึดเกาะ จนก่อเป็นรูปทรงที่แข็งแรงขึ้นได้ เหมือนญาติพี่น้องที่เกาะกลุ่มส่งเสริมซึ่งกันและกัน ประดุกาวที่ยึดเกาะใจให้สามารถผ่านพ้นอุปสรรคน้อยใหญ่ไปได้ ให้ความรู้สึกถึงความรักอันบริสุทธิ์ที่ญาติพี่น้องมีให้กัน มีรูปทรงหลักเป็นรูปทรงของผิวนอกทะเลลายปาล์มเรียงกันเป็นแพเหมือนญาติ

ตารางที่ 21 การวิเคราะห์เทคนิคและวิธีการ (ต่อ)

เรื่อง	การวิเคราะห์
การวิเคราะห์เทคนิคและวิธีการนำเสนอ 	ผู้ใหญ่ที่มีความโอบอ้อมอารี แล้วมีต้นอ่อนปาล์มแตกหน่อเจริญเติบโตลอยอยู่ด้านล่างรูปทรงหลักมีลักษณะของการงอกงามของชีวิตใหม่ที่แยกออกมาจากครอบครัวเดิมเหมือนตัวผู้สร้างสรรค์ที่ต้องก้าวไปข้างหน้า ใช้การวางทับซ้อนกันของเส้นด้ายแสดงลักษณะของความผูกพันที่อ่อนโยน การพันด้ายเป็นแผ่นรองรับด้านล่างและปกคลุมด้านบนของชิ้นงานราวกับการเอาใจใส่ที่ไม่เคยเสื่อมคลายลงเลยแม้จะผ่านวันเวลาไปเพียงใด ส่งความรู้สึกและความรักผูกพัน สายใยสัมพันธ์อันดีจากรุ่นสู่รุ่น จนนำไปสู่การสร้างสังคมที่น่าอยู่ต่อไป

ที่มา: ผู้สร้างสรรค์

สรุป

จากการสร้างสรรค์ผลงานชุด “จินตภาพแห่งสายใยความผูกพัน” ผ่านทางผลงานประติมากรรมนุ่ม ภายใต้แนวคิดกรอบทฤษฎี ทฤษฎีความรัก ทฤษฎีความผูกพัน และอิทธิพลจากการทำขนมลา แนวคิดศิลปะเส้นใย ร่วมกับการศึกษาศิลปนิพนธ์ศึกษาที่สร้างสรรค์ผลงานในแนวทางการใช้เส้นใย ในการสร้างสรรค์ผลงานให้มีความสอดคล้องกับแนวคิดของผู้สร้างสรรค์ด้วยลักษณะผลงานประติมากรรมนุ่ม แสง และบรรยากาศ ที่สะท้อนความประทับใจ ความรักความอบอุ่นที่ผู้สร้างสรรค์ได้รับจากความผูกพันของคนในครอบครัว และเพื่อให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่นำเสนอต่อการรับรู้ของผู้ชมนำไปสู่ “จินตภาพแห่งสายใยความผูกพัน”

จากที่กล่าวข้างต้นผู้สร้างสรรค์ได้แก้ไขปัญหา ด้านแนวความคิด โดยการเลือกเนื้อหาที่ได้รับมาจากประสบการณ์ตรง ที่ผู้สร้างสรรค์เกิดและเติบโตในจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยครอบครัวมีอาชีพทำสวนปาล์ม ปาล์มจึงเป็นพืชที่ผูกพันกับผู้สร้างสรรค์ตั้งแต่เล็กจนโต เป็นอาชีพที่สร้างรายได้

เลี้ยงครอบครัว ดังนั้น ผู้สร้างสรรค์จึงเลือกใช้ต้นไม้ ผลไม้ ต้นอ่อน มาสร้างเป็นสัญลักษณ์แทน นอกจากนั้นได้ทำการทดลองเทคนิคการเลือกเส้นใย หลายประเภท อาทิเช่น เส้นใย ฝ้าย ป่าน โพลีเอสเตอร์ พลาสติกเอบีเอส เอ็นไอ ลวด พบว่าวัสดุหลายประเภทมีคุณลักษณะเฉพาะที่ไม่สอดคล้องกับแนวคิด มีเพียงเส้นใยฝ้ายและเส้นใยสังเคราะห์ที่เลียนแบบเส้นใยธรรมชาติ เท่านั้นที่เมื่อทดลองมาสร้างสรรค์ผลงานแล้วให้ความรู้สึกที่อ่อนโยน นุ่มนวล ส่งผลทางความรู้สึกที่อบอุ่น ทางความรู้สึก การศึกษาและค้นคว้า ข้อมูลในการสร้างสรรค์ผลงานอย่างมีระบบส่งผลให้ผู้สร้างสรรค์ได้พบปัญหา ในระหว่างการสร้างสรรค์ คือ การคงรูปของรูปทรงให้ตรงตามแนวคิด การติดตั้ง การจัดวาง องค์ประกอบของรูปทรงให้สัมพันธ์กับพื้นที่ที่กำหนด ผู้สร้างสรรค์จึงทำการพัฒนาภาพร่าง ที่ชัดเจน และทดลองสร้างแบบจำลองเพื่อลดข้อผิดพลาดในการติดตั้ง รวมถึงการนำเสนอที่จำเป็นต้องใช้แสงไฟ ที่มีความอ่อนโยน ด้วยแสงสีเหลือง ในปริมาณแสงที่กำหนดขึ้นร้อยละ 30 เพื่อเป็นการสร้างอารมณ์ ความรู้สึกให้เกิดขึ้นในตัวผลงาน กระบวนการสร้างสรรค์ เทคนิควิธีการ และการนำเสนอผลงาน จนสามารถพัฒนาให้ผลงานมีความสมบูรณ์ เพื่อเป็นประโยชน์กับผู้ชม ได้เกิดประสบการณ์ทางความคิด ในจินตนาการและช่วยกระตุ้นแนวคิดที่ครอบครัวสามารถเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการสร้างสรรค์สังคม ไปในทิศทางที่ดีขึ้นได้

บทที่ 5

สรุปผลงานสร้างสรรค์

การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้ ผู้สร้างสรรค์ได้สร้างสรรค์ผลงานด้วยเทคนิค ประติมากรรมนุ่ม ในหัวข้อ “จินตภาพแห่งสายใยความผูกพัน” แสดงถึงแง่มุมความรักความห่วงใย ที่ครอบครัวมีให้กัน เป็นผลงานที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจาก “ความผูกพัน” ซึ่งความรักความผูกพัน ความอบอุ่นอันบริสุทธิ์ที่ผู้สร้างสรรค์ได้รับจากครอบครัวนั้น เชื่อมโยงถึงวัสดุที่มีการถักสาน เกาะเกี่ยว เส้นใยเส้นเล็ก ๆ แต่ละเส้นที่มีความอ่อนแอบบบาง เมื่อเกาะเกี่ยวกันเป็นจำนวนมากก็สามารถ สร้างความแข็งแรงให้กับรูปทรงได้ เพื่อกระตุ้นให้ผู้คนตระหนักถึงคุณค่าของความรักความผูกพัน ของคนในครอบครัว อันเป็นพื้นฐานสำคัญแห่งชีวิตที่คอยบ่มเพาะให้จิตใจอิ่มเอมด้วยความรัก ส่งผล ให้มีแนวทางการดำเนินชีวิตที่ดีงาม ผู้วิจัยใช้กระบวนการตามทฤษฎีความรักของเอริค ฟรอมม์ (Erich Fromm) และ ทฤษฎีความผูกพันของจอห์น โบลบี้ (John Bowlby) ซึ่งสามารถอธิบาย ความสำคัญของความผูกพันอันมากเกินกว่าจะจินตนาการได้ หากสถาบันครอบครัวมีความผูกพัน อันดีที่กระตุ้นเตือนให้ผู้คนตระหนักถึงการมีน้ำใจ เสียสละ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แล้ว และมีความรัก ให้ไปจนถึงผู้คนส่วนรวม

จากที่กล่าวมานั้น ผู้สร้างสรรค์ได้ทดลองค้นคว้ากระบวนการคิด กระบวนการสร้างสรรค์ อย่างเป็นระบบ เพื่อสร้างสรรค์ผลงานขึ้นมาจากประสบการณ์ ส่งผลให้เกิดผลงานที่มีความเฉพาะตัว ตรงตามแนวคิดมากที่สุด รวมถึงการนำเสนอผลงานที่แสดงให้เห็นให้ผู้คนตระหนักถึงคุณค่า ความดีงาม ที่เกิดขึ้น จากความผูกพันอันดีที่มีให้กัน

1. สรุปแนวความคิดผลการศึกษาศึกษาการสร้างสรรค์

จากสภาพแวดล้อมในสังคม ครอบครัวคือบ้านหลังแรกที่ก่อกำเนิดชีวิต ได้เกิดและเติบโตอยู่ท่ามกลางวิถีชีวิตที่อบอุ่น เป็นสายสัมพันธ์ที่แนบแน่นจากสายโลหิต ส่งถ่ายสู่จิตใจของบุคคลในครอบครัวทุกคน ซึ่งในปัจจุบันที่มีการแข่งขันสูงขึ้น ก่อให้เกิดความกดดัน เพื่อแก่งแย่งแข่งขัน เอารอดเอาเปรียบ หวังเพียงได้มาซึ่งสิ่งที่ต้องการ ทำให้ร่างกายและจิตใจเหนื่อยล้า ทดท้อ จนในที่สุดมนุษย์ก็จะต้องหากำลังใจมาเติมเต็ม จากการที่ต้องจากบ้านมาใช้ชีวิตในเมืองหลวงที่เต็มไปด้วยผู้คนนานนับปี กว่าจะได้มีโอกาสกลับไปเยี่ยมบ้าน ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่แสนสุขและมีความหมายต่อจิตใจเป็นอย่างมาก ที่ได้ใช้เวลาร่วมกันกับคนในครอบครัวอย่างมีความสุข จากปัญหาดังกล่าว ผู้สร้างสรรค์จึงต้องการสร้างสรรค์ผลงานที่แสดงออกให้เห็นถึงคุณค่าของสายใยรักของครอบครัว

2. สรุปทฤษฎีที่ใช้ในการสร้างสรรค์

การสร้างสรรค์ผลงานชุด “จินตภาพแห่งสายใยความผูกพัน” ถ่ายทอดผ่านผลงานประติมากรรมนุ่ม เป็นผลงานที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากประสบการณ์ตรงของตัวผู้สร้างสรรค์เอง จากการที่ผู้สร้างสรรค์ชาติที่พึ่งพิงที่เป็นบิดา มารดา ได้จากโลกไปก่อนวัยอันควร ทำให้โดดเดี่ยวและไม่คิดว่าจะสามารถผ่านช่วงเวลาเลวร้ายนั้นไปได้ แต่ด้วยความรักของเครือญาติทุกคนที่มาโอบอุ้ม ชูบเลี้ยง ปลอดภัย จนผู้สร้างสรรค์มีกำลังใจจนทุกวันนี้ จึงอยากจะพัฒนาตนเองให้ดีขึ้น เพื่อสร้างความภาคภูมิใจให้กับคนที่ดูแลซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของความรัก จึงได้นำแนวคิดของทฤษฎีความรักของ แอริค ฟรอมม์ (Erich Fromm) โดยความรักเป็นเรื่องของการเรียนรู้วิธีที่จะมีชีวิตอยู่ได้ของมนุษย์อย่างหนึ่ง เช่นเดียวกับการเรียนรู้ศิลปะวิทยาการต่าง ๆ ทุกเรื่องซึ่งต้องได้รับความใส่ใจ ซึ่งในปัจจุบันผู้คนมักโหยหาความรักกันเป็นอย่างสูง การเอาชนะความโดดเดี่ยวเพื่อจะมีใครสักคน เข้าอกเข้าใจ หรืออยู่ร่วมกับเราได้ต้องทำอะไร แล้วข้ามพ้นการใช้ชีวิตตัวคนเดียวและพบกับสิ่งเหล่านั้นได้อย่างไร ความรักคือคำตอบสำหรับปัญหาการดำรงอยู่ของมนุษย์ ซึ่งจริง ๆ แล้วความรักไม่ใช่แค่อารมณ์แต่เป็นกิจกรรมที่เราตั้งใจให้อีกฝ่ายได้รับรู้ถึงความรู้สึกที่เราตั้งใจจะรักเป็นการให้มากกว่าการมุ่งจะได้รับ หากได้รับความรักกลับมาย่อมมาจากผลที่เราได้ให้ไป อีกทั้งคนที่จะสามารถมอบความรักให้กับคนอื่นได้ย่อมมีจิตใจที่เปี่ยมล้นด้วยความดีงาม ไม่ว่าในยามมีความทุกข์หรือความสุขอันอาจแห่งความรักก็จะนำพาสิ่งเหล่านั้นไปในทิศทางตามที่ผู้คนที่ต้องการ ร่วมด้วยทฤษฎีความผูกพันของจอห์น โบลบี (John Bowlby) โดยพื้นฐานของมนุษย์เมื่อเกิดมาแล้วเราสามารถผูกพันกับใครคนไหนก็ได้

แต่ความผูกพันนั้นจะแตกต่างกันไปในแต่ละคนตามลักษณะของความสัมพันธ์ เช่นในวัยเด็กนั้นเราจะมีพฤติกรรมที่จะเข้าไปอยู่กับคนที่คุ้นเคยเมื่อตกใจหรือหวาดกลัว เป็นผลของความกดดันทางวิวัฒนาการ เพราะว่าพฤติกรรมผูกพันอำนวยความสะดวกชีวิตเมื่อเผชิญกับอันตรายเช่นการถูกล่าหรือต้องเผชิญกับสิ่งแวดล้อม (Duschinsky, 2013, p. 326 – 338) มนุษย์จำเป็นต้องสร้างความสัมพันธ์กับใครสักคนเพื่อเรียนรู้การอยู่ในสังคม โดยเฉพาะเรื่องอารมณ์และการควบคุมที่มนุษย์พึงมีความผูกพันระหว่างมนุษย์กับครอบครัวเกิดขึ้นจากความรู้สึกที่ตอบสนองซึ่งกันและกัน มีผลให้เกิดความไว้วางใจ รวมถึงการมีสุขภาพจิตที่ดีและ เกิดขึ้นเมื่อเราสามารถพึ่งพากัน ปลอดภัยกัน และเป็นรูปแบบที่จิตสำนึกพิจารณาแล้วว่าดีที่สุด โดยมีแบบวัดความผูกพันจากความสัมพันธ์แบบคู่รัก ความสัมพันธ์กับพ่อแม่ และความสัมพันธ์กับเพื่อน เป็นการจัดหมวดความผูกพันและรูปแบบโดยใช้ประสบการณ์ซึ่งความสัมพันธ์ในหมู่ญาติพี่น้องที่ดีย่อมทำให้เกิดพัฒนาการทางสังคม แม้แต่การควบคุมอารมณ์ก็จะทำได้ดีมีโอกาสที่ได้จะมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมที่ดีขึ้นได้

3. อภิปรายผล

การสร้างสรรค์ผลงานชุด “จินตภาพแห่งสายใยความผูกพัน” ถ่ายทอดผ่านผลงานประติมากรรมนุ่ม จากวิถีชีวิตของผู้สร้างสรรค์ที่สูญเสียบิดามารดาไปตั้งแต่วัยเยาว์ ในสายตาคนทั่วไปอาจมองว่าส่อเสี่ยงต่อการเป็นเด็กมีปัญหา หรืออาจสร้างปัญหาให้สังคมได้เพราะไม่มีบุพการีคอยดูแลหรือให้คำปรึกษาอย่างใกล้ชิด แต่กลับกันนั้นญาติ พี่ น้อง คอยให้การช่วยเหลืออยู่โดยตลอด ไม่ว่าทั้งทางทุนทรัพย์หรือกำลังใจ อาจเป็นเรื่องเพียงเล็กน้อยที่พาพลังลาดไปหรือเรื่องที่ทำให้ทุกคนในครอบครัวต้องกังวลใจ ก็จะปรับความเข้าใจให้อีกโอกาสและให้กำลังใจอยู่เสมอ ทักษะคติและมุมมองความคิดในแง่บวกที่ครอบครัวมีให้มาทำให้ได้รับการซึมซับสิ่งเหล่านั้น ส่งต่อให้ผู้คนที่อยู่รอบข้างไม่ว่าจะอยู่ที่ใด คนที่อยู่โดยรอบมักได้รับพลังบวกนั้นเสมอ ขณะที่เพื่อน ๆ ในวัยเดียวกันได้รับความรักความอบอุ่นจากพ่อแม่ของตนเองสามารถปรึกษาทุกเรื่องได้ ผู้สร้างสรรค์เองก็มีญาติพี่น้องที่ให้คำปรึกษาได้เป็นอย่างดีไม่ให้ขาดตกบกพร่องจนทำให้รู้สึกน้อยเนื้อต่ำใจเลยแต่อย่างใด แม้วันเวลาจะผ่านมารวม 10 กว่าปีแล้ว ความรู้สึกนี้รักห่วงหาอาทรกันที่มีมาตั้งแต่วันแรกจนถึงวันนี้ก็ไม่เคยเสื่อมคลายลงเลย การห่างออกมาจากบ้านด้วยภาระหน้าที่ของตัวเองยังคงความห่วงใยของคนในครอบครัวที่มีให้มาโดยตลอด รับรู้ และรู้สึกได้ผ่านคำถามในแต่ละวันของบทสนทนา ความปรารถนาดีที่มีให้กันไม่เคยขาดหายไปเลย นับเป็นโชคที่ดีที่สุดอย่างหนึ่งของผู้สร้างสรรค์เอง และเพื่อนำเสนอ

มุมมองทัศนคติที่มีต่อครอบครัวจึงอยากถ่ายทอดเรื่องราว ประสบการณ์ ที่ผ่านมาเป็นผลงาน ประติมากรรมนุ่ม เพื่อการนำเสนอแง่ดีของ “ความผูกพัน” ให้ผู้ชมได้รับรู้ และเพื่อเป็นประโยชน์ให้ ตระหนักถึงความสำคัญ รวมทั้งยังเป็นประโยชน์ในการศึกษาสำหรับผู้สนใจต่อไป

การสร้างสรรค์ผลงานชุด “จินตภาพแห่งสายใยความผูกพัน” โดยการศึกษาทฤษฎีความรัก ของเอริค ฟรอมม์ (Erich Fromm) ซึ่งความรักในทุกช่วงวัยของชีวิตนั้นคือการหาวิธีที่จะเอาชนะ ความโดดเดี่ยวเดียวดาย ให้ได้อยู่ร่วมกับใครคนใดคนหนึ่งโดยการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ซึ่งกันและกันเป็น สิ่งสำคัญ โดยไม่สนใจเรื่องความสำเร็จ เงินทอง หรือสิ่งที่ไม่เกี่ยวข้องกัน รัก ความรักจึงไม่ใช่การพึ่งพา แต่เป็นการสมัครใจ และการมอบให้โดยไม่หวังผลใดมาตอบแทน เช่นเดียวกับทฤษฎีความผูกพันของ จอห์น โบลบี (John Bowlby) ที่ไม่ได้อธิบายความสัมพันธ์ของมนุษย์อย่างเต็มรูปแบบ แต่เมื่อเรา ได้รับความใกล้ชิดจากใครสักคนหนึ่งระบบพฤติกรรมผูกพันก็จะเริ่มทำงาน ในยามที่เรามีปัญหาใด เมื่อได้รับการปกป้องหรือสนับสนุนให้คลายความวิตกกังวลลงได้คนที่สามารถคุ้มครองหรือดูแลได้ย่อม สร้างความผูกพันได้เสมอ เมื่อเราอยู่ใกล้ใครแล้วรู้สึกปลอดภัยก็ได้รับความสนับสนุนทางด้านจิตใจ สมองจะสั่งการให้ยอมรับและผูกพันกับบุคคลนั้น อิทธิพลจากประสบการณ์ตรงก็มีส่วนสำคัญมาก ในการสร้างแรงบันดาลใจในการถ่ายทอดผ่านผลงานประติมากรรมนุ่ม โดยใช้วัสดุที่มีความเป็นเส้นใย และบอบบาง มีเส้นสายที่ยืดยาวต่อเนื่องสัมพันธ์กัน รวมกับการใช้สีที่สื่อถึงความบริสุทธิ์ผ่องคลาย และปลอดภัย ทั้งทำการศึกษาแนวคิด ศิลปะในด้านต่าง ๆ ของศิลปนิพนธ์ศึกษาที่สร้างสรรค์ผลงาน อย่างน่าสนใจ

สอดคล้องกับอิทธิพลจากศิลปะไฟเบอร์อาร์ต ที่นำเสนอวิธีการผ่านรูปแบบที่ใช้เส้นใย จากธรรมชาติและเส้นใยสังเคราะห์ โดยเส้นใยเหล่านั้นอาจมีผิวมันวาว กระด้าง โปร่งใส ทึบตัน ยืดหดได้ หรือเส้นใยที่เปราะบาง ถ่ายทอดผลงานโดยการสอด ผูก มัด เย็บ ปัก ถัก ร้อย ดุน กระทั่ง หรือวิธีอีกมากมาย ที่สามารถนำมาใช้กับเส้นใยได้ ตามประสบการณ์ วิถีชีวิต หรือแนวความคิดเพื่อตอบสนองความคิด ปลดปล่อยจินตนาการ ร่วมกับแนวคิดทางเทคนิคประติมากรรมนุ่ม เป็นแนวทางการสร้างสรรค์ให้ ประติมากรรมมีความละมุน ด้วยความที่ประติมากรรมต้องแข็งแรงหนักแน่นและมั่นคงเป็นสัญลักษณ์ แห่งเพศชายตรงกันข้ามกับ ประติมากรรมนุ่ม ที่มีความนุ่มนวล บางเบา แปรเปลี่ยนไปได้ทุกสถานที่ ราวกับสตรี นำไปสู่การให้ผู้ชมได้รับรู้ถึงความอ่อนโยน ความนิ่มนวล และความบริสุทธิ์ของความ ผูกพันจากคนในครอบครัว การใช้สัญลักษณ์จึงเป็นลักษณะของความผูกพันที่อ่อนโยน เห็นอก เห็นใจกัน รองรับ ปกป้องดูแล และเปิดโอกาสให้เป็นไปในทิศทางที่ตัวเองต้องการ กระทั่งการ

ดำเนินการในขณะสร้างสรรค์เอง ผู้สร้างสรรค์ได้ร้อยเรียงเส้นด้ายแต่ละเส้นลงเพื่อสร้างชิ้นงาน ก็ได้ชำระจิตของตัวเองผ่อนคลายความคิดถึงและมีโอกาสได้นึกถึงเรื่องราวดี ๆ ที่เกิดขึ้นมาทั้งหมด ทั้งยังเป็นการตอบแทนครอบครัวที่คอยดูแลตลอดมา ด้วยการตั้งใจที่จะสร้างสรรค์ผลงานให้ดีขึ้น

4. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ประโยชน์

4.1 ผลที่ได้จากวิทยานิพนธ์ชุด “จินตภาพแห่งสายใยความผูกพัน” สามารถนำไปพัฒนาการสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมนุ่ม ที่เลือกใช้เส้นใยเพียงสิ่งเดียวในการก่อให้เกิดรูปทรง และใช้แสงสร้างอารมณ์ สามารถนำไปใช้เป็นฐานข้อมูลให้กับผู้สนใจต่อไป

4.2 ผลงานสร้างสรรค์ในโครงการนี้สามารถนำไปช่วยในการพัฒนาแนวทางการใช้วัสดุเส้นใยธรรมชาติและเส้นใยสังเคราะห์ ผนวกกับการใช้พื้นที่ติดตั้งงานนำเสนอ เพื่อเป็นประโยชน์ในอนาคตข้างหน้าได้

4.3 จัดแสดงเผยแพร่ ผลงานศิลปกรรมเพื่อเป็นหนึ่งในการเคลื่อนไหวของศิลปกรรมร่วมสมัยไทย

5. ข้อเสนอแนะสำหรับการสร้างสรรค์ครั้งต่อไป

ผลงานวิทยานิพนธ์ชุด “จินตภาพแห่งสายใยความผูกพัน” ผู้สร้างสรรค์สามารถนำผลงานมาพัฒนาได้ดังต่อไปนี้

5.1 ศึกษาข้อมูลจากศิลปินทั้งในประเทศและต่างประเทศในสาขาอื่น ๆ ที่ไม่ใช่เฉพาะงานในแนวทางประติมากรรม เพื่อให้เกิดประสบการณ์ที่แปลกแตกต่างในการรับรู้ จนเกิดเป็นแนวคิดที่มีความร่วมสมัย

5.2 การนำเสนอในแนวทางศิลปะจัดวาง (Installation Art) อันประกอบไปด้วยการใช้แนวทางประติมากรรมนุ่ม และจัดแสงช่วย ควรทำการทดลองเทคนิค รวมทั้งกระบวนการทางเทคนิคให้มีลักษณะเฉพาะตัว และสามารถค้นพบแนวทางการสร้างสรรค์ใหม่ที่ไม่เคยปรากฏมาก่อน

5.3 ผู้สร้างสรรค์หวังว่าจะเป็นประโยชน์และเป็นแนวทางในการศึกษาต่อผู้ที่มีความสนใจในลำดับต่อไป

บรรณานุกรม

- กัจจกร สุนพงษ์ศรี. (2551). **ประวัติศาสตร์ศิลปะตะวันตก 2 (ศิลปะยุคกลาง)**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- คลังสะสมศิลปกรรมของมหาวิทยาลัยศิลปากร. (2559). **ชีวประวัติและผลงานศิลปิน**. [ออนไลน์] สืบค้นเมื่อ 8 พฤษภาคม 2564. จาก <http://www.resource.lib.su.ac.th/awardsu/web/artist?artist=466>
- ปกรณ์ พรหมวิทักษ์, (2555). **การกำกับภาพยนตร์**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรังสิต.
- วิบูลย์ ลี้สุวรรณ. (2532). **เครื่องจักสานในประเทศไทย**. กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พรีนตติ้ง เฮาส์.
- วิบูลย์ ลี้สุวรรณ. (2532). **ศิลปะหัตถกรรมพื้นบ้าน**. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: พับบลิสเนสพรีนต.
- สุธี คุณาวิชยานนท์. (2561). **Modern & contemporary art: the Western world & Thailand**. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย. (2561). **ประติมากรรมนูน**. [ออนไลน์] สืบค้นเมื่อ 1 กรกฎาคม 2564 จาก https://www.hiso.or.th/hiso/tonkit/tonkits_53
- อิมหทัย สุวัฒน์ศิลป์. (2551). **เส้นผม : สายใยครอบครัว**. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศิลป์). มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.
- Anna, Hergert. (2016). **Fiber Art – A Definition**. [online] Retrieved November 6, 2021, from <https://annahergert.me/2013/04/16/fiber-art-a-definition/>
- Bangkok Art Biennale. (2018). **The State of Suffering**. [online] Retrieved December 3, 2021, from <https://bab18.bkkartbiennale.com/project/power-of-arts-unleashed/#>
- Craig L. Denton. (1992). **Graphics for Visual Communication**. Book News, Inc. Portland

- Domestika. (2021). **How Did Yarn Bombing Reach Your City**. [online] Retrieved November 4, 2021, from <https://www.domestika.org/en/blog/6921-how-did-yarn-bombing-reach-your-city>
- Fromm, Erich. (2000). **The Art of Love**, New York: New York Harper Collins Publishers.
- John, Boelby. (2005). **ความผูกพันทางอารมณ์**. [ออนไลน์] สืบค้นเมื่อ 8 พฤษภาคม 2564. จาก <https://urbancreature.co/a-bond-of-love/>
- Landa, Duschinsky. (2013). **Review of General Psychology**, [online] Retrieved November 13, 2021, Available from <https://journals.sagepub.com/doi/10.1037/a0032102>
- Milton, Friedman. (1998). **Family nursing: Research, theory, & practice**. (4th ed.) Stamford: Appleton & Lange.
- Mark, Rosenthal. (1997). **Art New York**. Published to accompany an exhibition which moved from the Deutsche Guggenheim Berlin to the Guggenheim Museum, New York
- Neri. (2013). **Silk Pavilion I**. [online] Retrieved December 20, 2021, from <https://oxman.com/projects/silk-pavilion-i>
- Ocula. (2015). **Do Ho Suh**. [online] Retrieved December 25, 2021, from <https://ocula.com/artists/do-ho-suh/>
- Portland garment factory. (2016). **Soft Sculpture Survey**. [online] Retrieved September 19, 2021, from <https://www.portlandgarmentfactory.com/news/2016/7/29/soft-sculptures>
- Seungmopark. (2016). **Maya**. [online] Retrieved December 26, 2021, from <https://www.seungmopark.com/copy-of-maya-1>
- Shaver, P.R. (2008). **Measurement of individual differences in adolescent and adult attachment**. New York: The Guilford Press
- Tate. (2010). **Do Ho Suh**. [online] Retrieved December 25, 2021, from <https://www.tate.org.uk/art/artists/do-ho-suh-12799>
- Tate. (2019). **Installation Art**. [online] Retrieved December 26, 2021, from <https://www.tate.org.uk/whats-on/tate-modern/olafur-eliasso>

ภาคผนวก

ภาพที่ 39 ภาพผลงานสร้างสรรค์เสร็จสมบูรณ์ของวิทยานิพนธ์

ชื่อผลงาน Imagery of Bonds

ปี พ.ศ. 2565

เทคนิค พันท้าย

ขนาด แปรผันตามพื้นที่

ที่มา: ผู้สร้างสรรค์

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-ชื่อสกุล

นายวิรายุทธ เสี่ยงเพราะ

วันเดือนปีเกิด

8 กรกฎาคม 2538

สถานที่เกิด

จังหวัดนครศรีธรรมราช

ที่อยู่

1/3 หมู่ที่ 2 ตำบลสี่ขีด อำเภอสิชล จังหวัดนครศรีธรรมราช

ประวัติการศึกษา

พ.ศ 2554

มัธยมศึกษา โรงเรียนสิชลคุณาธารวิทยา

พ.ศ 2557

ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ทศนศิลป์)

วิทยาลัยช่างศิลป์นครศรีธรรมราช สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

พ.ศ 2561

ศิลปบัณฑิต สาขาวิชาประติมากรรม มหาวิทยาลัยศิลปากร

พ.ศ 2566

ศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

